

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Investeren als kmo

Versie 6 mei 2024

Info & advies

Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555

of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	2
Waarborgregeling tot 1,5 miljoen euro	3
Cofinanciering	7
Startlening	14
Winwinlening	21
Cofinanciering+	24
Strategische Transformatiesteun (STS)	29
Ecologiepremie+	35
GREEN: steun voor groener en efficiënter energiegebruik	41
Energiepremies voor ondernemingen	46
Strategische ecologiesteun (STRES)	49
De Vlaamse Kredietbemiddelaar	53
CultuurKrediet	55
Investeringsaftrek	58
Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten	69
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing in steunzones	72
Tax Shelter voor startende ondernemingen	77
Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)	85
Sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten	90
Vrijstelling van roerende voorheffing op interesten van leningen (crowdlending)	93
Waarborgregeling boven 1,5 miljoen euro (Gigarant)	96

Belastingkrediet	99
Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen	101
Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESIF)	104
Bijlagen	110

Voorwoord

Subsidiegidsen voor de ondernemer

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures **Subsidiegidsen voor de ondernemer** biedt VLAIO basisinformatie aan over de belangrijkste subsidiemaatregelen per thema. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd.

- Startplannen;
- Investeren als kmo;
- Investeren als grote onderneming;
- Innovatief ondernemen;
- Aanwerven en opleiden;
- Duurzaam ondernemen;
- Internationale ambities.

Subsidiedatabank en nieuwsbrief

Je kan ook zelf op zoek gaan naar de subsidiemaatregelen en andere steunmaatregelen via de **Subsidiedatabank**: vlaio.be/subsidiedatabank.

De **Subsidiegidsen** kunnen tevens online worden geraadpleegd. Deze brochures worden automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de **Subsidiedatabank** wordt aangepast. Hierdoor beschik je op elk moment over de meest actuele brochures, die digitaal kunnen worden geraadpleegd of worden gedownload op de homepage van de **Subsidiedatabank** vlaio.be/subsidiedatabank.

Via de **nieuwsbrief van de Subsidiedatabank** wordt de mogelijkheid geboden om op de hoogte te blijven van wijzigingen in de subsidiemaatregelen en steunmaatregelen van de **Subsidiedatabank** en de **Subsidiegidsen**. Meer info op de homepage van de **Subsidiedatabank** vlaio.be/subsidiedatabank.

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of stuur ons een mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Waarborgregeling tot 1,5 miljoen euro

Laatst gewijzigd op 3 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten door een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen bij 'financiële instellingen erkend als waarborghouder', tot 75% van de verbintenissen laten waarborgen door de Vlaamse overheid (PMV). Dit tot een maximum bedrag van € 1,5 miljoen. Ook voor bepaalde leasingcontracten geldt deze regeling.

1. Doordat de-minimisverordening op 1 januari 2024 werd gewijzigd (zie [nieuwsbericht](#) op de VLAIO website) zijn de waarborgen voor financiering van rollend materiaal niet meer uitgesloten. Het bruto subsidie equivalent (BSE) is verhoogd naar € 300.000 en geldt nu ook voor de transportsector voor goederenvervoer over de weg, waar dit voorheen beperkt was tot € 100.000.
2. Er kan in de toekomst ook door de sectoren landbouw, visserij en aquacultuur een beroep worden gedaan op de waarborgregeling bij bepaalde waarborghouders. Dit wel voor beperkte bedragen en een beperkte looptijd: € 150.000 (BSE: € 20.000) voor de landbouw en € 225.000 (BSE: € 30.000) voor visserij en aquacultuur gedurende maximum 5 jaar. Voor deze 3 sectoren worden specifieke de-minimisverordeningen gebruikt.

Wie komt in aanmerking

Zowel zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's alsook grote ondernemingen kunnen een beroep doen op deze waarborgregeling.

Ook een vzw die een economische activiteit uitoefent kan gebruik maken van de Waarborgregeling. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun op basis van de gewone de-minimisverordening:

- Ondernemingen uit de sector visserij en aquacultuur;
- Ondernemingen uit de sector van de productie van landbouwproducten;
- Ondernemingen uit de sector verwerking en afzet van landbouwproducten, in de volgende gevallen: wanneer het waarborgbedrag wordt vastgesteld op basis van de prijs of de hoeveelheid van dergelijke van primaire producenten afgenomen producten die door de betrokken ondernemingen op de markt worden gebracht of wanneer de waarborg afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat deze steun geheel of ten dele aan primaire producenten wordt doorgegeven;
- Ondernemingen die een waarborg willen voor werkzaamheden die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten van de EU: namelijk:
  - wanneer de waarborg direct aan de uitgevoerde hoeveelheden is gerelateerd,
  - en waarborgen verleend voor de oprichting en exploitatie van een distributienet of andere lopende uitgaven in verband met werkzaamheden op het gebied van uitvoer.
- Wanneer de waarborg afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen.

*Wanneer een onderneming actief is in één van deze sectoren alsook in één of meer andere sectoren of andere activiteiten verricht, kan een waarborg worden verleend mits ervoor is gezorgd, met passende middelen zoals een scheiding van de activiteiten of een uitsplitsing van de kosten, dat de activiteiten in de van het toepassingsgebied van de de-minimis uitgesloten sectoren geen Waarborgregeling genieten.

Voor deze sectoren kan desgevallend de de-minimissteun visserij en aquacultuur gebruikt worden of de de de-minimissteun landbouw.

Waar dient de investering te gebeuren

Het moet gaan om een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of activiteiten van een in het Vlaams

Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming.

Financieringen voor export en de oprichting en uitbating van een distributienet in het buitenland zijn uitgesloten.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

Voor welke kredieten

De waarborg kan verkregen worden voor o.a. investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, overname, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten.

De waarborg mag niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen.

Een reorganisatie of herschikking van bestaande of toegestane kredieten waarbij het risico verplaatst wordt ten nadele van het Vlaamse Gewest, kan ook niet gewaarborgd worden.

Bedrag

De waarborg kan ten hoogste tot 75% van het kredietbedrag dekken. De waarborg heeft dus een aanvullend en niet-vrijblijvend karakter. Ze komt bovenop de andere zekerheden die de bank of leasingmaatschappij vraagt.

De waarborghouder heeft de mogelijkheid om zelf te beslissen over het gebruik van de Waarborgregeling voor dossiers met een waarborgbedrag tot en met € 750.000.

Dit kan worden verhoogd tot en met € 1,5 miljoen na grondig onderzoek van PMV en de goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie 'Berekening premie').

De waarborg heeft een aanvullend en niet-vrijblijvend karakter en komt bovenop de andere zekerheden die de bank of leasingmaatschappij vraagt.

Looptijd

De maximale looptijd voor waarborgen tot en met € 1,125 miljoen bedraagt 10 jaar, voor waarborgen groter dan € 1,125 miljoen tot en met € 1,5 miljoen bedraagt de maximale looptijd 5 jaar.

Waarborgen boven € 75.000 onder de-minimis landbouw zijn beperkt tot maximum 5 jaar. Waarborgen boven € 112.500 onder de-minimis visserij en aquacultuur zijn beperkt tot maximum 5 jaar.

De-minimis

Deze maatregel valt momenteel onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag het totaal aan de-minimissteun dat één onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van de waarborg (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE) te berekenen dient men de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{waarborgbedrag} \times 26,66666667\% \times \text{duur van de waarborg}$). Voor de de-minimissteun specifiek voor de sector primaire landbouw en de-minimissteun specifiek voor de sector visserij en aquacultuur ligt het maximale BSE op respectievelijk € 20.000 en € 30.000 over een periode van 3 jaren. Meer informatie kan je raadplegen op onze website [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Berekening premie

De premie voor de Waarborgregeling wordt berekend volgens de formule: bedrag van de waarborg x duur van de waarborg in jaren x 0,5%.

De kredietnemer dient de premie in één keer te betalen vooraleer de waarborg in werking treedt.

De duurtijd van de waarborgregeling is beperkt tot maximum 10 jaar voor bedragen tot € 750.000 en tot maximum 5 jaar

voor bedragen tot € 1,5 miljoen.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21% btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

Wat als het fout loopt

Als je niet meer in staat bent om je krediet terug te betalen, dan kan de financiële instelling het krediet of de leasingovereenkomst opzeggen. In dat geval betaalt PMV haar deel van het openstaande saldo uit aan de waarborghouder bank of leasingmaatschappij, met een maximum van 75%.

Dat wil echter niet zeggen dat je bevrijd bent van schuld.

De financiële instelling dient het kredietdossier uit te winnen, o.a. via verzilvering van de andere zekerheden en zal trachten het door PMV gestorte bedrag te recupereren. Een deel van deze bedragen die de financiële instelling daaruit ontvangt zullen aan PMV doorgestort worden.

Leasingovereenkomsten

De meeste types van leasingovereenkomsten komen in aanmerking voor de Waarborgregeling:

- onroerende leasing (on-/off- balance)
- roerende leasing (on-/off balance)
- huurovereenkomsten gesloten tussen een leasinggever en een kredietnemer, met uitzondering van overeenkomsten betreffende personenauto's, waarbij de leasinggever het bedrijfsmiddel verwerft om het te verhuren aan de kredietnemer met een wedersamenstelling van het kapitaal in hoofde van de kredietnemer voor minstens 90% d.m.v. de huurprijzen.
- full option contracten (inclusief onderhoud en/of diensten) kunnen onder de waarborg worden gebracht, maar enkel en alleen voor het kapitaalgedeelte. Het gedeelte onderhoud en/of diensten is uitgesloten van de Waarborgregeling.

Voor de volgende constructies/activa kan geen waarborgregeling worden bekomen:

- **Personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de chauffeur.

Verlenging van de waarborg

De Waarborgregeling kan worden gebruikt voor een aantal vormen van overbruggingsfinanciering:

- Een verlenging van een bestaande waarborg voor een lijn (bv. kaskrediet) die op eindvervaldag komt
- Een verlenging van de waarborg van een reeds gewaarborgd krediet. De duurtijd van het krediet (bv. de afbetalingsperiode van een investeringskrediet) wordt dan verlengd.

De maximale verlenging van de waarborgtermijn bedraagt vijf jaar (inclusief een eerdere periode van verlenging voor een krediet op bepaalde termijn).

Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling die werd erkend als waarborghouder:

Aion; Axa; Beobank; Bank J. Van Breda & C°; Bank Nagelmackers, BNP Paribas Fortis; Belfius Bank; Crelan; Hefboom; ING Belgium; KBC Bank; Rabobank; Socrowd; Triodos Bank; Trividend; Trividend Provincie Antwerpen en VDK Bank.

Ook voor leasingcontracten kunnen alleen officieel erkende leasingmaatschappijen, die als waarborghouder zijn erkend, verbintenissen onder de waarborg brengen:

[Belfius Lease Services](#) en [ES Finance](#) en [De Lage Landen Leasing](#).

De lijst van waarborghouders kan je ook terugvinden op de website www.pmv.eu/waarborgen > Voorwaarden.

Cumulatie

De waarborgregeling kan worden gecombineerd met een Startlening, Cofinanciering of Cofinanciering+ op voorwaarde dat de maximumbedragen opgelegd door de Europese de-minimis verordening niet worden overschreden. Dit bedraagt in principe € 300.000. Je kan een uitgewerkt voorbeeld vinden op de website van PMV [Informatie voor financiële instellingen > Kan ik een waarborg combineren met een Startlening of een Cofinanciering\(+\)?](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

PMV

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

België

helpdesk.pmv-standaardwaarborgen@pmv.eu

pmv.eu/product/waarborgen/

Renate Verhoeven

T 02 229 52 77

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 30 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van maximum € 350.000, bestemd voor starters en bestaande kmo's in hoofdberoep (behalve student-zelfstandige). De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een kredietinstelling, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft. Een cofinanciering door meerdere van voornoemde partijen is ook mogelijk. De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte. De looptijd bedraagt 3 tot 10 jaar en de vaste intrestvoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Voor innovatieve startende en jonge bedrijven zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit heeft PMV de 'Cofinanciering voor innovatieve starters' gecreëerd, een aparte vorm van de Cofinanciering. Het gaat om een lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal 5 jaar en een vaste intrestvoet van 4%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt 3 tot 10 jaar en de rentevoet 5,25%.

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

De Cofinanciering kan worden aangevraagd door zowel zelfstandigen als rechtspersonen:

- zelfstandigen gevestigd of die zich zullen vestigen in hoofdberoep;
- rechtspersonen die voldoen aan de Europese kmo-definitie (zie verder), waarvan de drager(s) van het project zich moet(en) vestigen als zelfstandige in hoofdberoep. De drager van het project moet bestuurder en aandeelhouder zijn en het dagelijks management als hoofdactiviteit uitoefenen;
- beoefenaars van vrije beroepen (met inbegrip van stagiairs indien zij zich vestigen in hoofdberoep);
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
  - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
  - (gezamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
  - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen;
- als student-zelfstandige kan je ook een Cofinanciering aanvragen. (Dit is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor deze financiering).

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de aanvrager niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- Tewerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- Een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- Geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden

ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan 3 maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling (definitie zie uitsluitingen) komen in principe niet in aanmerking maar een uitzondering is voorzien voor reeds gevestigde ondernemingen met bewezen winstgevendheid en een gezonde financiële structuur. Aanpassingen die gedaan moeten worden aan een (werkend) basisproduct/software in functie van de concrete noden van een klant worden niet als onderzoek en ontwikkeling beschouwd. De producten en/of diensten moeten zich in de commercialisatiefase bevinden (dit is de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke) en de markttractie dient bewezen te zijn.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek 2. Toegelaten investeringen).

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de

aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan 3 maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijventra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- 4 maal de eigen inbreng;
- 50% van de voor tussenkomst van PMV in aanmerking komende investeringsbehoeften;
- € 350.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de globale investeringsbehoefte bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet van de bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de globale investeringsbehoefte bedragen.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering is € 7.500.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een

familieelid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- onder de vorm van kapitaal of vermogen al naar gelang de vennootschapsvorm;
- onder de vorm van achtergestelde (aandeelhouders) leningen. Deze lening dient achtergesteld te worden ten opzichte van de Cofinanciering. De jaarlijkse intrestbetalingen dienen eveneens achtergesteld te worden ten opzichte van de intrestbetalingen aan PMV in het betrokken kalenderjaar. Conversie in kapitaal/vermogen van een converteerbare lening in kapitaal/vermogen is toegelaten zonder voorafgaandelijke toelating van PMV wanneer de bevoegde instanties van de kredietnemer daartoe zouden besluiten;
- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen;
- een inbreng in natura. Hiervoor zal na goedkeuring van de aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor voorgelegd dienen te worden;
- een (converteerbare) lening voor zover deze achtergesteld is aan de Cofinanciering en met enige of eerste vervaldag na de einddatum van de toegekende Cofinanciering. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familieelid tot de tweede graad van de drager van het project, met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet;

De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering zal ten minste 10% moeten bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal 3 en maximaal 10 jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering in de vorm van investeringskredieten mag hoogstens 2 jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering.

Intrestvoet

De intrestvoet voor een Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5%. Deze is vast voor de voor de ganse duur van de lening.

De rentevoet wordt verhoogd voor de ganse duur van het krediet met 0,25% indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan 1 jaar. Indien de periode van vrijstelling van aflossing van kapitaal langer is dan 2 jaar dan wordt de rentevoet verhoogd met 0,50%.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalsaflossing van 1 of 2 jaar mogelijk. Bij cofinanciering met één of meerdere business angels, waarvan minstens 1 lid is van een door PMV erkend netwerk van business angels, en een Cofinanciering in het kader van de financiering van een overname kan een aflossingsvrije periode van 3 jaar toegekend

worden.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Cofinanciering is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Cofinanciering. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecumuleerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

In geval van combinatie van een Startlening en een Cofinanciering, dient de norm van eigen inbreng ten belope van 10% van de totale financieringsbehoefte gerespecteerd te worden.

Aanvraagprocedure

Erkende cofinanciers

Voor de cofinanciering kan je een beroep doen op volgende erkende cofinanciers:

- Kredietinstellingen: [AXA](#), [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [Fintro](#); [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- Netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#)
- Crowdfundingplatform: [Winwinner](#)
- Investeringsfondsen: [Birdhouse Ventures](#), [Imec istart](#), [Vectis Private Equity](#) en [Pichdrive Fund II](#).

Aanbrengers

Een Cofinanciering kan je aanvragen via volgende aanbrengrers:

- Kredietinstellingen: [AXA](#), [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [Fintro](#); [KBC Bank](#) en [Hefboom](#).
- Netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#).
- Andere aanbrengrers: [Horeca Partners](#), [Lambregts & Robben Accountants - Adviseurs](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Resolvus](#), [Vandelanotte Accountancy](#) en [Titeca Accountancy](#).

Rechtstreeks indienen bij PMV is eveneens mogelijk.

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

De co-financier/aanbrenger en aanvrager krijgen per mail een ontvangstmelding.

Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de partner/aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een kredietvoorstel. Deze goedkeuring wordt per post of per mail uiterlijk de eerste dag volgend op de beslissing van het Kredietcomité meegedeeld aan de partner/aanbrenger of aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden op de website van PMV.

Uitbetaling

In principe worden de financiële middelen zoals voorzien in het investerings- en financieringsplan aangewend in deze volgorde: eerst de eigen inbreng, vervolgens de door de co-financier toegezegde tussenkomst en tenslotte de kredieten(en)toegekend door PMV.

Hierop kunnen uitzonderingen worden toegestaan (mits een gemotiveerde en onderbouwde aanvraag). Een voorbeeld hiervan is een eerste aanbetaling bij leasing.

In principe betaalt PMV de leveranciers of andere schuldeisers van de begunstigde van het krediet rechtstreeks, maar indien de begunstigde van het krediet reeds zelf betalingen verrichtte, kan het geld ook overgemaakt worden aan de begunstigde van het krediet. Dit zal trouwens met de bedragen voorzien voor thesaurie steeds het geval zijn.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) kan je terugvinden in de [handleiding](#).

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België
T 02 229 53 10

pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

Startlening

Laatst gewijzigd op 30 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

De Startlening van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening voor alle starters (werkzoekenden én anderen) die nog niet of gedurende hoogstens 4 jaar actief zijn (als zelfstandige) in hoofdberoep. Er kan tot maximum € 100.000 geleend worden. De lening heeft een looptijd van 3 tot 10 jaar en de rentevoet bedraagt 3,5% per jaar.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

De Startlening is bestemd voor alle starters, zowel natuurlijke personen (leenmanszaken) als rechtspersonen (vennootschappen):

- De starter oefent zijn zelfstandige activiteit nog niet langer uit dan 4 jaar in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste 4 jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Een ondernemer die in het verleden zelfstandige was in hoofdberoep en na een onderbreking van significante duur (in principe 2 jaar als loontrekkende, werkloze ...) een nieuwe zelfstandige activiteit, al dan niet verschillend van de vroegere activiteit als zelfstandige, wil opstarten, kan in principe een Startlening aanvragen.
- Een ondernemer die reeds langer dan 4 jaar gevestigd is als zelfstandige in hoofdberoep en zich heroriënteert door te starten met een nieuwe activiteit, wordt als starter beschouwd op voorwaarde dat de nieuwe activiteit substantieel verschillend is van de vorige en zich in een andere sector bevindt.
- Als stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep kom je enkel in aanmerking bij de vestiging als zelfstandige in hoofdberoep.
- Student-zelfstandige (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)) is het enige statuut dat zich niet dient te vestigen in hoofdberoep om in aanmerking te komen voor een Startlening.
- Indien je als starter een 'geldig attest Startlening' kan voorleggen, gelden er specifieke voorwaarden en extra's: dit is ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert 3 maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek [Werkzoekenden met geldig attest Startlening](#)).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Indien er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

De Startlening wordt verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen in het kader van de financiering van investeringen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest of van activiteiten van een in het Vlaamse Gewest gelegen exploitatiezetel van de betrokken onderneming. Om voor financiering in aanmerking te komen, dienen deze activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen te hebben.

Vzw's komen in aanmerking voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Als je leent bij PMV, moet je beantwoorden aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 voltijds equivalenten;
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;

- de onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Aan deze criteria moet voldaan zijn op het moment van de aanvraag voor tussenkomst bij PMV-Standaardleningen, dan wel bij de start van de activiteiten (starter).

De onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

In moeilijkheden

Een aanvraag is niet ontvankelijk als deze wordt ingediend door:

- een natuurlijke persoon die betrokken is als gefailleerde bij een niet-afgesloten faillissement of die in het kader van een eerder faillissement niet verschoonbaar verklaard werd. Dit geldt ook voor een rechtspersoon wanneer de drager van het project betrokken is in een niet-afgesloten faillissement als gefailleerde of als bestuurder van een rechtspersoon die zich in staat van faillissement bevindt.
- een begunstigde in moeilijkheden: de begunstigde/economische drager (natuurlijk persoon of rechtspersoon) waartegen een collectieve insolventieprocedure loopt of die voldoet aan de criteria om, op verzoek van zijn schuldeisers, aan een collectieve insolventieprocedure te worden onderworpen, komt niet in aanmerking voor financiering door PMV-Standaardleningen.

Uitgesloten

Komen niet in aanmerking:

- natuurlijke personen die zich vestigen in bijberoep of het statuut van meewerkende echtgenoot/echtgenote aannemen
- natuurlijke personen, die gebruik maken van het voordeel van het traject "Springplank naar Zelfstandige", tenzij de betrokken persoon/personen zich vestigt/vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken indien minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Startlening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de behoefte aan bedrijfskapitaal bij de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan 3 maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van het onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig wordt verhuurd. Bedrijvencentra die bepaalde logistieke diensten voorzien komen wel in aanmerking.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan 3 maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijvencentra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);
- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- 4 maal de eigen inbreng;

- € 100.000.

Het minimumbedrag van een startlening is € 5.000.

Eigen inbreng

De eigen inbreng is het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Ook een [Winwinlening](#) komt in aanmerking als (gedeeltelijke) eigen inbreng, indien deze geen tussentijdse aflossingen omvat (bulletkrediet), deze afkomstig is van een familielid tot de tweede graad en deze worden achtergesteld aan de terugbetaling van de Startlening.

Een inbreng in natura kan aanvaard worden, mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal 6 maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de startlening bij PMV. Deze investeringen moeten voldoende gedocumenteerd zijn.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. De eigen inbreng komt in aanmerking voor zover deze uiterlijk 6 maanden voor de ontvangst van de kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Indien de aanvrager over een geldig attest Startlening beschikt mag maximum € 10.000 van de eigen inbreng geleend worden: via een lening bij een bank of een microkredietinstelling (zie ook [Impulskrediet](#) en [Microkredieten van microStart](#)). Dus hier mag de eigen inbreng voor het gedeelte van de gevraagde Startlening dat € 40.000 te boven gaat, niet ontleend worden, al kan voor een Winwinlening een uitzondering gemaakt worden.

Voor vennootschappen kan de eigen inbreng zowel onder de vorm van kapitaal als onder de vorm van achtergestelde aandeelhoudersleningen gerealiseerd worden. Vennootschappen kunnen de eigen inbreng (gedeeltelijk) met een inbreng in natura realiseren.

Looptijd

De duur van de lening is minimaal 3 en maximaal 10 jaar.

Interestvoet

De interestvoet is vast en bedraagt momenteel 3,5% per jaar.

Opname

Je beschikt over een periode van 1 jaar te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van de leningsaanvraag door PMV om de lening op te nemen. Op aanvraag kan de opnametermijn verlengd worden met maximaal 6 maanden (12 maanden voor nieuwbouw). PMV-Standaardleningen kan in concrete situaties uitzonderingen toestaan.

Terugbetaling

Intrestbetalingen en terugbetalingen van kapitaal gebeuren uitsluitend op maandelijkse basis en op basis van vaste mensualiteiten (variabel kapitaal en degressieve intresten). In uitzonderlijke gevallen en mits motivering kan betaling op driemaandelijkse basis voorzien worden.

Tijdens het eerste jaar betaal je ook enkel de intresten terug. Mits gemotiveerde aanvraag kan je dit verlengen tot 2 jaar, of ervan afzien, en het kapitaal ook al vanaf het eerste jaar terugbetalen.

De terugbetaling van het kapitaal start na afloop van de vrijstellingsperiode voor kapitaalsaflossing. De eventuele vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergesteld karakter van de Startlening kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De Startlening is in geval van samenloop van schuldeisers achtergesteld in recht van betaling aan alle kredieten van financiële instellingen.

De achterstelling geldt niet wanneer de vordering van PMV opeisbaar wordt vooraleer er samenloop (tussen de schuldeisers) ontstaan is. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer PMV haar krediet opzegt vooraleer er faillissement van de kredietnemer is.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3,5\%) + 10\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van de Startlening.

Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecumuleerd met een [Cofinanciering](#) indien de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Wie reeds een financiering heeft lopen bij LRM kan niet in aanmerking komen voor een financiering van PMV-Standaardleningen. Desgevallend dient de lening van LRM integraal terugbetaald te zijn vooraleer PMV-Standaardleningen haar krediet kan toekennen/uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Indien je als werkzoekende een geldig attest Startlening kan voorleggen kan je genieten van bepaalde extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert 3 maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon (de volledige definitie kan je terugvinden bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- de looptijd van je lening als werkzoekende bedraagt minimum 5 jaar;
- PMV vraagt geen waarborgen als je werkzoekende bent;
- de eigen inbreng mag geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden met leningen voor maximaal € 10.000;
- je behoudt het recht op werkloosheidsuitkering bij stopzetting voor om het even welke reden binnen de 15 jaar volgend op de start van de zelfstandige activiteit;
- indien de zaak of onderneming wordt stopgezet, dan kan zelfs een schuld tot € 40.000 worden kwijtgescholden. Je moet hiertoe als kredietnemer het bewijs van gebrek aan leefbaarheid van de activiteit leveren binnen drie maanden na de stopzetting;
- In alle andere gevallen van stopzetting moet je het bedrag van de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige maatregelen nemen om de invordering te bewerkstelligen.

Een geldig attest Startlening kan je bekomen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest aan de niet-werkende werkzoekende die sinds ten minste 3 maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);

- het OCMW (levert het attest voor de begunstigde van een leefloon).

Aanvraagprocedure

Een Startlening kan je aanvragen via aanbrengrers waarmee PMV samenwerkt:

- Kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda & C°](#); [Beobank](#); [BNP Paribas Fortis](#); [Belfius Bank](#); [Crelan](#); [ING Belgium](#); [KBC Bank](#) en [Fintro](#);
- Verschaffers van microkredieten: [Hefboom](#), [microStart](#);
- Business Angels Netwerken: [BAN Flanders](#) en [The Harbour](#);
- Andere aanbrengrers: The Birdhouse, Meesters Accountants, SBB Accountants & Adviseurs, Lambregts & Robben Accountants Adviseurs; Horeca Partners; Vandelanotte Accountancy; Moore; Titeca Accountancy.; Resolvus; Voka; Unizo; Starterslabo; Aslan Consulting; Stebo (Starterslabo Limburg). Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmvz.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers).

Rechtstreeks indienen bij PMV is eveneens mogelijk via de online applicatie.

Het volgen van een begeleidingsprogramma voor en na opstart van de activiteit in het kader van een door VLAIO ondersteund traject wordt aanbevolen. Je kan deze begeleidingstrajecten terugvinden op www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/expertisedatabank.

Bekijk ook de [checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen](#) op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

De partner/aanbrengrer of aanvrager (bij rechtstreekse indiening) krijgt per post of mail een ontvangstmelding.

Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de partner/aanbrengrer of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een kredietvoorstel. Deze goedkeuring wordt per post of per mail uiterlijk de eerste dag volgend op de beslissing van het Kredietcomité meegedeeld aan de partner/aanbrengrer of aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Indien jouw aanvraag wordt geweigerd of niet ontvankelijk wordt verklaard, dan ontvang je hiervan een bericht met de motivatie en de verschillende weigeringspunten.

Bij weigering of niet-ontvankelijkheid kan je jouw aanvraag opnieuw indienen met bijkomende informatie en/of grondige toelichting die de elementen van weigering of niet-ontvankelijkheid weerleggen. Ook een herwerkt ondernemingsplan kan hierbij nuttig zijn.

Indien het Kredietcomité jouw aanvraag opnieuw weigert of opnieuw niet ontvankelijk verklaart, dan geldt deze beslissing als definitief en kan de aanvraag niet opnieuw worden ingediend.

Onrealistische dossiers worden meteen definitief geweigerd.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner/aanbrengrer waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd

gesloten (zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers).

Meer informatie kan je ook terugvinden in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng ,enz) op de website van PMV.

PMV

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

België

T 02 229 53 10

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

[pmv-](#)

standaardleningen@pmv.eu

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 2 feb 2024

Wat houdt de maatregel in

Met de Winwinlening van PMV moedigt de Vlaamse overheid particulieren aan om een achtergestelde lening te verstrekken aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Een particulier kan tot € 75.000 lenen aan een Vlaamse kmo gedurende een looptijd van 5 tot 10 jaar. De kredietgever krijgt hiervoor een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal van de Winwinlening. Indien de kredietnemer niet kan terugbetalen, kan de kredietgever daarnaast 30% van het verschuldigde bedrag terugkrijgen via een eenmalig belastingkrediet. Een kmo kan tot een bedrag van € 300.000 Winwinleningen aangaan, met een maximum van € 75.000 per kredietgever.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Een Winwinlening kan gecombineerd worden met het [Vriendenaandeel](#) tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2024 is 5,75%. Daardoor mag de rente van een winwinlening afgesloten in 2024 liggen tussen 2,875% en 5,75%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Als kredietnemer komen alle kmo's (ook zelfstandigen en vrije beroepers) met een economische activiteit die in Vlaanderen gevestigd zijn in aanmerking, ook binnen de sector van de sociale economie. Deze kmo's moeten voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- met minder dan 250 werknemers;
- jaaromzet niet hoger dan € 50 miljoen en/of balanstotaal niet hoger dan € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk, is wel toegestaan..

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Een exploitatiezetel dient in Vlaanderen gelegen te zijn.

Vzw's zijn ook toegelaten indien deze een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden. Ook activiteiten binnen de sociale economie passen hierin.

Heb je een ondernemingsnummer hebt en ben je aangesloten bent bij een sociale kas voor zelfstandigen, dan kan je ook in bijberoep van een Winwinlening genieten.

Als kredietgever

Op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, moet de kredietgever voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kredietgever moet een natuurlijk persoon zijn die deze lening afsluit buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- deze natuurlijke persoon woont in het Vlaamse Gewest of moet er gelokaliseerd zijn voor de personenbelasting;
- deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van de kredietnemer;
- als de kredietnemer een zelfstandige is, dan kan de kredietgever niet de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn;

- als de kredietnemer een rechtspersoon is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever, benoemd zijn of optreden als bestuurder, zaakvoerder of in een vergelijkbaar mandaat binnen die rechtspersoon;
- als de kredietnemer een vennootschap is, kan de kredietgever noch de echtgenoot, de echtgenote of de wettelijk samenwonende partner van de kredietgever rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
  - 1. meer dan 5% van de aandelen of de stemrechten van deze vennootschap;
  - 2. rechten of effecten waarvan de uitoefening, omwisseling of conversie de overschrijding van die drempel van 5% (vermeld in punt 1.), tot gevolg zou hebben.

Gedurende de hele looptijd van de Winwinlening mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere Winwinlening.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor de kredietgever bestaat uit:

- Een jaarlijks belastingkrediet voor de hele looptijd van de lening:
  - Als berekeningsbasis wordt het rekenkundig gemiddelde genomen van alle uitgeleende bedragen op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk, met een maximum van € 75.000 per belastingplichtige;
  - het belastingkrediet bedraagt 2,5% van de berekeningsbasis (wat neerkomt op een belastingkrediet van maximum € 1.875 per jaar).
- De mogelijkheid tot een eenmalig belastingkrediet van 30%* van het openstaand kapitaal van de lening dat definitief is verloren gegaan als:
  - de kredietnemer tijdens of binnen maximaal zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als hij zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
  - en als de kredietnemer ten gevolge daarvan een deel of het geheel van de Winwinlening niet kan terugbetalen;
  - en als de kredietgever de Winwinlening opeisbaar heeft gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van 5 tot 10 jaar;
- je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
  - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
  - maandelijkse, driemaandelijke, zesmaandelijke of jaarlijkse aflossingen (er is een simulatie mogelijk op de website);
  - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet worden voorzien in de akte);
- De begindatum van de lening valt het best op de dag van de terbeschikkingstelling van de gelden aan de kredietnemer, nooit ervoor;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat een kredietgever in het kader van één of meer Winwinleningen aan één of meer kredietnemers kan uitlenen, kan ten hoogste € 75.000 bedragen;
- het totale openstaande bedrag, in hoofdsom, dat één kredietnemer in het kader van verschillende Winwinleningen kan ontfangen van verschillende kredietgevers, kan ten hoogste € 300.000 bedragen;
- de rentevoet is gebaseerd op de wettelijke rentevoet die van kracht is op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt:
  - de rentevoet bedraagt maximum deze wettelijke rentevoet en minimum de helft van diezelfde rentevoet;
  - deze rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt;
  - een Winwinlening afgesloten in 2024 moet zich situeren tussen 2,875% en 5,75%;
  - deze rentevoet is vast en is een bruto-rentevoet (hierop is roerende voorheffing verschuldigd).

- Winwinleningen kunnen gecombineerd worden met Vriendenaandelen tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de akte en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De akte en aflossingstabel worden in drievoud afgedrukt en ondertekend, waarvan één bestemd is voor de kredietgever, één voor de kredietnemer en één binnen de 3 maanden moet worden bezorgd aan PMV.

De ondertekende akte en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Indien je niet in de mogelijkheid bent om de documenten digitaal over te maken kunnen ze verstuurd worden naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel.

Een Winwinlening kan door PMV niet worden geregistreerd indien de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

Na ontvangst van de gehandtekte akte en aflossingstabel duurt het ongeveer tien werkdagen alvorens de kredietgever de registratiebrief van PMV ontvangt die als fiscaal attest dienst doet en dus ter beschikking van de fiscale controle moet worden gehouden.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan bewezen worden door de voorlegging van de bankrekeninguittreksels waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

De kredietnemer is verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing dient binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen te worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Cofinanciering+

Laatst gewijzigd op 30 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering+ van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van minimum € 350.000 en maximum € 700.000, bestemd voor bestaande kmo's met een track-record van positieve cashflows. De lening wordt altijd gecombineerd met een cofinanciering, ofwel van een bank, investeringsfonds of crowdfundingplatform waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten. Een cofinanciering door meerdere van voornoemde partijen is ook mogelijk.

De cofinancier moet instaan voor minstens 20% van de globale financieringsbehoefte. PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte. De looptijd bedraagt 3 tot 10 jaar en de rentevoet 5,25%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Bestaande kmo's met positieve cashflow in hoofdberoep

De Cofinanciering+ is bedoeld voor bestaande ondernemingen (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen) die al een positieve cashflow genereren:

- Voor natuurlijke personen (zelfstandige, zaakvoerder of bestuurder van een onderneming, beoefenaar van een vrij beroep of stagiair in het kader van de uitoefening van een vrij beroep), geldt dat zij zich moeten vestigen als zelfstandige in hoofdberoep om een beroep te kunnen doen op de Cofinanciering+.
- Je dient zelf jouw activiteit of onderneming uit te baten. In geval van aanvraag door een rechtspersoon, dienen de dragers van het project:
  - (co)-zaakvoerders of (co)-gedelegeerd bestuurders van de vennootschap te zijn;
  - (gezamenlijk) over een belangrijke participatie in het aandelenkapitaal van de vennootschap te beschikken;
  - en het (dagdagelijkse) management van de vennootschap als hoofdactiviteit uit te oefenen.

De aanvrager woont of heeft een maatschappelijke zetel in het Vlaamse Gewest. Ligt de woonplaats of de maatschappelijke zetel van de onderneming niet in het Vlaamse Gewest maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV de kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Vzw's kunnen in aanmerking komen voor zover zij, conform Europees recht, een economische activiteit uitoefenen. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Europese kmo-definitie

Enkel ondernemingen die beantwoorden aan de Europese kmo-definitie kunnen een beroep doen op een lening bij PMV:

- Twerkstelling van minder dan 250 werknemers;
- Een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- Geen deel uitmaken van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Een onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Indien het aantal voltijdse equivalenten echter 250 eenheden of meer bereikt, komt PMV niet tussen, ook al zijn de andere criteria niet overschreden.

Uitgesloten sectoren

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten (bedrijven die naast de teelt ook landbouwproducten verwerken, komen wél in aanmerking voor financiering);
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- activiteiten die illegaal zijn volgens de Belgische of internationale wetgeving;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken en illegaal downloaden;
- klonen van mensen voor research of therapeutische toepassingen;
- genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

De Cofinanciering+ is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start of uitbouw van de activiteit.

PMV financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) maar aanvaardt geen aanvragen voor herfinanciering van verbintenissen bij andere kredietinstellingen, noch voor herfinanciering of betaling van andere bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Een openstaande schuld van minder dan 3 maanden oud op het moment van ontvangst van de aanvraag beschouwt PMV niet als een bestaande schuld.

Voor investeringen in onroerende goederen komt PMV enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het onroerend goed voor eigen beroepsmatig gebruik. Het beroepsgedeelte van een onroerend goed moet blijken uit een expertiseverslag. PMV komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk en) al dan niet beroepsmatig verhuurd wordt.

Overnamefinanciering

Er kan met de Cofinanciering+ ook de overname van een handelsfonds gefinancierd worden, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de financiering niet aanwenden voor deze doeleinden:

- de herfinanciering van bestaande schulden die ouder zijn dan 3 maanden (voorbeeld: leveranciersschuld) op het moment van de aanvraag van het krediet – bankkredieten worden niet geherfinancierd;
- de financiering van tradingactiviteiten (de verhandeling van goederen die zich hoofdzakelijk in een import/-exportomgeving afspeelt, al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die dienen als onderpand voor (het bekomen van) een waarborg;
- de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verkoop of verhuur aan derden (financiering van bedrijventra, (de uitbating van) hotels, vakantieparken enz. komt wel in aanmerking omwille van verhuurdiensten aan derden op korte termijn, net zoals de financiering van vastgoedprojecten bestemd voor verhuur aan verbonden vennootschappen eveneens in aanmerking komt);
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (voor reeds bestaande ondernemingen met een bewezen trackrecord van positieve resultaten, kan wel financiering van bedrijfskapitaal voor O&O-doeleinden overwogen worden in het kader van de uitbreiding van de activiteiten);

- de financiering van producten of diensten die nog niet commercialiseerbaar zijn: de succesvolle afronding van de testfase, de technische testen van het prototype en dergelijke;
- de financiering van de verwerving van een minderheidsbelang bij de overname van aandelen (de meerderheid van de aandelen moet verworven worden of door het verwerven van bijkomende aandelen, moet de meerderheid bekomen worden);
- de financiering van de overname van een gedeelte van een handelsfonds (het handelsfonds moet steeds integraal worden overgenomen);
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van export;
- de financiering van verrichtingen waarbij de aanvrager verschijnt aan beide zijden van de verrichting.

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de Cofinanciering+ is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen:

- 4 maal de eigen inbreng;
- € 700.000.

Daarnaast gelden volgende criteria:

- de eigen inbreng moet minstens 10% van de globale investering bedragen;
- de tussenkomst van de cofinancier (investeringskrediet bank, investeringsfonds, crowdfundingplatform) moet minstens 20% van de globale investeringsbehoefte bedragen;
- PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoeften.

Het minimumbedrag van de Cofinanciering+ is € 350.000.

Eigen inbreng

Voor een natuurlijk persoon is de eigen inbreng het persoonlijk aandeel in geld van de aanvrager in de financiering van het te realiseren investeringsproject. Deze inbreng mag eveneens afkomstig zijn van een [Winwinlening](#) afkomstig van een familielid tot de tweede graad, toegekend aan de aanvrager, of een (converteerbare) lening met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV toegekend krediet.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen dienen gedocumenteerd te zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Een inbreng in natura kan aanvaard worden, mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal 6 maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de Cofinanciering+.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

- een volstorting in geld van het geheel of een gedeelte van het niet-volstortte deel van het geplaatst kapitaal;
- een kapitaalsverhoging volstort in geld;
- door middel van autofinanciering: onder autofinanciering wordt begrepen de liquide middelen die de onderneming vrij beschikbaar heeft. De liquide middelen worden geacht op korte termijn vrij beschikbaar te zijn voor zover de current ratio groter is dan 1 en dan slechts voor het gedeelte van de vlottende activa dat het vreemd vermogen op korte termijn overtreft. Bovendien moet het gaan om liquide middelen die de onderneming zelf gegenereerd heeft, dus om opgebouwd eigen vermogen, en niet om door de onderneming zelf geleende middelen;
- een inbreng in natura mits de activa met eigen middelen verworven werden maximaal 6 maanden voor de ontvangst van de aanvraag van de Cofinanciering+;

- een (converteerbare) lening voor zover deze achtergesteld is aan de Cofinanciering+ en met enige of eerste vervaldag na de einddatum van de toegekende Cofinanciering+. Hierbij gelden nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- een achter te stellen [Winwinlening](#) toegekend aan de aanvrager, afkomstig van een familielid tot de tweede graad van de drager van het project, met enige of eerste vervaldag na de einddatum van het door PMV/z toegekend krediet;

De solvabiliteit na investering zal ten minste 10% moeten bedragen. (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

De looptijd van de lening is minimaal 3 en maximaal 10 jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van de begeleidende cofinanciering mag hoogstens 2 jaar korter zijn dan de looptijd van de Cofinanciering+.

Intrestvoet

De intrestvoet die PMV toepast is momenteel 5,25 %. Indien de periode van vrijstelling van kapitaalaflossing langer is dan 1 jaar stijgt de intrestvoet met 0,25% per extra gratieperiode.

Terugbetaling

De terugbetaling gebeurt door maandelijkse constante aflossingen (kapitaal + intrest).

Op vraag van de ondernemer is ook een vrijstelling in kapitaalsaflossing van 1 of 2 jaar mogelijk (3 jaar bij overnamefinanciering).

Bij een verlenging van de vrijstellingsperiode (de gratieperiode) van 1 naar 2 of 3 jaar stijgt de intrestvoet met 0,25% per extra gratieperiode.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

Door het achtergestelde karakter van de Cofinanciering+, kunnen andere kredietverstrekkers deze beschouwen als een uitbreiding van het eigen vermogen, wat het bekomen van een bankfinanciering in principe gemakkelijker zou moeten maken.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Door deze verordening mag het totaal aan de-minimissteun dat een onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een Cofinanciering+ (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen dien je de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV stelt zich soepel op inzake bewaarborging van Cofinanciering+. Dit aspect wordt project per project geëvalueerd, zoals gebruikelijk is in de financiële sector. De waarborgen worden bepaald in functie van het kredietrisico en slaan enkel op de elementen die betrekking hebben op het project.

Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving). Solidaire borgstelling wordt beperkt tot de borgstelling van de actieve vennoten.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag voor een Cofinanciering+ kan ingediend worden via dezelfde aanbrengrers als de Cofinanciering. Zie [Aanvraagprocedure Cofinanciering](#) in de Subsidiedatabank.

Bekijk ook de checklist financiering voor natuurlijke personen en vennootschappen op de website van PMV om na te gaan of jouw aanvraag in aanmerking komt voor deze lening!

Evaluatieprocedure

De co-financier/aanbrenger en aanvrager krijgt per mail een ontvangstmelding.

Vervolgens wordt nagegaan of het dossier ontvankelijk is en wordt bij het ontbreken van informatie of onduidelijkheden contact opgenomen met de partner/aanbrenger of de aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Alle beslissingen worden genomen door het Kredietcomité. Keurt het kredietcomité jouw aanvraag goed, dan krijg je een kredietvoorstel. Deze goedkeuring wordt per post of per mail uiterlijk de eerste dag volgend op de beslissing van het Kredietcomité meegedeeld aan de partner/aanbrenger of aanvrager (bij rechtstreekse indiening).

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden op de website van PMV.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten. Meer informatie (definitie eigen inbreng, voorbeelden, enz.) kan je ook terugvinden in de [handleiding van de Cofinanciering](#). Er is geen aparte handleiding beschikbaar voor de Cofinanciering+.

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België

pmv.eu/product/cofinanciering-2/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

Strategische Transformatiesteun (STS)

Laatst gewijzigd op 13 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (geen vzw's) of groepen van ondernemingen, kunnen voor de uitvoering van een strategisch transformatieproject (investerings én/of opleidingsinspanningen) in het Vlaams Gewest financieel worden ondersteund door VLAIO. De minimum investerings- en opleidingsdrempels variëren in functie van de grootte van de onderneming en bedragen minstens € 1 miljoen voor investeringen en € 100.000 voor opleidingen.

Als grote onderneming kan je enkel investeringssteun aanvragen indien jouw vestiging gelegen is in een gemeente die opgenomen is op de Europese regionale steunkaart 2022-2027 (zie rubriek [Wie komt in aanmerking](#)).

Europa keurde op 18 juli 2022 de regionale steunkaart voor België goed voor de periode 2022-2027. Hierdoor kunnen grote ondernemingen voor een investeringsproject in die gemeenten opnieuw een aanvraag indienen.

Wie komt in aanmerking

Zowel individuele ondernemingen alsook minstens drie samenwerkende ondernemingen kunnen een dossier indienen. Bij samenwerking mogen de ondernemingen geen partner- of verbonden ondernemingen zijn in de zin van de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen. Ze mogen dus geen deel uitmaken van dezelfde bedrijvengroep.

Voor opleidingssteun komen zowel kmo's als grote ondernemingen uit gans het Vlaams Gewest in aanmerking.

Voor investeringssteun wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen:

Kmo's

In geheel Vlaanderen komen kleine ondernemingen (ko's) en middelgrote ondernemingen (mo's) in aanmerking voor investeringssteun, op voorwaarde dat ze cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoen (gedurende de laatste 2 opeenvolgende boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen	maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Is jouw onderneming een kmo ?](#))

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming.

Grote ondernemingen

Grote ondernemingen komen voor opleidingssteun in geheel Vlaanderen in aanmerking, doch voor investeringssteun komen ze enkel in aanmerking wanneer ze gevestigd zijn in een gemeente die voorkomt op de door Europa goedgekeurde 'regionale steunkaart'. Investeringsprojecten van grote ondernemingen mogen ook geen betrekking hebben op dezelfde of vergelijkbare activiteit van de onderneming in het betrokken steungebied.

Indien jouw onderneming onder de classificatie van grote onderneming valt (zie tabel hierboven), wordt aangeraden om ook op de website van VLAIO de verdere voorwaarden af te toetsen (op de website [Strategische transformatiesteun > Voorwaarden](#) wordt nl. in detail verduidelijkt wat beschouwd wordt als een 'initiële investering ten behoeve van nieuwe economische activiteiten').

De 'regionale steunkaart 2022 - 2027' (waarin ook grote ondernemingen investeringssteun mogen krijgen) bevat de onderstaande gemeenten:

Limburg	Beringen, Bilzen, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Heers, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maasmechelen, Oudsbergen, Pelt, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;
---------	--

Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen, Ninove, Ronse
-----------------	-------------------------------

West-Vlaanderen	Diksmuide, Middelkerke, Oostende
-----------------	----------------------------------

Bijkomende voorwaarden

Enkel kmo's en grote ondernemingen die een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#) uitoefenen kunnen steun aanvragen. Algemeen kan gesteld worden dat het overgrote deel van de economische sectoren in aanmerking komt voor deze steunmaatregel. De activiteit moet opgenomen zijn als activiteit in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder de RSZ- of btw-NACE-code. Vzw's komen niet in aanmerking.

Grote ondernemingen uit de vervoersector komen evenwel niet in aanmerking voor deze regionale investeringssteun. Onder vervoersector moeten volgende activiteiten (nace codes tussen haakjes) worden verstaan:

- Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49), met uitzondering van Exploitatie van taxi's (49.32), Verhuisbedrijven (49.42) en Vervoer via pijpleidingen (49.5);
- Vervoer over water (50);
- Luchtvaart (51), met uitzondering van Ruimtevaart (51.22).

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Aangezien de Vlaamse regering de subsidies voor ondernemingen gericht wil inzetten, ondersteunt ze met deze maatregel risicovolle projecten die een onderneming in het kader van een geplande transformatie opzet.

Transformatieproject

Als transformatieproject wordt beschouwd:

- een gepland veranderingsproces in een onderneming of in een groep van samenwerkende ondernemingen, dat betrekking heeft op de implementatie van de strategie in de processen en de organisatie van de onderneming of ondernemingen wat betreft innovatie, internationalisering en verduurzaming;
- een transformatieproject werkt in op de bedrijfspraktijken zoals de implementatie en de vermarkting van innovaties, de invoering van nieuwe businessmodellen, de samenwerking met andere bedrijven of kennisinstellingen, het bewerken van nieuwe internationale markten met groeipotentieel, het efficiënter werken met materialen en energie en met een meer optimale benutting van menselijk potentieel;
- het transformatieproject draagt bij tot een duurzame versterking van het economische weefsel in Vlaanderen en leidt tot een versterking van de diverse waardeketens of clusters en zorgt voor een duurzame werkgelegenheid.

Transformatieplan

Het plan dat deze transformatie beschrijft, moet bestaan uit 5 onderdelen:

- een managementsamenvatting;
- een voorstelling van de onderneming of van alle samenwerkende ondernemingen waarin het transformatieproject wordt gerealiseerd;
- de omschrijving van het transformatieproject zelf, dat altijd een investeringsdeel, een opleidingsdeel, een deel financieringsmiddelen, een deel duurzaamheid en een deel tewerkstelling in het Vlaamse Gewest dient te bevatten;
- de beschrijving van het stimulerende effect en de noodzaak van de steun;
- de beschrijving van de wijze waarop de individuele onderneming of samenwerkende ondernemingen de verschillende beoordelingscriteria van het transformatieproject concreet zullen invullen.

Het transformatieplan moet worden opgesteld conform de 'Leidraad voor de opmaak van het transformatieplan', die je kan terugvinden in de rubriek 'aanvraagprocedure' op de website van VLAIO (zie hiervoor stap 1 'aanvraag door de ondernemer').

Minimum instapdrempels

De aanvaarde opleidingskosten en investeringsbedragen moet over een periode van 3 jaar minstens gelijk zijn aan bepaalde instapdrempels. De instapdrempels variëren van het soort steun (opleiding- of investeringssteun), de grootte van de onderneming en van het feit of de steunaanvraag al dan niet wordt ingediend door samenwerkende ondernemingen:

Project ingediend door	Min. in aanmerking komende opleidingskosten over 3 jaar	Min. in aanmerking komend investeringsbedrag over 3 jaar
een individuele ko	€ 100.000 per onderneming	€ 1 miljoen per onderneming
een individuele mo	€ 200.000 per onderneming	€ 2 miljoen per onderneming
een individuele go	€ 300.000 per onderneming	€ 3 miljoen per onderneming
samenwerkende ondernemingen, allemaal ko	€ 300.000 per project*	€ 3 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één mo	€ 400.000 per project*	€ 4 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één go	€ 700.000 per project*	€ 7 miljoen per project**

* minimum € 50.000 per onderneming ** minimum € 500.000 per onderneming

Welke investeringen en opleidingen

Enkel de investeringen en opleidingen die essentieel zijn voor het doorvoeren van het transformatieproject komen in aanmerking.

De investeringen moeten onder de posten 21 t.e.m. 27 op de balans worden geactiveerd: 21. immateriële vaste activa (enkel activa die de technologieoverdracht inhouden door de verwerving van octrooirechten, licenties, knowhow of niet-geoctrooieerde technische kennis.), 22. deels: gebouwen, 23. installaties, machines en uitrusting, 24. meubilair en rollend materiaal, 25. (on balance) leasing en soortgelijke rechten, 26. overige materiële vaste activa, 27. activa in aanbouw en vooruitbetalingen.

Niet subsidiabel zijn: grond, alsook getrokken materieel voor goederenvervoer over de weg voor derden (tenzij dit materieel bestemd is voor gecombineerd vervoer waarbij verschillende transportmodi betrokken zijn).

De opleidingskosten die in aanmerking komen zijn:

- personeelskosten van de opleiders;
- verplaatsingskosten van opleiders en opgeleiden;
- andere lopende uitgaven voor materieel en benodigdheden;
- afschrijvingen van werktuigen en uitrusting;
- kosten van diensten voor begeleiding en advisering;
- personeelskosten van de opgeleiden, ten belope van maximaal het bedrag van de vorige rubrieken samengeteld.

Startdatum: De opleidingen en investeringen dienen te starten uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangstmelding. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Omvang steun

De steun bedraagt 8% voor investeringen en 20% voor opleidingen.

De steun wordt geplafonneerd op maximum € 500.000 per aanvragende onderneming en per kalenderjaar. Voor transformatieprojecten met een uitzonderlijk belang op vlak van duurzaamheid of klimaat wordt het plafond opgetrokken tot € 1 miljoen.

Wanneer meerdere verbonden ondernemingen elk een aparte aanvraag indienen voor deelprojecten die passen in één globaal transformatieplan, dan zal de totale steun over de verschillende aanvragen ook worden beperkt tot € 500.000 of uitzonderlijk € 1 miljoen zoals eerder vermeld.

Aanvraagprocedure

De steun moet worden aangevraagd via het online aanvraagformulier, beschikbaar op de website van VLAIO [Hoe vraag je een subsidie strategische transformatiesteun aan?](#) (Stap 1).

Bij elke aanvraag zal verplicht een 'toelichting van het klimaatplan' ofwel het klimaatplan zelf moeten worden bijgevoegd, alsook een concurrentieanalyse.

VLAIO verstuurt na aanmelding een link naar de onderneming. Via deze link kan de aanvraag verder aangevuld worden en kan het transformatieplan (binnen de 15 werkdagen) worden opgeladen via de webapplicatie.

De aanvraag moet worden ingediend vóór de start van het transformatieproject. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Beoordelingscriteria

Het transformatieproject wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1. de mate waarin het project innovatief is;
2. de mate waarin het project bijdraagt tot de internationale competitiviteit van de onderneming;
3. de mate waarin het project bijdraagt tot de verduurzaming op ecologisch vlak of tot het terugdringen van de broeikasgasuitstoot of aan de adaptie aan klimaatverandering en tot de verduurzaming op sociaal vlak;
4. de mate waarin het project bijdraagt tot de verankering van de onderneming en de tewerkstelling en de algemene versterking van de onderneming in haar interne en externe waardeketen;
5. de mate waarin het project bijdraagt tot de versterking van de waardeketen of cluster die voor Vlaanderen van strategisch belang is en tot de versterking van de Vlaamse economie.

Bij de beoordeling van de dossiers wordt rekening gehouden met de grootte van de vestigingseenheid (Kleine vestiging (KV)-Middelgrote vestiging (MG)-Grote vestiging (GV)) waarin het transformatieproject wordt uitgevoerd. Hoe groter de vestiging, hoe strenger de beoordelingscriteria zijn. Scores die kunnen worden toegekend per beoordelingsparameter zijn

'negatief', 'neutraal', 'goed' en 'excellent'.

Projecten die niet op elke parameter minstens de vereiste basisscore behalen (zie tabel) komen niet in aanmerking voor steun.

Parameter	KV (< 50 VTE)	MV (50-249 VTE)	GV (>= 250 VTE)
1.Innovatief	goed	excellent	excellent
2.Internationale competitiviteit	goed	excellent	excellent
3.Verduurzaming	goed	goed	excellent
4.Verankering en tewerkstellingseffect	goed	goed	goed
5.versterkend effect in Vlaanderen	neutraal	goed	goed

Het volledige beoordelingskader voor de transformatietoets kan je vinden in de [bijlage van het Ministerieel Besluit](#), aangepast door het [Ministerieel Besluit van 18 juli 2023](#).

Cumulatie

Strategische transformatiesteun kan enkel worden toegekend voor investeringen die geen andere staatssteun hebben of zullen ontvangen.

Hierdoor kan deze maatregel niet worden gecombineerd met de [Vrijstelling van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bij investeringen in een steunzone](#).

Uitbetalingsprocedure

De onderneming dient de uitbetaling aan te vragen ten laatste binnen twaalf maanden na het beëindigen van het totale transformatieproject. De uitbetaling van de basissteun verloopt in drie schijven:

- een eerste schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft aangetoond dat 30% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft verklaard dat 60% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een derde schijf (40%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en wanneer de in aanmerking komende transformatieopleidingen en de in aanmerking komende transformatie-investeringen volledig zijn gerealiseerd, wat moet blijken uit een controle door VLAIO.

Indien één van de 5 beoordelingscriteria, inclusief het tewerkstellingscriterium, niet wordt gerealiseerd zoals beschreven in het transformatieplan, dan zal de steun volledig worden teruggevorderd. Dit zal ook gebeuren indien het uiteindelijke investerings- of opleidingsbedrag onder de minimum drempels zou uitkomen voor deze steunmaatregel.

Als de voorziene opleidingen of investeringen niet volledig zijn gerealiseerd, wordt de steun voor de opleidingen of investeringen pro rata verminderd en gedeeltelijk niet uitbetaald of geheel of gedeeltelijk teruggevorderd.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de

gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling voor de investeringssteun. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Afdeling Bedrijfs- en omgevingssteun

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

strategischesteun@vlaanderen.be

vlaio.be/strategische-transformatiesteun

Ecologiepremie+

Laatst gewijzigd op 18 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (geen vzw's) in het Vlaamse Gewest kunnen van VLAIO een subsidie verkrijgen voor een aantal ecologische investeringen. Het subsidiebedrag wordt bepaald op basis van de vermelde meerkost van de essentiële investeringscomponenten, het type (milieuvriendelijk, energiebesparend, hernieuwbaar), de ecoklasse/ecogetal en de grootte van de onderneming. Dit resulteert in een nettosteunpercentage per technologie vermeld op de limitatieve technologieënlijst (LTL EP+) naargelang de grootte van de onderneming (kmo of go).

Met de ecologiepremie+ wil de Vlaamse overheid ondernemingen stimuleren om hun productieproces duurzaam, klimaatvriendelijk, circulair en energiezuinig te organiseren en zij neemt daarbij een gedeelte van de extra investeringskosten, die een dergelijke investering met zich meebrengt, voor haar rekening.

Naast de ecologiepremie+ is er de [strategische ecologisteun \(STRES\)](#) die tegemoet komt aan ondernemings specifieke investeringsprojecten vanaf € 3 miljoen. In 2023 en 2024 is er ook het nieuwe steunprogramma [GREEN](#) voor ondernemings specifieke investeringsprojecten voor de thema's vergroening en energiebesparing vanaf € 50.000. Voor GREEN gelden technologieën die niet gesteund worden via de ecologiepremie+ of voor technologieën van de ecologiepremie+ voor doelgroepen die niet in aanmerking komen voor de ecologiepremie+ zoals vzw's met een economische activiteit en grote ondernemingen bij sommige technologieën.

Er is een nieuwe technologieënlijst die van toepassing is op steunaanvragen ingediend vanaf 1 januari 2024. Wat werd er gewijzigd? Een overzicht vind je in de rubriek [Wat komt in aanmerking > Aanpassingen LTL lijst](#).

Wie komt in aanmerking

Alle ondernemingen met een exploitatievestiging in het Vlaamse Gewest (vermeld in de [kruispuntbank ondernemingen](#)) en die een in aanmerking komende hoofdactiviteit (activiteit met de grootste omzet) uitvoeren (op basis van de [NACE-code](#) lijst ecologiepremie) komen in aanmerking voor een ecologiepremie+.

Voor de omvang van de ecologisteun wordt wel een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen (go). Een kmo dient te beantwoorden aan volgende Europese kmo-definitie:

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum € 50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum € 43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [de Europese kmo-definitie](#))

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming. Voor de bepaling van de grootte van de onderneming wordt gekeken naar de 2 boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening.

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm voor de EP+. Vzw's met een economische hoofdactiviteit die in aanmerking

komt voor [GREEN](#) steun (NACE lijst GREEN) kunnen voor groene warmte en energie-efficiëntie technologieën vermeld op de LTL EP+, GREEN steun aanvragen.

Ondernemingen met één of meer grote energie-intensieve vestigingen (primaire energieverbruik $\geq 0,1$ PJ en behorende tot de doelgroep) in het Vlaamse Gewest kunnen enkel een ecologiepremie plus krijgen als deze vestigingen zijn toegetreden tot de Vlaams energiebeleidsovereenkomsten (EBO) en deze ook naleven.

Grote ondernemingen die uitgesloten zijn voor een groene warmte of energie-efficiëntietechnologie vermeld op de LTL EP+ kunnen voor deze technologie steun verkrijgen via [GREEN](#).

De investeringen kunnen worden uitgevoerd door een patrimoniumvennootschap die behoort tot dezelfde groep als de steunaanvragende onderneming.

Dit is in de volgende gevallen:

- de patrimoniumvennootschap participeert voor ten minste 25% in de steunaanvragende onderneming;
- de steunaanvragende onderneming participeert voor ten minste 25% in de patrimoniumvennootschap;
- een natuurlijke persoon of rechtspersoon participeert voor ten minste 25% in beide vennootschappen.

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Thema's

Een ecologiepremie wordt toegekend aan de technologieën die opgenomen zijn in een limitatieve technologieënlijst (afgekort LTL EP+). Voor aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2024 (LTL-epplus-2024-01-thema) zijn er 49 technologieën steunbaar.

De technologieën zijn opgedeeld in volgende drie categorieën en zes thema's:

- milieutechnologieën;
- energiebesparende technologieën;
- hernieuwbare energie;
- koeling;
- transport;
- verlichting;
- warmte/verwarming;
- water;
- diverse.

De volledige LTL EP+ is te vinden op www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/limitatieve-technologieen.

Uitgesloten

Volgende technologieën komen niet voor op de LTL en zijn bijgevolg uitgesloten van een ecologiepremie:

- ecologie-investeringen die wettelijk verplicht zijn ... denk hierbij aan investeringen om te voldoen aan:
  - Europese of Vlaamse normen verplichtingen in het kader van energie- en klimaatbeleid Vlaanderen (bijv. energie-audit, energiebalans, energieprestatieregelgeving);
  - de voorwaarden opgenomen in de omgevingsvergunning;
- ecologie-investeringen die in aanmerking kunnen komen voor steunverlening via [warmtekrachtcertificaten](#) als vermeld in het elektriciteitsdecreet;
- ecologie-investeringen die in aanmerking kunnen komen voor steunverlening via [groenestroomcertificaten](#) als vermeld in het elektriciteitsdecreet.

Aanpassingen LTL lijst

Bij ministerieel besluit van 1 december 2023 is de limitatieve lijst met technologieën die in aanmerking komen voor subsidiëring met de ecologiepremie aangepast. De nieuwe technologieënlijst is van toepassing op steunaanvragen ingediend vanaf 1 januari 2024. De aanpassingen dienden te gebeuren in het kader van de nieuwe Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) die op 1 juli 2023 in werking is getreden:

- Geschrappt: T 201081 Elektrisch/CNG hogedruktrailer
- Aanpassing van het subsidiepercentage voor volgende transportvoertuigen- en middelen:
  - T 01071 Batterij elektrische vrachtwagen,
  - T 201072 Batterij elektrische autobus of autocar,
  - T 201098 Ombouw van een dieselvechtwagen naar een batterij elektrische vrachtwagen,
  - T 553 Voertuig lichte vracht (max 3,5 ton) met als aandrijving een brandstofcelsysteem op waterstof,
  - T 201087 Vrachtwagen met als aandrijving een brandstofcelsysteem op waterstof,
  - T 201051 Ombouw van transportmiddelen naar systemen met een brandstofcelsysteem op waterstof voor de aandrijving van het transportmiddel (inclusief offroad),
  - T 201084 Vrachtwagen met dual fuel (waterstof-diesel) verbrandingsmotor
  - T 201085 Ombouw van een transportmiddel naar een transportmiddel met een dual fuel (waterstof-diesel) verbrandingsmotor (inclusief offroad)
- Aanpassing van de uitleg
  - T 1170 Investerings voor vervoer via een waterweg als vervanging voor wegvervoer
  - T 1171 Investerings voor vervoer via een spoorweg als vervanging voor wegvervoer
- Bij aandachtspunten: aanpassing van de definitie restwarmte/-energie, toevoeging definitie niet publiek laadstation en toevoeging definitie duurzaam opgewekte elektrische energie.

Geothermische warmtepompen: bij nieuwbouw of ingrijpende energetische renovatie is er een verplicht maximum toegelaten E-peil. Als aan dit E-peil ook kan voldaan worden met een andere verwarmingstechnologie zoals aardgasverwarming of een luchtwarmtepomp ... dan is er steun mogelijk.

Verder in aanmerking komen onder andere: zonneboilers, warmte uit biogas via vergisting, koelsystemen op alternatieve koudemiddelen (CO₂, propaan, ...) en ammoniak, tankinfrastructuur voor waterstof, struvietrecuperatie, aanwenden expansie-energie, ORC (Organic Rankine Cycle) op procesrestwarmte, walstroomvoorziening, actieve daglichtkoepels en daglichtbuizen, autonoom elektrisch koelaggregaat, chemische warmtepomp, ...

Omvang steun

De ecologiepremie wordt toegekend in de vorm van een subsidie. Het bedrag van de ecologiepremie wordt bepaald door:

- de grootte van de onderneming (kmo of go);
- het type technologie (milieu, energie, hernieuwbaar);
- de ecoklasse/ecogetal (A of B/6 of 9);
- het meerkostpercentage van de technologie en de essentiële componenten.

De uiteindelijke steun is het vermelde nettosteunpercentage op het investeringsbedrag van de vermelde essentiële componenten.

De steun is steeds van toepassing op de essentiële componenten exclusief installatiekosten behalve waar vermeld bij de technologie. De investeringen moeten steeds geactiveerd worden op de balans en over minimum 3 jaar afgeschreven worden. De investeringen moeten ook minimum 5 jaar na realisatie in het bedrijf behouden te worden en mogen niet ter beschikking van derden worden gesteld.

Op de lijst zijn enkel technologieën vermeld die een positieve kosteneffectiviteit hebben volgens de Recipe-methode. Technologieën met een kosteneffectiviteit vanaf 1,5 of hoger hebben hogere steunpercentages (ecoklasse A/ecogetal 9) dan technologieën met een kosteneffectiviteit lager dan 1,5 (ecoklasse B/ecogetal 6). Om het nettosteunpercentage te bepalen moet het steunpercentage in de tabellen hieronder vermenigvuldigd worden met het meerkostenpercentage van de gekozen technologie vermeld in de LTL-lijst:

Energiebesparende technologieën

Ecoklasse	Ecogetal	kmo	go
A	9	40%	30%
B	6	30%	15%

Milieutechnologieën

Ecoklasse	Ecogetal	kmo	go
A	9	50%	40%
B	6	30%	15%

Hernieuwbare energie

Ecoklasse	Ecogetal	kmo's	go
A	9	55%	45%
B	6	30%	15%

Het totale bedrag aan toegekende ecologiepremie bedraagt maximaal € 1 miljoen per onderneming over een periode van 3 jaar te rekenen van de indieningsdatum van de eerste positief besliste steunaanvraag.

Aanvraagprocedure

Meer informatie over de aanvraagprocedure is terug te vinden op vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie/aanvraagprocedure.

Om de persoonlijke gegevens maximaal te beveiligen moet men zich aanmelden via een federaal token, een elektronische identiteitskaart (eID) of itsme-app, ... Wie gebruik wil maken van de elektronische identiteitskaart, heeft uiteraard een kaartlezer en de nodige software nodig. Wie liever gebruik maakt van het federale token, kan dit aanvragen via www.belgium.be. Hou hierbij uw rijksregisternummer, SIS-kaartnummer en identiteitskaartnummer bij de hand. Het federale token is persoonlijk en wordt naar het thuisadres gestuurd. Wettelijke functiehouders (zaakvoerders, bestuurders, ...) van een onderneming kunnen een aanvraag doen. Anderen dienen eerst via het Vlaams toegangsbeheer een machtiging te krijgen via een functiehouder. Meer info hierover bij de Vlaamse Infolijn op het telefoonnummer 1700.

Opgelet! De onderneming mag nog niet gestart zijn met de investeringen bij de indiening van de aanvraag. De vroegst mogelijke startdatum van het investeringsproject is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Als startdatum geldt de datum van de eerste factuur bij aankoop of de datum van ondertekening van het financieel leasingcontract. De ecologie-investeringen moeten ook starten binnen de 6 maanden na de beslissing tot toekenning van de steun en moeten binnen een termijn van 3 jaar na de beslissingsdatum beëindigd zijn. Ten vroegste na de beslissingsdatum en ten laatste 12 maanden na de laatste factuur bij aankoop of na de datum ondertekening financieel leasingcontract, kan de steun opgevraagd worden in drie schijven of in zijn geheel.

Vanaf 16 juli 2020 werden in de digitale aanvraag per technologie een aantal vragen toegevoegd over de technische kenmerken van de installatie (vermogens, verbruik, enz.). Dit is nodig voor het opvolgen van de klimaat-efficiëntie van de ecologiesteun. Ook is het vanaf 16 juli 2020 verplicht de bestelbon/offerte van de ecologie-investering op te laden in de digitale aanvraag.

Bekijk zeker ook de [Handleiding](#) en de [Toelichting bij technische vragen ecologiepremie+](#) vooraleer je aanvraag in te dienen!

Uitbetalingsprocedure

De steun wordt in drie schijven uitbetaald (ten vroegste één maand na de beslissing tot toekenning):

- een eerste schijf (30%) nadat 30% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%) nadat 60% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een derde schijf (40%) na beëindiging van de investeringen en na controle van het dossier.

De uitbetaling van een schijf dient via de webapplicatie te worden aangevraagd. **Opgelet!** De steun dient ten laatste 12 maanden na het beëindigen van het investeringsproject (laatste factuurdatum bij aankoop of ondertekeningsdatum financieel leasecontract) opgevraagd te worden.

Voorbeelden

Voorbeeld 1

Een Kmo-vleesverwerkingsbedrijf installeert een nieuwe koelinstallatie voor productkoeling op 4°C met 100 kW koelvermogen op basis van alternatieve koelmiddelen ter waarde van € 50.000 excl. plaatsingskosten. De nieuwe koelinstallatie en de bestaande koelinstallaties (tussen -1°C en 9°C productkoeling) in het bedrijf hebben samen een koelvermogen van minder dan 300 kW.

- NACE-code:10130 “Vervaardiging van producten van vlees of van vlees van gevogelte” is opgenomen: ok.
- Technologie: zie LTL-EP+ 2024-01 technologienr.1300: “Een nieuw koelsysteem op basis van alternatieve koudemiddelen (uitgezonderd ammoniak) met een totaal koelvermogen (binnen de onderneming) tussen 50 en 300 kW”. Totaal koelvermogen in het bedrijf met deze investering erbij is niet hoger dan 300 kW;
- uitleg:
  - “Een nieuw koelsysteem voor het koelen van ruimten, producten of processtromen op basis van CO₂ of niet-gehalogeneerde koolwaterstoffen zoals propaan, (iso)butaan, propyleen, ethyleen en ethaan. Comfortkoeling en huishoudelijke koeling komen niet in aanmerking voor deze technologie. Een nieuw koelsysteem op basis van ammoniak is weergegeven in T1301. Het totale koelvermogen(binnen de onderneming) van de verschillende installaties moet groter zijn dan 50kW en kleiner dan of gelijk aan 300 kW (ongeacht het aantal koelkringen). Indien er een temperatuursverschil is van minimum 5°C, mogen de verschillende koelsystemen opgesplitst worden voor de berekening van het totale vermogen (om in aanmerking te komen voor steun). Het koelmeubel zelf komt niet in aanmerking voor steun”.
  - meerkost: 30%
  - ecologiegetal: 6 - ecolklasse: B
  - steunpercentage: kmo 30% - go 15%
  - nettosubsidie : kmo 9% - go 4,5%
  - essentiële componenten: koelsysteem met alternatief koudemiddel (compressor, condensor, leidingen, appendages, expansieventiel en verdamper).
- Subsidiepercentage: stel dat dit een kmo is: subsidie= 30%
- Omvang subsidie = bedrag essentiële componenten (excl. plaatsing en excl. btw) x meerkostpercentage x subsidiepercentage
= € 50.000 x 30% x 30%
= € 4.500

Voorbeeld 2

Een 50% dochter van een multinational in de voedingsindustrie in diepgevroren voedingsproducten zal 3 nieuwe vrachtwagens aankopen op 100% elektriciteit van € 410.000 per vrachtwagen zonder opbouw.

- NACE-code:10393 “Productie van diepgevroren groenten en fruit” is opgenomen: ok
- Technologie :zie LTL-EP+ 2024-01 technologienr. 201071: “Batterij elektrische vrachtwagen”
- uitleg:
  - “Nieuwe vrachtwagen (meer dan 3,5 ton) met 100% elektrische aandrijving (geen hybride), zonder opbouw en met een maximum in aanmerking komend investeringsbedrag van € 400.000 per vrachtwagen. Per onderneming komen maximum twee vrachtwagens in aanmerking voor steun”
  - milieutechnologie
  - meerkost: 80%
  - ecologiegetal: 9 - ecoklasse A
  - steunpercentage kmo: 40% - go: 30%
  - nettosubsidie kmo: 32% - go: 24%
  - essentiële componenten: vrachtwagen met 100% elektrische aandrijving (zonder opbouw)
- Subsidiepercentage: stel dat dit een 50% dochter is van een grote onderneming dan is de onderneming zelf ook een grote onderneming.
- Omvang subsidie= bedrag essentiële componenten x subsidiepercentage
 = € 800.000* x 80% x 30%
 = € 192.000

* maximaal € 400.000 per vrachtwagen en maximaal twee vrachtwagens op te geven (€ 410.000 > € 400.000 x 3 > 2 = € 800.000 op te geven bedrag)

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”. Ondernemingen als natuurlijke persoon (zelfstandigen, éénmanszaken, ...) zijn niet vrijgesteld van belasting op de ecologiepremie plus.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Stuur bij voorkeur een e-mail naar VLAIO. Toch iets via post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan één [postadres](#).

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
 1210 Brussel
 België
 T 0800 20 555

ecologiepremie@vlaio.be

[Ecologiepremie Plus](#)

GREEN: steun voor groener en efficiënter energiegebruik

Laatst gewijzigd op 11 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Met de oproep GREEN (Groener en Efficiënter Energiegebruik in de industrie) voorziet de Vlaamse overheid financiële steun voor ondernemingen die investeren om de transitie te maken van fossiele brandstoffen naar groene energiedragers (vergroening) en/of om de totale energievraag van de onderneming te reduceren door verhoging van de energie-efficiëntie van een kernactiviteit/-proces (energie-efficiëntie). Zowel nieuwe als vervang-investeringen komen in aanmerking.

Deze steun is er zowel voor kmo's, grote ondernemingen als vzw's met een economische activiteit.

Om de klimaatopwarming aan te pakken en de stijgende energiekosten te drukken, moet het energieverbruik van ondernemingen groener en efficiënter. Ondernemingen die hierin investeren, kunnen nu ook beroep doen op de nieuwe GREEN investeringssteun bij VLAIO: Groener en Efficiënter Energieverbruik in de industrie. Heb je plannen om voor de warmtevraag of koeling van je productieprocessen over te stappen van fossiele brandstoffen (zoals aardgas, diesel, stookolie, ...) naar elektriciteit of groene energie (zoals biogas, groene of blauwe waterstof)? Check dan eerst de [technologieënlijst van de Ecologiepremie+](#). Staat jouw technologie hier niet in of kom je niet in aanmerking als vzw of grote onderneming? Bekijk dan de mogelijkheden van deze subsidie.

Wie komt in aanmerking

Alle kmo's en grote ondernemingen (go) die investeren in een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, een aanvaardbare hoofdactiviteit uitvoeren ([NACE-code](#)), en een [aanvaardbare rechtsvorm](#) hebben.

- Wie hier nog geen exploitatiezetel heeft, moet ten laatste één jaar na de goedkeuring van de steunaanvraag in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel vestigen.
- Als je tot de doelgroep van [EBO Vlaanderen](#) behoort, moet je ook toegetreden zijn tot de energiebeleidsovereenkomst.
- Uitgesloten zijn landbouwondernemingen en ondernemingen met een overheidsaandeel vanaf 50%, ondernemingen in moeilijkheden of ondernemingen tegen wie een procedure voor terugvordering van steun loopt.
- Vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking als ze voor die economische activiteit een gescheiden boekhouding voeren.

Voor de omvang van de ecologiesteun wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen. Hierbij dient de onderneming te beantwoorden aan de [Europese kmo-definitie](#) met het zelfstandigheids criterium.

Criteria	kmo	go
Tewerkstelling	minder dan 250 VTE	vanaf 250 VTE
ofwel jaaromzet	maximum €50 miljoen	meer dan €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €43 miljoen	meer dan €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen.

Financiering via een patrimoniumvennootschap is mogelijk [onder bepaalde voorwaarden](#).

Wat komt in aanmerking

Thema 'vergroening': overstappen naar elektriciteit of groene energie

We spreken van 'vergroening' als de eindgebruiker investeringen doet om fossiele brandstoffen (zoals aardgas, diesel, stookolie, ...) te vervangen door het gebruik van groene warmte, groene koude, groene stroom, groene waterstof, blauwe waterstof, restwarmte of restkoude.

Groene energiedragers die in deze oproep gesteund kunnen worden, zijn vormen van:

- warmte afkomstig van:
  - hernieuwbare energiebronnen: thermische zonne-energie, geothermie, de omgeving, de getijden, de golflagen en andere energie uit de oceanen, waterkracht, biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria van [RED II](#), gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.
  - groene waterstof (geproduceerd uit groene stroom) of blauwe waterstof (geproduceerd uit fossiele brandstoffen met opvang van koolstofemissies (carbon capture) en permanente opslag (carbon storage) of gebruik van de opgevangen koolstofemissies (carbon utilization))
  - restwarmte
- elektrificatie (voorbeeld: een proces op aardgas elektrisch maken)

Zijn uitgesloten:

- vaste en vloeibare biomassa die niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria van RED II
- omgevingslucht (voorbeeld: warmtepomp op buitenlucht)
- stortgas
- PV-panelen, windturbines, of andere manieren om elektriciteit te produceren

Thema 'energie-efficiëntie'

De eerste stap naar duurzamer energieverbruik is minder energie verbruiken. Daarom steunen we ook de ondernemingen die energie-efficiënte maatregelen nemen om de totale energievraag van kernactiviteiten te verminderen. Kernactiviteiten zijn investeringen die in hoofdzaak productiegerelateerd zijn.

Specifieke aanpassingen aan het productieproces of aan de warmte-koude opslag komen in aanmerking. Denk bijvoorbeeld aan specifieke investeringen aan je productieproces waarbij je plots veel efficiënter kan verwarmen. De technologieën waarin geïnvesteerd wordt, moeten echter standaardtechnologieën overschrijden. Het is niet de scope van deze oproep om standaardinvesteringen te steunen. Zo worden bijvoorbeeld volgende investeringen **uitgesloten**:

- thermische isolatie
- efficiëntere verlichting
- toerentalregeling van compressoren
- gebouwbeheerssystemen
- verduurzaming van het wagenpark
- aansturen van zonnepanelen
- ...

Ook investeringen enkel gerelateerd aan het gebouw, het wagenpark, ... komen niet in aanmerking.

Investeringen in nieuwe fossiele technologieën komen eveneens niet in aanmerking, tenzij het over opwaardering van restwarmte gaat.

Investeringen die wettelijk verplicht zijn, komen niet in aanmerking voor GREEN-steun. Denk hierbij aan investeringen om te voldoen aan:

- Europese of Vlaamse normen

- verplichtingen in het kader van energiebeleid Vlaanderen (zie het Energiebesluit van 19 november 2010, bijv. energie-audit of energiebalans)
- de voorwaarden opgenomen in de omgevingsvergunning
- investeringen moeten duidelijk verder gaan dan wat wettelijk verplicht is om steunbaar te zijn.

Omvang steun

De steun is afhankelijk van de grootte van de onderneming (kmo of go) en van de eco-klasse. De nettosteun is het steunpercentage op de meerkost van subsidiabele kosten ten opzichte van de kosten van een standaardinvestering.

Steunpercentages

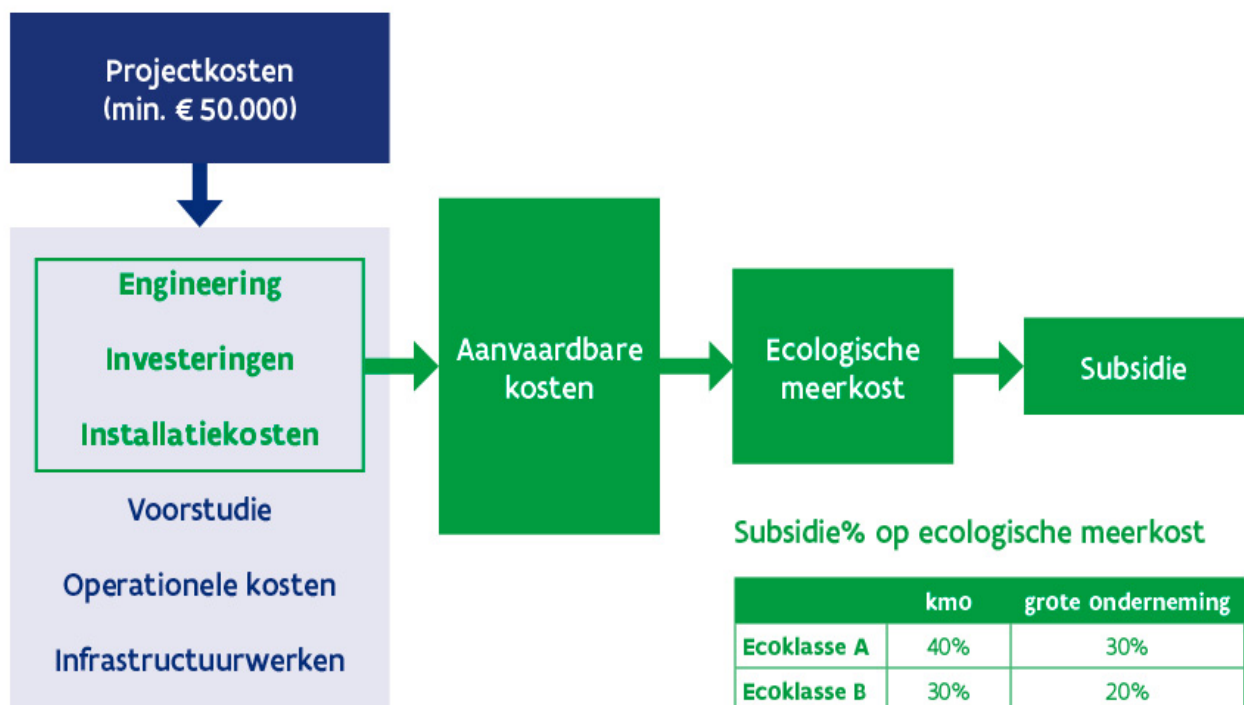
	kmo	go
Ecoklasse A	40%	30%
Ecoklasse B	30%	20%

- Ecoklasse A: projecten die een hoge kosteneffectiviteit (KE) behalen (hoge milieubaten per geïnvesteerde euro, $KE \geq 1,5$) behoren tot ecoklasse A en krijgen een hoger steunpercentage.
- Ecoklasse B: projecten die een lagere (maar nog steeds voldoende) kosteneffectiviteit behalen (iets lagere milieubaten per geïnvesteerde euro, $KE < 1,5$ maar > 0) behoren tot ecoklasse B en krijgen een lager steunpercentage.

De terugverdientijd dient minstens 3 jaar te zijn.

Subsidiabele kosten

De projectkosten omvatten alle kosten die nodig zijn om het project uit te voeren: de kosten voor engineering, investeringen (afschrijving over minstens 3 jaar), installatie, voorstudie, operationele kosten en infrastructuurkosten moeten samen minstens € 50.000 bedragen. Niet alle kosten worden aanvaard.

De in aanmerking komende kosten omvatten de volgende componenten:

- Engineeringkosten: berekeningen en dimensioneringen van de gekozen technologie
- Investeringskosten: de effectieve kost van het nieuwe toestel
- Installatiekosten: de kosten om de installatie te plaatsen

Operationele kosten en studiekosten behoren niet tot de in aanmerking komende kosten, evenmin als kosten voor infrastructuur werken.

Berekening ecologische meerkost

De ecologische meerkost is de kost van de extra investeringen (exclusief btw) noodzakelijk voor het verwezenlijken van de milieudoelinden.

De extra investeringen worden berekend door de ecologie-investering te vergelijken met een klassieke investering die in technisch opzicht vergelijkbaar is, maar waarmee niet hetzelfde niveau van milieubescherming bereikt kan worden (= de standaardinvestering). De vergelijking gebeurt op basis van een gelijke productiecapaciteit.

Berekening steunbedrag

Steunbedrag = ecologische meerkost x subsidiepercentage.

De steun bedraagt per onderneming maximum € 1.000.000 in totaal. Dit kan worden verdeeld over meerdere steunaanvragen.

Cumulatieverbod

GREEN-steun mag niet gecumuleerd worden met andere overheidssteun. Dat betekent dat de onderneming geen steun mag aanvragen voor dezelfde in aanmerking komende investeringskosten (bijvoorbeeld geen overlap tussen oproepen van VLAIO en VEKA, geen overlap tussen premies van Fluvius en steun via VLAIO, ...).

Aanvraagprocedure

Aanvraag in 2 stappen

- Je vraagt via het [aanmeldingsformulier](#) eerst een voorbespreking aan. Tijdens dit gesprek wordt nagegaan of jouw investeringsplannen kans maken op subsidiëring. Na dit gesprek ken je de aandachtspunten zodat een goede subsidieaanvraag kan worden opgemaakt.
- de subsidieaanvraag gebeurt online op de VLAIO website www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/green-investeringssteun. In de aanvraag dient een projectbeschrijving en de excel GREEN ingevuld, opgeladen te worden. Je vindt deze documenten en meer informatie op de pagina [Aanvraagprocedure](#).

Opgelet

- Een project mag pas starten vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de subsidieaanvraag werd ingediend. Als startdatum geldt de vroegste datum, hetzij van de eerste factuur bij aankoop, hetzij van de datum van de akte bij verwerving van een onroerend goed, hetzij de ondertekeningsdatum van een financiële leasingovereenkomst.
Bijvoorbeeld: je dient de subsidieaanvraag in op 15 april 2023. In dat geval mag de investering ten vroegste starten op 1 mei 2023. Dien je in op 8 mei, dan mag de investering ten vroegste beginnen op 1 juni. Dat staat los van een eventuele goedkeuring van de subsidie.
- Het project dient te starten binnen de twaalf maanden na goedkeuring van de subsidie. Als deze termijn overschreden wordt, kan VLAIO enkel beslissen over de verlenging van de termijn om te starten met investeren met maximaal zes extra maanden (tot maximaal achttien maanden na goedkeuring van de subsidie).

Het project moet uitgevoerd zijn ten laatste drie jaar na beslissingsdatum tot steuntoekenning.

Uitbetalingsprocedure

Jouw project zal worden beoordeeld op basis van een criteria: zie rubriek [Vervolgstappen](#) op de VLAIO website.

De steun wordt na goedkeuring uitbetaald in twee schijven van 50% op basis van de aangereikte facturen en/of financiële leasecontracten en de bewijsstukken van activering van de uitgaven: de afschrijvingstabellen of een uittreksel uit de grootboekrekeningendoor de steunaanvrager.

Voor de laatste schijf wordt ook een verklaring op eer gevraagd.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Afdeling steun ondernemingen - Ecologiesteun

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

green@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/green-investeringssteun

Energiepremies voor ondernemingen

Laatst gewijzigd op 8 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen en organisaties kunnen via Fluvius, Elia en MijnVerbouwpremie een aantal premies ontvangen wanneer zij investeren in energiebesparing (isolatie, beglazing en relighting) en hernieuwbare energie (zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler) in bestaande gebouwen. Daarnaast is er ook de premie voor investeringen na uitvoering van een energiestudie/audit in bestaande niet-residentiële gebouwen.

Via de openbare dienstverplichtingen (Vlaams Energiedecreet en -besluit) zijn de elektriciteitsnetbeheerders (spanningsnetten <70kV) namelijk verplicht om energie-acties te ondersteunen. Het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) staat in voor de opvolging hiervan.

De klanten van Elia in het Vlaamse Gewest, aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau tot en met 70 kV, kunnen een aanvraag indienen om een [investeringspremie](#).

De premies voor isolatie, beglazing, warmtepomp(boiler) en zonneboiler worden aangevraagd via website [Mijn Verbouwpremie](#) van Vlaanderen. De premie voor relighting kan je aanvragen via de [website van Fluvius](#). Daarnaast kan je de premie na energiestudie aanvragen volgens je netbeheerder aanvragen bij [Fluvius](#) of [Elia](#).

Wie komt in aanmerking

De premies van Fluvius en Vlaanderen voor ondernemingen richten zich tot professionele energieverbruikers voor energiebesparende en hernieuwbare energie investeringen in bestaande niet-woongebouwen. Dit zijn dus kmo's en grote ondernemingen alsook organisaties (incl. vzw's) aangesloten op het elektriciteitsnet van Fluvius.

De premie van Elia richt zich tot energieverbruikers aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau van 26 tot en met 70 kV.

Wat komt in aanmerking

Energiepremies via Fluvius, MijnVerbouwpremie en VEKA

Volgende acties 2024 zijn gericht naar ondernemingen (premies niet-woongebouwen):

- premie* voor dakisolatie of zolderisolatie (+asbestverwijdering)
- premie* voor buitenmuurisolatie (+asbestverwijdering)
- premie* voor vloerisolatie of kelderisolatie
- premie* voor hoogrendementsbeglazing
- premie** voor relighting
- premie* voor warmtepomp
- premie* voor zonneboiler
- premie* voor warmtepompboiler
- premie** voor sturing elektrische warmte wegens overgeschakeld van analoge naar digitale elektriciteitsmeter
- premie** voor retro-actieve investeringen (zonnepanelen, warmtepomp, overige hernieuwbare energie) wegens overgeschakeld van analoge naar digitale elektriciteitsmeter
- premie** voor asbestverwijdering van niet-verwarmde gebouwen mét plaatsing van zonnepanelen voor minstens 10% van de oppervlakte van het verwijderde dak
- premie*** voor investeringen na uitvoering van een energieaudit/studie in niet-residentiële gebouwen ([meer info](#))

* via MijnVerbouwpremie

** via Fluvius

*** via VEKA

Premie van Elia als netbeheerder

De klanten van Elia in het Vlaamse Gewest, aangesloten op het lokaal vervoersnet met een spanningsniveau van 26 tot en met 70 kV, kunnen een aanvraag indienen om een investeringspremie te verkrijgen bij de uitvoering van maatregelen die een primaire energiebesparing beogen. Hiertoe dient vooraf een energiestudie uitgevoerd te worden. Meer info op www.elia.be/nl/klanten/rationeel-energiegebruik.

Omvang steun

Energiepremies via Fluvius en MijnVerbouwpremie

De grootte van de premie varieert in functie van het type technologie en kan je nagaan op de website van [Mijn Verbouwpremie](#) en [Fluvius](#).

Premie voor investeringen na uitvoering van een energieaudit/studie van Fluvius en Elia

Wanneer een uitgevoerde energiestudie of energieaudit aantoont dat een bepaalde investering een belangrijke energiebesparing oplevert in vergelijking met de bestaande situatie, en men deze investering daadwerkelijk uitvoert, kan men hiervoor een premie krijgen. Deze premie is dus niet afhankelijk van het type investeringen, maar van de interne rentevoet na belastingen (IRR) van de investering.

De premie wordt berekend als een percentage van de meerkosten van de investering ten opzichte van de standaardinvestering:

- bij een vervangingsinvestering wordt het louter vervangen van de bestaande situatie gezien als de standaardinvestering; de meerkosten zijn hier dan de extra kosten die gemaakt worden om meer energiebesparing te realiseren of energie-efficiëntie te verhogen ten opzichte van een standaard vervanging.
- bij een nieuwe installatie wordt de volledige investering beschouwd als meerkosten.

De premie is afhankelijk van de berekende interne rentevoet na belastingen (IRR) van de investering in de energiestudie of energieaudit.

Het steunpercentage wordt als volgt geplafonneerd:

- IRR > 13%: steun bedraagt 0%
- 10% < IRR < 13%: de steun bedraagt (13-IRR)x20%
- IRR < 10%: 60%

De premie met [Fluvius](#) als netbeheerder bedraagt maximaal € 100.000 per investering met een maximaal cumulatief plafond van € 100.000 voor drie opeenvolgende belastingjaren per eindafnemer. De premie als netbeheerder [Elia](#) bedraagt maximaal € 300.000 voor drie opeenvolgende belastingjaren per eindafnemer.

De-minimis

Deze premies vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Cumulering

De premies kunnen gecumuleerd worden met:

- [de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen](#) in isolatie, HR-beglazing, zonnepanelen, zonneboiler, warmtepomp(boiler) en relighting, energiebesparend project (in verhouding tot de energiebesparing).
- [de ecologiepremie plus](#) voor geothermische warmtepompen en zonneboilers, zolang het maximaal EU-steunplafond van de groepsvrijstellingsverordening (GBER) artikel 36 of van de-minimisverordening niet wordt overschreden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

De premies voor isolatie, HR-beglazing, zonneboiler, warmtepomp(boiler) kunnen vanaf 1 oktober 2022 digitaal aangevraagd worden via de website [Mijn Verbouwpremie](#). De overige premies kunnen blijvend via de website van [Fluvius](#) aangevraagd worden.

Klanten van Elia aangesloten op het lokaal vervoersnet kunnen terecht op www.elia.be (REG-actieplan).

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20 bus 17

1000 Brussel

België

T 02 553 46 00

veka@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/veka

Strategische ecologiesteun (STRES)

Laatst gewijzigd op 11 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (geen vzw's) kunnen voor groene investeringen in "strategische" spijttechnologie in het Vlaamse Gewest een subsidie bekomen van VLAIO. De minimum investering bedraagt € 3 miljoen. Het steunpercentage varieert van 20 tot 40% en is afhankelijk van de performantie van de technologie, de grootte van de onderneming en de aanvaarde meerkost van de essentiële componenten.

Deze steunregeling (STRES) is een aanvulling op de [ecologiepremie+](#). Terwijl bij deze laatste een onderneming een keuze moet maken uit gestandaardiseerde technologieën (limitatieve technologieënlijst), komt STRES tegemoet aan specifieke en grotere investeringsprojecten.

Wie komt in aanmerking

Een onderneming dient aan volgende voorwaarden te voldoen:

- een onderneming zoals vermeld in artikel 3 van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid;
- zij realiseert haar investeringen in het Vlaamse Gewest;
- zij oefent een aanvaardbare hoofdactiviteit ([NACE-code](#)) uit;
- een administratieve overheid heeft geen dominerende invloed in de onderneming. Er is een vermoeden van een dominerende invloed indien 50% of meer van het kapitaal of de stemrechten van deze onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks in handen van een administratieve overheid zijn. Dit vermoeden kan weerlegd worden indien de onderneming kan aantonen dat de administratieve overheid geen dominerende invloed uitoefent op het beleid van de onderneming;
- de onderneming is voor de indieningsdatum van de steunaanvraag toegetreden tot de energiebeleidsovereenkomst (EBO) die voor haar van toepassing is op de indieningsdatum van de steunaanvraag;
- de onderneming toont het stimulerende karakter aan van de ecologiesteun op de geplande investeringen;
- de onderneming heeft op de indieningsdatum geen achterstallige schulden bij de RSZ en geen procedure op basis van Europees of nationaal recht lopen waarbij een toegekende steun wordt teruggevorderd;
- de onderneming voert een haalbaarheidsstudie uit waaruit de technische en economische haalbaarheid blijkt van de geplande ecologie-investeringen.

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm.

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Enkel strategische ecologie-investeringen van een individueel of gemeenschappelijk project, met een minimum aanvaardbaar investeringsbedrag van € 3 miljoen komen in aanmerking.

De ecologie-investeringen worden door VITO getoetst aan de basisvoorwaarden zoals gesteld in de Europese milieukaderregeling en zijn gericht op:

- het overtreffen van bestaande Europese normen (voor zover er geen strengere Vlaamse normen van toepassing zijn); Voor de aanschaf van nieuwe vervoersmiddelen moeten enkel de Europese normen worden overtroffen die in werking zijn getreden;
- het behalen van milieudoelstellingen waarbij geen Europese normen gelden.

De volgende ecologie-investeringen komen niet voor steun in aanmerking:

1° de ecologie-investeringen die vroeger zijn geactiveerd en opgenomen in de afschrijvingstabel, en die verworven worden van:

- een onderneming waarin de steunaanvragende onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks participeert;
- een onderneming die rechtstreeks of onrechtstreeks participeert in de steunaanvragende onderneming;
- een verwante patrimoniumvennootschap;
- een onderneming die hiervoor reeds ecologiesteun heeft ontvangen;

2° de ecologie-investeringen die verworven worden van een zaakvoerder, een bestuurder of een aandeelhouder van de steunaanvragende onderneming;

3° de ecologie-investeringen die in geval van aankoop niet verworven worden in volle eigendom;

4° de ecologie-investeringen die gratis of onder bezwarende titel ter beschikking worden gesteld aan derden;

5° ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via warmtekrachtcertificaten als vermeld in het titel, VII, hoofdstuk I, van het Energiedecreet;

6° ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via groenestroomcertificaten als vermeld in het titel, VII, hoofdstuk I, van het Energiedecreet;

7° de ecologie-investeringen die een onderdeel uitmaken van de ecologie-investeringen, vermeld in punt 5° en 6°;

8° de ecologie-investeringen met betrekking tot de oprichting, uitbreiding of modernisering van een bedrijventrum of een doorganggebouw;

9° de ecologie-investeringen die op een periode van minder dan drie jaar worden afgeschreven.

Grote ondernemingen die niet in aanmerking komen voor technologieën op de LTL van de ecologiepremie+, kunnen hiervoor ook geen strategische ecologiesteun genieten.

Technologieën die gesteund worden door de ecologiepremie+ kunnen ook gesteund worden door STRES op voorwaarde dat ze minder dan 50% deel uitmaken van het totaal aanvaardbaar investeringsbedrag voor STRES.

Omvang steun

De hoogte van de steun is afhankelijk van:

- performantie van de technologie: ecologiegetal 3 tot 9/ ecolklasse B tot A (op basis van de berekende positieve kosteneffectiviteit);
- grootte van de onderneming: kmo of go ([Europese definitie](#)), voor de bepaling van de bedrijfsgrootte wordt er gekeken naar de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening van de steunaanvraag;
- aanvaarde meerkost van de essentiële componenten;
- vanaf 2015 wordt in de berekening van de meerkost van energiebesparende investeringen de energiebaton gedurende een aantal jaar, niet meer in mindering gebracht waardoor de nettosteun (steunpercentage x meerkostpercentage x aanvaarde investeringen) verhoogt;
- met ingang van 11 maart 2015 worden de steunpercentages voor zowel milieu-investeringen, investeringen op energiegebied en investeringen ten behoeve van energie uit hernieuwbare energie of hoogrenderende warmtekrachtkoppeling als volgt toegepast:

Ecoklasse Ecologiegetal kmo go

A	9-6	40%	30%
B	4-3	30%	20%

De steun per onderneming is beperkt tot maximum € 1 miljoen per drie jaar.

Bijkomende voorwaarden

De indiening van de steunaanvraag moet voor de start van de investeringen gebeuren.

Voor aanvragen vanaf 1 april 2016 is de vroegst mogelijke startdatum van het project de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Stavingsstukken dienen binnen de 15 kalenderdagen na de aanvraag bezorgd te worden.

De start van de investeringen dient binnen de 6 maanden na de beslissing tot toekenning van de steun aangevat te worden.

De investeringen moeten ten laatste 3 jaar na de goedkeuring beëindigd zijn.

De investeringen moeten 5 jaar na realisatie door de aanvragende onderneming geëxploiteerd en behouden blijven.

Aanvraagprocedure

Vanaf 15 januari 2018 kunnen aanvragen voor de strategische ecologiesteun uitsluitend nog digitaal ingediend worden.

Volgende opgegeven informatie wordt beoordeeld in volgende stappen:

Het **strategisch karakter** van een investeringsproject wordt afgetoetst aan de hand van volgende voorwaarden:

- het project biedt een globale milieu- of energieoplossing op ondernemingsniveau met gesloten energie- (1) en materiaalkringlopen en procesgeïntegreerde oplossingen. Ecologie-investeringen die opgenomen zijn of potentieel in aanmerking komen om opgenomen te worden op de LTL moeten een minderheid van het totale project uitmaken;
- het project kadert in een globale visie van de onderneming ten aanzien van het milieu of het duurzaam energiegebruik in de onderneming;
- het project streeft generieke milieu- of energiebeleidsdoelstellingen (2) na.

(1) Onder gesloten energiekringen wordt verstaan 'investeringen die een maximale energie-efficiëntie nastreven, een bijdrage leveren aan de zelfvoorziening in energie of waarbij het gebruik van hernieuwbare energie wordt gemaximaliseerd.

(2) Onder generieke milieu- of energie beleidsdoelstellingen wordt verstaan het nastreven van doelstellingen op milieuthema's zoals deze o.a. in Mira-T zijn opgenomen. In het meest recente Mira-T-rapport van 2011 worden volgende milieuthema's vermeld: zware metalen, fijn stof, hinder, verzuring, fotochemische luchtverontreiniging, aantasting van de ozonlaag, klimaatverandering, waterhuishouding (inclusief hergebruik water), bodemverontreiniging, afval (inclusief hergebruik grond- en hulpstoffen).

De behandeling gebeurt op dossierbasis en wordt beoordeeld in drie stappen waarna een voorstel tot steuntoekenning aan de Vlaams Minister voor Economie wordt voorgelegd:

- Stap 1: In deze stap wordt door de beoordelingscommissie geoordeeld over het strategisch karakter van het investeringsproject.
- Stap 2: In deze stap beoordeelt de dossierbehandelaar of de aanvraag ontvankelijk is en voldoet aan de wettelijke voorwaarden.

- Stap 3: De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) beoordeelt de technische aspecten van de investeringen:
  - de in aanmerking komende investeringen;
  - de meerkost;
  - de performantie (ecologiegetal/ecoklasse bepaald op basis van een positieve kosteneffectiviteit).

Uitbetalingsprocedure

De steun wordt uitbetaald in drie schijven:

- De eerste schijf van 30% na realisatie van 30% van de investeringen.
- De tweede schijf van 30% na realisatie van 60% van de investeringen.
- De derde schijf van 40% na realisatie van de investeringen en na inspectie.

De steun moet ten laatste 12 maanden na de beëindiging van de investering (laatste factuur) opgevraagd worden.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2006 geldt er een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor kapitaal- en interestsubsidies die door de gewesten in het kader van de economische expansiewetgeving toegekend worden aan ondernemingen om “immateriële en materiële vaste activa aan te schaffen of tot stand te brengen”.

Ook voor deze maatregel geldt deze vrijstelling. Voor meer informatie zie [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

ecologiepremie@vlaio.be

vlaio.be/strategische-ecologiesteun

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

Laatst gewijzigd op 11 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Elke ondernemer met een goed project maar met een complex financieringsprobleem dat niet eenvoudig opgelost raakt, kan terecht bij de Vlaamse Kredietbemiddelaar van VLAIO. De dienst tracht door zijn neutrale aanpak mee te werken aan een oplossing voor het dossier. De tussenkomst van de Vlaamse Kredietbemiddelaar is vertrouwelijk, neutraal en gratis. Deze dienst zoekt mee naar een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is, maar kan geen succes garanderen.

Wie komt in aanmerking

De dienstverlening van de Vlaamse Kredietbemiddelaar is toegankelijk voor iedere Vlaamse onderneming (incl. vzw's) die bij de bank(en) moeilijkheden ondervindt om een probleem met bestaande en/of met het bekomen van nieuwe professionele kredieten op te lossen. Dit betekent dat de ondernemer reeds contact had met de bank omtrent het financieringsprobleem.

Wat komt in aanmerking

Er zijn verschillende redenen waarom je een beroep kan doen op de Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- Moeilijkheden bij de aanvraag van een nieuw krediet: het kan o.a. gaan over de financiering van een nieuwe onderneming, een behoefte aan bedrijfskapitaal, de financiering van een nieuwe investering.
- Bestaande kredieten: je ervaart als ondernemer problemen rond de terugbetaling van je krediet en/of betaling van de intresten, je wenst je huidige lening te herschikken, je krediet is opgezegd of dreigt opgezegd te worden.
- Communicatie: de dialoog met je bankier verloopt slecht of is zelfs onmogelijk geworden. Vaak loopt de communicatie fout door onduidelijkheid: verwachtingen en/of behoeftes zijn misschien te vaag geformuleerd. Mogelijks vindt het communicatieprobleem haar oorsprong in het niet naleven van de financiële verbintenissen van de ondernemer.

Wat doet de Vlaamse Kredietbemiddelaar

De Vlaamse Kredietbemiddelaar helpt je als ondernemer bij het zoeken naar een oplossing van jouw specifiek financieringsprobleem. In alle vertrouwen. Doel is het vinden van een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is. De Kredietbemiddelaar neemt hierbij steeds een neutrale positie in. Door zich in te spannen om de bank te overtuigen van de ernst en de haalbaarheid van het project, tracht de Kredietbemiddelaar het dossier in een positieve richting te sturen. De Vlaamse Kredietbemiddelaar kan geen dwingende kracht uitoefenen op de bank en kan zich niet verzetten tegen haar beslissingen.

De Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- helpt je kredietaanvraag te verbeteren door de sterke punten in het dossier te benadrukken. Ook zoekt de dienst naar elementen die een nieuwe wending aan het dossier kunnen geven.
- helpt de dialoog met de bank te herstellen.
- reikt alternatieve financieringsmogelijkheden en overheidsmaatregelen aan.

De verschillende stappen van kredietbemiddeling vind je terug op de website.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag voor kredietbemiddeling kan rechtstreeks worden ingediend via het online aanvraagformulier, zie www.vlaio.be/kredietbemiddelaar.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

kredietbemiddelaar@vlaio.be

www.vlaio.be/kredietbemiddelaar

CultuurKrediet

Laatst gewijzigd op 19 okt 2023

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, kunstenaars en organisaties actief in de culturele en creatieve sector die geen krediet (meer) kunnen krijgen bij een bank, kunnen voor zowel investeringen, werkingskosten en de realisatie van bepaalde projecten een CultuurKrediet aanvragen van € 5.000 tot € 125.000 bij Hefboom. De maximale rentevoet bedraagt momenteel 4%. In sommige gevallen is het krediet zelfs renteloos.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wie komt in aanmerking

Professionele actoren actief binnen de cultuursector die geen krediet kunnen krijgen bij een bank kunnen genieten van deze lening. Dat kunnen rechtspersonen en zelfstandigen (in bij- en hoofdberoep) zijn, maar evenzeer natuurlijke personen die culturele prestaties leveren tegen een vergoeding.

Zowel startende initiatieven, groeiprojecten als mature organisaties kunnen beroep doen op een CultuurKrediet op voorwaarde dat men actief is in één van de volgende culturele sectoren:

- Audiovisuele sector: zenders, productiehuzen voor radio- en televisieprogramma's, licht en geluid,...
- Boekenvak: boekverkopers (boekenwinkels, online boekenverkoop), uitgevers en uitgeverijen, schrijvers van boeken,...
- Vormgeving: design- en modeontwerpers, grafische vormgevers, drukkerijen, fotografie, illustratoren,...
- Gaming: ontwikkelaars, uitgeverijen, producenten,...
- Beeldende Kunsten en nieuwe mediakunst: individuele kunstenaars, galleries, musea,...
- Podiumkunsten: theaterhuizen, operahuizen, musicalproducenten, dansgezelschappen, acteurs, dansers, (straat)theatergezelschappen, poppentheater,...
- Muziek: auteurs, producenten, uitgeverijen, concertorganisatoren, concertzalen, festivals, muziekgroepen, instrumentenbouwers en verkopers,...
- Architectuur: architectuur, landschaparchitectuur, interieurarchitectuur,...
- Cultureel roerend erfgoed: schilderijen, wandtapijten, meubelstukken, juwelen, werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, ... maar evengoed documenten, archiefstukken of foto's.
- Circuskunsten: Daaronder verstaan we clowns, goochelaars, circusgroepen,...
- Sociaal-cultureel Volwassenenwerk: organisaties die werken rond aanpak van maatschappelijke thema's en uitdagingen, levensbreed leren, de creatie van engagement en verbinding en het bouwen van bruggen naar wie anders is.
- Amateurkunsten: organisaties die ondersteuning bieden aan amateurkunstenaars en -gezelschappen.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wat komt in aanmerking

Deze lening kan bekomen worden voor bijna alles wat betrekking heeft op cultuurwerking.

Ze kan worden gebruikt voor investeringen of als werkkapitaal voor de organisatie zelf of voor een specifiek project.

Voor volgende doeleinden kan een Cultuurkrediet evenwel niet aangewend worden:

- Herfinanciering van bestaande schulden;
- Financiering van beleggingen;
- Financiering van financieel vaste activa, met uitzondering van waarborgen;
- Financiering van fiscale en parafiscale schulden en achterstallen.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Een CultuurKrediet is een krediet vanaf € 5.000 tot maximaal € 125.000.

De rentevoet is afhankelijk van het kredietbedrag en onder welke statuut je professioneel actief bent.

Bedrag	€ 5.000 tot € 15.000	€ 15.001 tot € 50.000	€ 50.001 tot € 125.000
Doelgroep	culturele professionals zonder ondernemingsnummer, eenmanszaken en rechtspersonen	eenmanszaken en rechtspersonen	enkel rechtspersonen
Rentevoet	<ul style="list-style-type: none"> • Culturele professionals zonder ondernemingsnummer en eenmanszaken: 0%, • Rechtspersonen: 3%	3%	4%

CultuurKredieten vergen geen zekerheden (waarborgen), noch van jezelf, noch van je organisatie.

Aanvraagprocedure

Een CultuurKrediet wordt aangevraagd bij Hefboom, die deze opdracht van de Vlaamse overheid uitvoert.

De beoordeling gebeurt op basis van een onderbouwd inhoudelijk en financieel plan van aanpak. Hiervoor kan je gebruik maken van de sjablonen beschikbaar bij het Cultuurloket. Ook voor hulp bij het opstellen van je plan van aanpak of je financieel plan met het oog op een CultuurKrediet, kan je terecht bij het [Cultuurloket](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Hefboom

Cellebroersstraat 16B
1000 Brussel
België

hefboom.be/financiering/cultuurkrediet/

Ben Peeters

ben.peeters@hefboom.be

T 02 205 17 35

Cultuurloket

Saintelettesquare 19

1000 Brussel

België

www.kunstenloket.be/nl/Kennisbank/Ondernemen/Financieringsvormen

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 31 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding van haar activiteiten een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings- of beleggingswaarde van de goederen. In enkele gevallen mag men de aftrek spreiden over de afschrijvingsperiode van de investeringen. Vooral de verhoogde aftrekken zijn belangrijk.

Indien de winst onvoldoende is, mag de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. Alle percentages worden jaarlijks bekend gemaakt door een bericht in het Belgisch Staatsblad (BS). Het bericht voor investeringen in 2024 (aanslagjaar 2025) werd nog niet gepubliceerd. We houden je op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

2. Ondertussen kan je het [Wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen \(Parlementair Document 55K3865\)](#) raadplegen met de hervorming van de investeringsaftrek. Deze nieuwe regeling zal van toepassing zijn op vaste activa die vanaf 1 januari 2025 worden verkregen of tot stand gebracht. Er zal worden gewerkt met drie categorieën van investeringsaftrekken met vaste percentages:

A. Basisaftrek: van 10% voor zelfstandigen en kleine vennootschappen. Dit wordt verdubbeld tot 20% voor 'digitale vaste activa' (software en apparatuur ter ondersteuning van digitale betalings- en facturatiesystemen, digitale boekhoudsystemen, digitale CRM-systemen, digitale e-commerce platformsystemen en digitale systemen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie);

B. Verhoogde thematische aftrek: van 40% (zelfstandigen en kleine vennootschappen) en 30% (andere vennootschappen). Hiervoor zullen 4 lijsten met investeringen worden opgemaakt: 1. investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie, 2. investeringen in koolstofemissievrij vervoer, 3. milieuvriendelijke investeringen, 4. ondersteunende digitale investeringen (nl. investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën).

C. Technologieaftrek: van 13,5% voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor O&O. Dit wordt verhoogd tot 20,5% voor de gespreide investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen voor O&O.

Zodra hierover nieuwe informatie beschikbaar is brengen we je op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Wie komt in aanmerking

De investeringsaftrek kan, afhankelijk van de categorie, genoten worden door eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Een **kleine vennootschap** is een vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie.](#)

Wat komt in aanmerking

In de algemene regel moet het gaan om materiële of immateriële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht. Deze activa moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar afschrijfbaar zijn. 'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn uitgesloten van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte vaste activa;
- vaste activa die niet afschrijfbaar zijn of worden afgeschreven over een termijn van minder dan 3 belastbare tijdperken;
- activa die geen rechtstreeks verband houden met de bestaande of geplande economische werkzaamheid;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- bij de aankooprijks komende kosten en onrechtstreekse productiekosten wanneer die kosten niet samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben worden afgeschreven
- de personenwagens (met max. 8 zitplaatsen + plaats bestuurder) en de wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting gelden volgende 2 uitzonderingen:
  - voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
  - voertuigen die in erkende autorijsscholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;
  - ook de lichte vrachtauto's worden niet uitgesloten tenzij het voertuig niet voldoet aan de voorwaarde om als lichte vrachtwagen te kwalificeren volgens art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.
- activa waarvan het recht van gebruik op een andere wijze dan leasing, erfpacht, ... (bvb. via een huurovereenkomst) aan een derde wordt verleend. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek.](#))

Gewone en gespreide investeringaftrek

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024) Gewone investeringen Gespreide aftrek**

Natuurlijke personen	8% / 8%	12,5% / 17,5%
Kleine vennootschappen	8% / 8%	/
Andere vennootschappen	/	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan

enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Indien die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investeringspercentages in 2024 (aj. 2025)* / 2023 (aj. 2024)**

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

** Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- Investeringspercentages in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
  - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssysteem van ICT;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
  - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	15,5%/ 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie bijlage). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen.

Facturen moeten, samen met een ondertekende verklaring op erewoord en een automatische gegenereerde samenvatting van de dossiergegevens, verstuurd worden naar:

Vlaamse Overheid
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)
Koning Albert II-laan 20, bus 17
1000 Brussel
T 02 553 46 00
E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be
Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	22,5%/ 27,5%
Kleine vennootschappen	22,5%/ 27,5%
Andere vennootschappen	/

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 17% tot 27,5%.

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssystemen voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluis met een inbraakvertragend slot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graaiakap;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);
- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwverwensloten en andere beveiligingssystemen van materieel op een bouwverf;
- alarmsystemen camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investerings voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of gewelddoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiefstalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssystemen die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD financiën:

- Facturen van de investering;
- Betalingsbewijzen van deze facturen;
- Verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- Voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- Voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftcamera.be.

Investerings in O&O

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** investeringen in O&O gespreide aftrek***

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%
Andere vennootschappen>	15,5%/ 20,5%	23,5% / 27,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
T 0492 22 58 11
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be
Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

***Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**)

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	15,5%/ 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** vrachtwagens en tankinfrastructuur

Natuurlijke personen	31,5%/ 42%
Kleine vennootschappen	31,5%/ 42%
Andere vennootschappen	31,5%/ 42%

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen. Het basispercentage bedraagt 5,5% waardoor deze aftrek voor investeringen 31,5% bedraagt: het basispercentage van 5,5% wordt verhoogd met 10% en vervolgens met 16% tot 31,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van deze verhoogde aftrek in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% en vervolgens met 21,5% tot 42%. Voor investeringen verkregen of tot stand gebracht tijdens het belastbaar tijdperk dat aan aanslagjaar 2024 verbonden zijn geldt vanaf 1 januari 2024 een investeringsaftrek van 36,5%.

Deze aftrek wordt in de komende jaren berekend met volgende formule: basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrek + 10% + (16% (in 2024), 10,5% (in 2025) en 5% (in 2026).

Voorwaarden

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Er wordt geen investeringsaftrek verleend wanneer de winst of baten worden bepaald volgens forfaitaire grondslagen van aanslagen waarin de afschrijvingen forfaitair zijn opgenomen (is van toepassing op bepaalde belastingplichtigen uit de landbouw- en tuinbouwsector).

Wanneer de afschrijvingen gedeeltelijk forfaitair in die grondslagen zijn opgenomen en gedeeltelijk individueel worden vastgesteld, moet de investeringsaftrek worden toegestaan voor de vaste activa waarvan de afschrijvingen individueel aftrekbaar zijn.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Indien de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil (desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Deze investeringsaftrek kan ook niet worden gecumuleerd met 'Verhoogde kostenaftrek ondernemingen voor laadstations' (zie maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#))

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investeringspercentage in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investeringspercentage in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	15,5% / 20,5%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

Zeeschepen

Investeringspercentage in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30% / 30%

* Dit is het verwachte percentage voor investeringen in 2024 (aj. 2025). Het officiële bericht moet nog verschijnen.

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Toepassing investeringsaftrek

De investeringsaftrek is voor ieder aanslagjaar in principe van toepassing met betrekking tot de vaste activa die tijdens het jaar of boekjaar dat aan dat aanslagjaar is verbonden zijn verkregen of tot stand gebracht, d.w.z. die tijdens dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (61/84 tot 89). Wat de in 68/10 bedoelde vaste activa betreft (de leasinggoederen) moet de investeringsaftrek worden verleend voor het jaar of boekjaar waarin de gebruiksrechten zijn overgedragen. (Zie Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB nummer 68/17](#))).

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

De investeringsaftrek wordt toegepast op de winst of de baten van het belastbare tijdperk waarin deze investering werd verkregen of tot stand gebracht.

De aftrek is van toepassing:

- vóór de aanrekening van de verliezen uit andere beroepswerkzaamheden als men onderworpen is aan de personenbelasting;
- op de allerlaatste plaats, dus na elke andere aftrek, als men onderworpen is aan de vennootschapsbelasting.

Als er in een belastbaar tijdperk onvoldoende winst of baten zijn, wordt de aftrek zonder enige tijdsbeperking naar de volgende belastbare tijdperken overgedragen.

Voor kleine vennootschappen die de gewone tijdelijke aftrek van 25% toepassen, is de overdracht van de aftrek die niet kan worden toegepast bij gebrek aan voldoende winst of baten, in principe beperkt tot het volgende belastbare tijdperk in de vennootschapsbelasting.

Hiervan kan in de vennootschapsbelasting worden afgeweken voor de investeringsaftrek voor 'verkregen of tot stand gebrachte vaste activa van 1 januari 2019 tot 31 december 2021'. De overdracht hiervan is uitzonderlijk mogelijk naar de twee volgende belastbare tijdperken volgend op dat waarin de betrokken vaste activa werden verkregen of tot stand gebracht.

De aftrek van de overgedragen vrijstelling op de winst of baten van elk van de volgende belastbare tijdperken wordt beperkt tot € 1.160.890/€ 1.208.010 per belastbaar tijdperk of, wanneer het totale bedrag van de overgedragen vrijstelling op het einde van het vorige belastbare tijdperk € 4.643.550/€ 4.832.030 overtreft, tot 25 % van dat totale bedrag (aanslagjaar 2024, inkomstenjaar 2023/aanslagjaar 2025, inkomstenjaar 2024).

Aanvraagprocedure

Natuurlijke personen moeten een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen of het ter beschikking houden van de administratie.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten

Laatst gewijzigd op 6 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Om ondernemers te ondersteunen voorziet de federale overheid dat bepaalde kosten voor meer dan 100% fiscaal aftrekbaar zijn. Hierbij lichten we er een aantal toe.

1. Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het betreft diensten geleverd door beveiligingsondernemingen, alsook de abonnementskosten voor aansluiting op een vergunde alarmcentrale.
2. Vanaf 1 januari 2026 bestaat er in het kader van de btw voor ondernemers een verplichting om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken (B2B). Hierdoor zullen sommige ondernemers moeten investeren in een (nieuw) softwarepakket. Om deze kosten te verminderen voorziet de fiscus een tijdelijke verhoogde kostenaftrek van 120% voor de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van deze e-facturering. Dit geldt voor zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die voldoen aan de fiscale definitie van kleine vennootschap.
3. Zelfstandigen en vrije beroepen kunnen genieten van een verhoogde aftrek tot 120% voor werkgevers die in het kader van het woon-werkverkeer van hun personeelsleden in een fietsenstalling voorzien (al dan niet met kleedruimten en douches) of bedrijfsfietsen aankopen (inclusief herstellen en onderhouden). Deze aftrek wordt afgeschaft vanaf aanslagjaar 2026 (inkomstenjaar 2025).

Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten

Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het betreft diensten geleverd door beveiligingsondernemingen, alsook de abonnementskosten voor aansluiting op een vergunde alarmcentrale. Voor de aftrek van deze extra 20% dient wel aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan indien het kleine vennootschappen betreft.

Deze maatregel is vanaf aanslagjaar 2021 enkel van toepassing in de personenbelasting en de belasting van niet-inwoners.

Om van deze aftrek te kunnen genieten in de personenbelasting moeten de kosten een beroepskarakter hebben en worden gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden. Zie artikel [64ter](#) in het WIB 92.

Volgende diensten, geleverd door beveiligings-/bewakingsondernemingen komen in aanmerking:

- abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale;
- kosten voor het beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming voor beveiligd transport (ophalen van plofkoffers);
- kosten voor het gezamenlijk beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming door een groep ondernemingen (consortiumbewaking).

Deze beroepskosten kunnen voor 120% worden afgetrokken in plaats van de normale 100%.

Dit fiscaal voordeel staat los van de bestaande verhoogde investeringsaftrek (zie [Investeringsaftrek](#)) die betrekking heeft op de aankoop van materiële vaste activa ter beveiliging van beroepslokalen.

Meer informatie kan je ook vinden in de [Commentaar van art. 64ter](#), WIB 92 op Ficonetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaires en rechtspraak.

Fiscale aftrek voor kosten van e-facturatie

Vanaf 1 januari 2026 bestaat er in het kader van de btw voor ondernemers een verplichting om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken (B2B). Vanaf dan zal je als ondernemer moeten werken met een xml-factuur die voldoet

aan de Europese Peppol-norm ('Pan-European Public Procurement On-Line') en die aangeleverd wordt volgens de Peppol-afspraken. Peppol is een protocol en netwerk waarmee ondernemingen en overheden in heel Europa facturen op een veilige manier in realtime kunnen uitwisselen.

Als je softwarepakket waarmee je nu factureert nog niet de mogelijkheid biedt om de facturen op de juiste manier te versturen, dan zal je bijkomende kosten moeten maken voor een nieuw softwarepakket.

Om deze kosten te verminderen voorziet de fiscus een tijdelijke verhoogde kostenaftrek van 120% voor volgende kosten (nieuw [Art. 64ter, lid1,1° WIB92](#))

- de kosten verbonden aan factureringsspakketten voor het opstellen, verzenden en ontvangen van elektronische facturen in een gestructureerde vorm die automatische en elektronische verwerking ervan mogelijk maakt in het kader van de verplichtingen opgelegd in de wet van 6 februari 2024. Dit zou volgens de Memorie van toelichting gaan om de periodieke abonnementskosten voor de factureringsspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van de e-facturering.
- het moet gaan om andere kosten dan afschrijven.

Deze aftrek kan genoten worden door zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die voldoen aan de definitie van kleine vennootschap, in de personen- en de vennootschapsbelasting.

Deze kostenaftrek zou gelden voor kosten gemaakt vanaf 1 januari 2024 (vanaf aanslagjaar 2025 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2024) en dit tot en met 31 december 2027 (buiten werking vanaf aanslagjaar 2029 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2028).

Dit **wel onder voorbehoud!** Deze vervroegde inwerkingtreding van deze kostenaftrek is afhankelijk van een machtiging die door Europa moeten worden verleend (Zie [Art. 64ter, lid1,1° WIB92](#)). We houden je op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Voor deze aftrek dient niet aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan in de vennootschapsbelasting en moet dus niet worden geboekt.

De aftrek zal verlopen via de verhoging van de begintoestand van de belastbare reserves bij de aangifte in de vennootschapsbelasting. Zelfstandigen verhogen het bedrag van de aftrekbare kost tot 120% bij het invullen van de aftrekbare beroepskosten bij de aangifte in de personenbelasting.

Voor investeringen, die worden afgeschreven op 3 jaar is er daarnaast de investeringsaftrek voor digitale investeringen (zie [Investeringsaftrek](#))

Meer informatie kan je vinden in de [Wet van 6 februari 2024 tot wijziging van het BTW-Wetboek en het WIB 1992 wat de invoering van de verplichting tot elektronische facturering betreft \(1\)](#) en in de [Memorie van Toelichting van het Wetsontwerp \(Parlementair Document 55K3743\)](#).

Fiscale aftrek voor kosten vervoer verplaatsing personeel

Zelfstandigen kunnen genieten van een verhoogde aftrek van 120% voor kosten die specifiek zijn gedaan of gedragen om het gebruik van de fiets door de personeelsleden voor hun verplaatsingen tussen hun woonplaats en hun plaats van tewerkstelling aan te moedigen. Voor deze categorie komen de kosten in aanmerking in de mate dat ze gedaan of gedragen zijn om:

- een onroerend goed te verwerven, te bouwen of te verbouwen, bestemd voor het stallen van (elektrische) fietsen of speed pedelecs (high speed e-bike) tijdens de werkuren van de personeelsleden of voor een kleedruimte of sanitair, al dan niet met douches;
- (elektrische) fietsen of speed pedelecs (high speed e-bike) en hun toebehoren te verwerven, te onderhouden en te herstellen, die ter beschikking worden gesteld van de personeelsleden.

Deze kosten zijn fiscaal aftrekbaar voor 120%.

Wanneer de kosten bestaan uit afschrijvingen van de materiële vaste activa die in aanmerking komen, wordt het aftrekbare bedrag per belastbaar tijdperk verkregen door het normale afschrijvingsbedrag van die periode te verhogen met 20%. Fietsen worden afgeschreven met minimaal drie vaste annuïteiten.

Meer informatie kan je terugvinden in [artikel 64ter, WIB 92](#) en [Commentaar van art. 64ter, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus van FOD Financiën.

Opgelet! Deze aftrek wordt afgeschaft vanaf aanslagjaar 2026 (inkomstenjaar 2025), Zie Titel 2 Hoofdstuk 1 art.2 van het [Wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen \(Parlementair Document 55K3865\)](#). Deze afschaffing gebeurt naar aanleiding van het invoeren van een verhoogde thematische investeringsaftrek voor investeringen in o.a. fietsen en fietsinfrastructuur (aldus de toelichting bij het wetsontwerp).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je ook vinden in de [Commentaar van art. 64ter, WIB 92](#) op Fisconetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaire's en rechtspraak.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing in steunzones

Laatst gewijzigd op 13 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen die investeren in een afgebakende steunzone (ook wel 'ontwrichte zone' genoemd) kunnen een vrijstelling van 25% van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bekomen, gedurende een periode van 2 jaar per extra arbeidsplaats die als gevolg van deze investering werd gecreëerd en die gedurende ten minste drie jaar (kmo's) of vijf jaar (grote ondernemingen) behouden blijft.

Overheden mogen maatregelen nemen om zones die getroffen worden door zware collectieve ontslagen economisch te ondersteunen. Vlaanderen heeft momenteel drie zones afgebakend (rond Genk, Turnhout en Machelen-Zaventem), waardoor de maatregel in een groot gedeelte van Vlaanderen van toepassing is.

Het voordeel komt overeen met een besparing van 4 à 5% op de loonkost en geldt ook indien er werkgelegenheid wordt overgenomen als gevolg van investeringen bij overname van een onderneming die anders mogelijk zou verdwijnen.

Met de publicatie van het [Koninklijk Besluit van 26 oktober 2023](#) werd de beslissing bekrachtigd die reeds eerder genomen werd door het federaal kernkabinet om de looptijd van de steunzones voor een tweede maal te verlengen, dit keer met 24 maanden. Voor de steunzones rond Genk en Turnhout (die anders eind oktober 2022 zouden afgelopen zijn) betekent dit dat bedrijven nog tot 31 oktober 2024 een aanvraag kunnen indienen. Voor de steunzone rond Machelen-Zaventem kunnen nog aanvragen ingediend worden tot 31 mei 2028.

Wie komt in aanmerking

Het voordeel geldt voor kmo's en in bepaalde gemeenten ook voor grote ondernemingen die in de afgebakende steunzone investeren én nieuwe werkgelegenheid creëren.

Afgebakende steunzones

De 3 zones ([zie kaartje](#)) die momenteel in Vlaanderen zijn afgebakend, bevatten alle bedrijventerreinen binnen een straal van 40 km rondom Ford Genk (tot 31 oktober 2024), rondom de getroffen vestigingen van Philips en Heinz in Turnhout (tot 31 oktober 2024) en rondom de gemeente Machelen-Zaventem (tot 31 mei 2028), waar ook enkele bedrijven hun werkgelegenheid zwaar hebben afgebouwd. Ook de incubatoren en businesscenters en enkele gebieden met een brownfieldconvenant in al deze regio's komen in aanmerking voor deze steunmaatregel. Hierdoor omvatten de huidige steunzones zowel:

- de gehele provincie Limburg,
- de provincie Vlaams-Brabant,
- quasi de gehele provincie Antwerpen,
- alsook de oostzijde van de provincie Oost-Vlaanderen.

Op de website www.geopunt.be kan je zelf opzoeken of jouw bedrijf gelegen is in een steunzone. Je kan op deze kaart inzoomen of ook via de zoekbalk jouw adresgegevens ingeven.

Definitie kmo's en grote ondernemingen

Kmo's hebben in deze gehele zone recht op steun. Opgelet echter! Voor de definitie van kmo hanteert deze wetgeving haar eigen criteria, die voornamelijk gebaseerd zijn op de Europese kmo-definitie, doch waarbij de berekeningsmethode voor bepaling van het zelfstandigheids criterium rekening houdt met de Belgische fiscale kmo-definitie. Concreet betekent dit:

- dat het criterium tewerkstelling (max. 250 VTE) en het criterium omzet (max. € 50 miljoen) of balanstotaal (max. € 43

- miljoen), in ten minste twee van de laatste drie afgesloten belastbare tijdperken niet mogen overschreden worden;
- voor de berekeningsregels inzake zelfstandigheids criterium, wordt verwezen naar de (nieuwe) federale bepalingen van de fiscale kmo-definitie (artikel 1:24 § 3 tot 6 WVV), wat belangrijk is inzake het bekijken van de samenhang met andere vennootschappen:
    - Voor verbonden ondernemingen (i.c. meerderheidsbelang) dienen de gegevens van tewerkstelling opgeteld te worden en de gegevens van balanstotaal en omzet geconsolideerd te worden;
    - Voor geassocieerde ondernemingen (vanaf 1/5de stemrechten) dienen de gegevens van tewerkstelling, omzet en balanstotaal enkel stroomopwaarts (moederfirma's) opgeteld te worden in relatie tot het percentage van de stemrechten, dan wel in relatie tot aandelenparticipatie (hoogste van de twee).
  - ondernemingen waarvan 25% of meer van het kapitaal of stemrechten in handen is van een overheid, kunnen geen kmo zijn.

Grote ondernemingen komen in principe niet in aanmerking voor deze steunmaatregel (aangezien Europa geen investeringssteun toelaat voor grote ondernemingen), doch in bepaalde gemeenten die door Europa zijn opgenomen op de 'Regionale Steunkaart 2022-2027' laat Europa een uitzondering toe (aangezien het steunvoordeel voor ontwikkeling van achtergebleven gebieden opweegt tegen het concurrentienadeel dat kan berokkend worden door subsidies).

Voor de kmo's is er dus geen extra regionale beperking omwille van Europese regelgeving, maar voor grote ondernemingen komen enkel vestigingen in volgende gemeenten in aanmerking voor deze steunmaatregel:

- provincie Limburg: Beringen, Bilzen, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Heers, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maasmechelen, Oudsbergen, Pelt, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;
- provincie Oost-Vlaanderen: Geraardsbergen, Ninove, Ronse.

Op Geopunt worden de steunzones in die betreffende gemeenten rood ingekleurd.

Bijkomende voorwaarden

Ondernemingen komen enkel in aanmerking indien ze bijkomende arbeidsplaatsen creëren op een vestiging die in de afgebakende zone is gelegen. Eveneens dient er een duidelijke link te zijn tussen enerzijds de investering en de betrokken vestiging en anderzijds de extra jobs en de betrokken vestiging.

Indien de investering wordt gerealiseerd ('geactiveerd' op de balans) bij een andere firma dan degene die de extra tewerkstelling zal realiseren, dan moeten deze firma's deel uitmaken van dezelfde groep van ondernemingen.

Ondernemingen mogen niet in een wco-procedure zitten ('wet op de continuïteit van ondernemingen') en komen ook niet in aanmerking indien ten gevolge van geleden verlies het netto actief is gedaald tot minder dan de helft van het vast gedeelte van het maatschappelijk kapitaal;

Enkele sectoren worden uitgesloten: visserij- en aquacultuur en productie van landbouwproducten. Voor grote ondernemingen gelden er ook uitsluitingen voor de ijzer- en staalsector, synthetische vezels industrie, kolenindustrie, scheepsbouw, vervoerssector en daarmee verband houdende infrastructuur en de energieproductie, -distributie en energie-infrastructuur.

Vzw's die aan alle voorwaarden voldoen komen in aanmerking op voorwaarde dat zij vallen onder de CAO-wetgeving en de paritaire comités ([wet van 5 december 1968](#)).

Indien tijdens de periode van toepassing van deze steunmaatregel de exploitatie van de investering wordt overgedragen aan een andere vennootschap (bijvoorbeeld ingevolge een fusie, splitsing, ...), dan kan het steunvoordeel toch verder worden toegepast door de andere entiteit mits vooraf volgend formulier wordt overgemaakt aan FOD Financiën: [formulier in te vullen in het geval de exploitatie van de investering wordt overgedragen aan een andere vennootschap](#).

Wat komt in aanmerking

Om in aanmerking te komen dienen de investeringen in materiële of immateriële vaste activa, verband te houden met:

- De oprichting van een nieuwe inrichting;
- De uitbreiding van capaciteit van een bestaande inrichting (dit geldt niet voor grote bedrijven);
- De diversificatie van de productie naar producten die voordien niet werden vervaardigd (voor grote bedrijven in de regionale steunkaart wordt dit vermeld als: 'diversificatie van de activiteit van een inrichting, op voorwaarde dat de nieuwe activiteit niet dezelfde is als, of vergelijkbaar is met de activiteit die voordien werd uitgeoefend');
- Een fundamentele verandering in het totale productieproces van bestaande bedrijven (dit geldt niet voor grote bedrijven);
- De overname van materiële of immateriële vaste activa van een (niet-geassocieerde) derde-werkgever wegens sluiting, gerechtelijke reorganisatie of faillissement (alle arbeidsplaatsen worden als nieuw beschouwd).

Omvang steun

De steun betreft een tijdelijke vrijstelling van het doorstorten van 25% bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen die betrekking hebben op nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen:

- die ontstaan ten gevolge van een investering;
- die het totaal aantal werknemers verhoogt t.o.v. het gemiddeld aantal werknemers over 12 maanden voorafgaand aan de indiening van de steunaanvraag (voor aanvragen die ingediend werden vóór 1 september 2018 werd de referentieperiode berekend op basis van de 12 maanden voorafgaand aan de voltooiing van de investering);
- die ingevuld worden na indiening van de steunaanvraag en binnen 36 maanden na de voltooiingsdatum van de investering;
- die uitbetaald worden binnen de 2 jaar vanaf het ogenblik van invulling van de nieuwe arbeidsplaats.

Ter indicatie kan onderstaande berekening dienen, waarbij een bediende in dienst wordt genomen, die voltijds is tewerkgesteld, gehuwd is met een partner met beroepsinkomsten, geen personen ten laste heeft en recht heeft op vakantiegeld en een eindejaarspremie ter waarde van één maandwedge:

Brutoloon per maand	€ 2.000	€ 3.000	€ 4.000
Totaal steunbedrag over 24 maanden (incl. vakantiegeld en premie)	€ 3.006,85	€ 5.734,14	€ 8.736,24

De vrijstelling is per investering beperkt tot maximum € 7,5 miljoen.

Wat met uitzendkrachten

Ook indien men voor invulling van de extra arbeidsplaatsen beroep doet op uitzendkrachten, kan het voordeel van deze steunmaatregel worden toegepast.

Het is dan wel noodzakelijk dat er, voorafgaand aan de start van de uitzendarbeid, een aanvullend formulier wordt ingediend door het uitzendkantoor ([formulier voor ondernemingen die erkend zijn voor uitzendarbeid](#)). Op die manier kan het uitzendkantoor de vermindering van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing toepassen tijdens het uitzendcontract en kan de onderneming ook nadien, bij eventuele indienstneming van deze werknemer, het voordeel verder toepassen. Zowel de onderneming als het uitzendkantoor zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het leveren van bewijs van deze tewerkstelling.

Cumulatie

Deze steun kan worden gecumuleerd met het systeem van ploegen- en nachtpremies, met het systeem van de gedeeltelijke vrijstelling in de vorm van een algemene structurele lastenverlaging (IPA-korting) en met de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen, doch niet met andere vrijstellingen inzake doorstorting van bedrijfsvoorheffing (overwerk, onderzoekers, sportbeoefenaars, koopvaardij-, bagger- en sleepvaartsector, zeevisserij).

Deze steun kan sinds 1 april 2024 niet meer gecumuleerd worden met investeringssteun onder de vorm van [Strategische](#)

Aanvraagprocedure

De aanvraag voor deze tegemoetkoming moet ingediend worden uiterlijk binnen de 3 maanden na voltooiing van de investering, maar steeds vooraleer de extra werknemers in dienst komen ([aanvraagformulier](#)).

Het aanvraagformulier kan per mail verzonden worden naar de documentatiedienst van FOD Financiën (kmo.aalst.bv@minfin.fed.be). Het (mail)adres kan je ook terugvinden op de eerste pagina in het aanvraagformulier. Vrij snel na de indiening verstuurt deze dienst een ontvankelijkheidsmail, waarna de maatregel mag worden toegepast (aangeraden wordt om deze mail ook te bezorgen aan jouw sociaal secretariaat).

De vrijstelling wordt definitief nadat aangetoond wordt dat de nieuwe arbeidsplaats gedurende ten minste 3 jaar behouden is gebleven (voor grote ondernemingen wordt de termijn bepaald op 5 jaar).

De vrijstelling zal niet verleend worden indien de timing van de verwachte voltooiing van de investering ruim overschreden wordt (voor dossiers die ingediend worden na 1 september 2018 werd de maximale overschrijdingsduur op 6 maanden bepaald), of indien niet wordt aangetoond dat de nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen betrekking hebben op de investering.

Sinds 1 september 2018 is het dan ook - meer dan vroeger - belangrijk om een goede keuze te maken i.v.m. de indieningsdatum van de aanvraag.

Procedure definitieve verwerving vrijstelling

De onderneming geniet dit fiscaal voordeel vanaf de aanvang van de de nieuwe arbeidsplaats gedurende 2 jaar. De vrijstelling wordt echter pas definitief verworven, nadat de werkgever (of het uitzendkantoor) na afloop van de termijn van 3 (kmo) of 5 jaar (grote onderneming) heeft aangetoond dat de nieuwe arbeidsplaatsen gedurende deze termijn behouden zijn gebleven.

Het bewijs hiervan wordt geleverd door een ingevuld formulier toe te voegen bij de aangifte in de vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting of belasting van niet inwoners/vennootschappen, van het aanslagjaar dat betrekking heeft op de het tijdperk waarin de minimale houdperiode van de arbeidsplaats is verstreken:

- Voor kmo's: formulier 274APT-8: Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing in het kader van investeringen verricht in een inrichting gelegen in een steunzone - Behoud van de nieuwe gecreëerde arbeidsplaatsen;
- Voor grote ondernemingen: formulier 274APT-9: Vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing in het kader van investeringen verricht in een inrichting gelegen in een steunzone - Behoud van de nieuwe gecreëerde arbeidsplaatsen (nog niet beschikbaar).

Deze formulieren zijn te vinden op [MyMinFin](#) (thema 'bedrijfsvoorheffing').

Een kmo die haar boekhouding voert per kalenderjaar heeft in 2022 bijvoorbeeld aanwervingen uitgevoerd in het kader van deze steunmaatregel. Om het behoud van deze arbeidsplaatsen aan te tonen, moet het bovenvermelde formulier worden toegevoegd bij de aangifte in de vennootschapsbelasting van aanslagjaar 2026.

Indien de voorziene arbeidsplaatsen gespreid over meerdere jaren werden ingevuld: per aanslagjaar (vanaf moment dat eerste bijlage moet worden toegevoegd) moet dan ook voor de volgende aanslagjaren bekeken worden voor welke arbeidsplaatsen de bewijsperiode voorbij is.

Indien een werknemer die op een nieuw gecreëerde arbeidsplaats tewerkgesteld werd, vervangen wordt door een andere werknemer, loopt de gunstperiode van twee jaar door. Er is geen schorsing van de tussenperiode waarin de werkgever nog geen vervanging heeft gevonden.

Indien de werkgever de nieuw gecreëerde arbeidsplaats niet gedurende de minimale tewerkstellingstermijn kan behouden, dient er een corrigerende aangifte te worden ingediend.

Meer informatie hierover kan je terugvinden in de [FAQ – Tijdelijke en gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing – Nieuwe arbeidsplaatsen creëren in een steunzone](#) (rubriek 28, 29 en volgende) op MyMinFin.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie (alsook het aanvraagformulier) kan teruggevonden worden in de rubriek "[Investing in een steunzone](#)" op de website financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon (>Bedrijfsvoorheffing (Meer) > Vrijstellingen (Meer)).

Voor meer informatie kan je contact opnemen met jouw sociaal secretariaat, de bedrijfsadviseurs van Agentschap Innoveren & Ondernemen of met de diensten van FOD Financiën.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon/bedrijfsvoorheffing/vri...

Tax Shelter voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 31 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 30 of 45% indien zij rechtstreeks nieuwe aandelen verwerven van een startende vennootschap of via een crowdfundingplatform (rechtstreeks of onrechtstreeks via een financieringsvehikel).

Ook indien zij onrechtstreeks deze aandelen verwerven is een belastingvermindering van 30% mogelijk: via nieuwe rechten van deelneming op naam in een openbaar startersfonds of private startersprivak, die op hun beurt investeren in aandelen van startende vennootschappen.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 500.000 ophalen. Deze maatregel werd uitgebreid met de [Tax Shelter voor scale ups](#), gericht op groeibedrijven van minstens 4 jaar oud. De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Ook de familieleden van de oprichters en de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de startende onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Wanneer deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook

gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Is deze informatie nog niet duidelijk? Bekijk dan de voorbeelden in 2.2 Hoe evolueerde de uitsluiting van bedrijfsleiders in de tijd? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per belastbaar tijdperk investeren via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%. De berekening van die vertegenwoordiging van 30 % moet gebeuren op basis van het aantal aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen. In geval van een kapitaalverhoging, gebeurt de berekening in functie van de toestand na de kapitaalverhoging.

Meer informatie over de berekening van deze vertegenwoordiging kan je terugvinden in 6.1 Welke grenzen zijn bepaald voor de investeringen in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Wie komt in aanmerking als begunstigde vennootschap

Definitie startende vennootschap

De investering moet gebeuren naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de 4 jaar na de oprichting ervan. Het gaat in beide gevallen om vennootschappen die ten vroegste op 1 januari 2013 werden opgericht. Een vennootschap wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Wanneer de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER. (Zie ook 3.1. Wat betekent 'startende'? in de '[Circulaire 2020/C/75](#)).

De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening van de 4 jaar, niet de datum van de effectieve storting.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng wordt gedaan, moet het gaan om een microvennootschap (zoals gedefinieerd in artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) of een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Dit houdt in dat voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Opgelet! Deze definities zijn van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria wordt overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die haar activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt. De vennootschap mag ten vroegste op 1 januari 2013 zijn opgericht.
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen. In die gevallen gaat het immers niet om een startende vennootschap.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn (voor een definitie zie [Commentaar van art. 2, WIB 92](#))*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggenomen.

Meer details over deze voorwaarden zijn terug te vinden in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Er zijn geen beperkingen naar activiteitensector waarin de vennootschap actief is.

Vzw's zijn in beginsel niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting en komen dus niet in aanmerking voor deze maatregel. Coöperatieve vennootschappen kunnen aanspraak maken op deze maatregel als aan alle voorwaarden wordt voldaan (zie Circulaire).

Drempel

De vennootschap mag na de storting van de sommen door de investeerders niet meer dan € 500.000 fiscaal aangemoedigde inbrengen hebben ontvangen tijdens haar bestaan. Deze fiscaal aangemoedigde inbrengen omvatten desgevallend de uitgiftepremies die werden betaald.

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven:
  - naar aanleiding van de oprichting van de startende vennootschap;
  - of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de startende vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de startende vennootschap.
- Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten.
- De aandelen moeten volledig volstort zijn, d.w.z. volledig betaald, naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of de kapitaalverhoging.
- In het geval van een kapitaalverhoging met uitgiftepremie, is de belastingvermindering van toepassing op het bedrag dat werd geïnvesteerd in de betrokken aandelen, uitgiftepremie inbegrepen.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.

Investeren in aandelen van een startende vennootschap

Voor een directe investering in aandelen van een startende vennootschap bedraagt de belastingvermindering:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in microvennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (geen belastingkrediet) noch overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

Voor een investering in aandelen via een erkend crowdfundingplatform of de investering in een nieuw beleggingsinstrument uitgegeven door een financieringsvehikel (dat wordt opgezet door een erkend crowdfundingplatform) bedraagt de belastingvermindering eveneens:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag in kleine vennootschappen;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag in micro-vennootschappen.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar noch overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform maar ook onrechtstreeks via een special purpose vehicle.

Meer informatie op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Investeren via een openbaar startersfonds

Omvang steun

Voor een investering via een openbaar startersfonds bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Dit openbaar startersfonds zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin het startersfonds zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

De inschrijving moet gebeuren met inbrengen in geld.

Definitie openbaar startersfonds

Een openbaar startersfonds is een alternatieve instelling voor collectieve belegging (afgekort AICB) die moet worden opgericht in de vorm van een openbare beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming die investeert in bepaalde beleggingen. Zij staan onder het toezicht van de FSMA die een lijst van deze openbare startersfondsen zal publiceren. Zie www.fsma.be/nl/instellingen-voor-collectieve-belegging-icb (Openbare instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht - lijst 2). Momenteel bevat deze lijst nog geen Belgische openbare startersfondsen.

Investeren via een private startersprivak

Omvang steun

Voor een investering via een private startersprivak bedraagt de belastingvermindering 30% van het geïnvesteerde bedrag. Deze private startersprivak zal de ontvangen sommen investeren in nieuwe aandelen van startende vennootschappen.

Voor deze investeringen zal de belastingvermindering van toepassing zijn in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin de private startersprivak zijn beleggingsverplichting heeft bereikt. Ook hier geldt dat de belastingvermindering niet terugbetaalbaar is noch overdraagbaar.

Definitie private startersprivak

De private startersprivak is een private AICB die moet worden opgericht in de vorm van een beleggingsvennootschap met een vast aantal rechten van deelneming. Zij staan niet onder het toezicht van FSMA, maar moeten zich inschrijven bij FOD Financiën. Meer informatie over de erkenning en een lijst van erkenningen kan je raadplegen op de website van [FOD Financiën](#). Momenteel is [Torus Capital](#) actief als private startersprivak.

Aanvraagprocedure

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moeten er jaarlijks documenten worden bezorgd aan de investeerder. Een afschrift hiervan moet vanaf 1 januari 2020 via elektronische weg worden bezorgd aan de Administratie.

Investing in nieuwe aandelen van startende vennootschappen, al dan niet uitgegeven via een crowdfundingplatform, en investering in nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel

- een document voor het jaar van verwerving van de aandelen van de startende vennootschap (al dan niet via een crowdfundingplatform) of van de nieuwe beleggingsinstrumenten waarin wordt bevestigd dat de startende vennootschap aan alle voorwaarden voldoet;
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend waarin wordt bevestigd dat:
  - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk;
  - de startende vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde voorwaarden;
- een document voor het jaar van vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten indien de investeerder ze vervreemdt binnen de 48 maanden na de verwerving ervan.

De startende vennootschap of het financieringsvehikel moet de belastingplichtige deze documenten bezorgen vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van de verwerving van de volledig volstorte aandelen of de nieuwe beleggingsinstrumenten en van de vier daaropvolgende jaren.

Investing in rechten van deelneming in een openbaar startersfonds of een private startersprivak

- een document voor het belastbaar tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorwaarden is voldaan (= jaar waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend);
- een document voor elk van de vier jaren volgend op het jaar waarvoor de belastingvermindering wordt verleend;
- een document voor het jaar van vervreemding van de rechten van deelneming indien ze worden vervreemd binnen de periode van 48 maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend.

Het openbaar startersfonds of de private startersprivak moet deze documenten bezorgen aan de belastingplichtige vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het belastbare tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop het openbaar startersfonds of de private startersprivak aan de investeringsvoorwaarden voldoet (= jaar waarvoor de vermindering wordt toegekend) en van de vier daaropvolgende jaren.

Meer informatie over de inhoud van deze documenten kan je terugvinden bij [7.2 Wat moeten de verantwoordingsstukken vermelden? in de Circulaire 2020/C/75](#) .

Sinds 28 januari 2020 worden er nieuwe attesten voorgesteld. Deze informatie kan je terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie particulieren > belastingvoordelen > Tax Shelter – Investeren in een startende onderneming): financien.belgium.be/sites/default/files/downloads/116-modelattesten-20200131.pdf.

Een kopie van deze attesten moet tevens elektronisch worden bezorgd aan de administratie. Dit gebeurt via de toepassing Belcotax-on-web. Deze toepassing is toegankelijk via het adres: finances.belgium.be/nl/E-services/Belcotaxonweb.

KMO Centrum Brussel II – Documentatiecentrum – Bedrijfsvoorheffing
Kruidtuinlaan 50, bus 3406
1000 Brussel
Tel.: 0257 529 90
Kmo.bv.bru2.prp.pme@minfin.fed.be

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds.

Terugname van de belastingvermindering

In welke situaties

Wanneer bepaalde voorwaarden niet worden gerespecteerd tijdens de termijn van 48 maanden, zal de fiscus bij de investeerder een belastingvermeerdering toepassen. Deze (gedeeltelijke) terugname van de belastingvermindering is mogelijk in 5 gevallen. Meer informatie en voorbeelden kan je raadplegen in 6.5. In welke gevallen is een belastingvermeerdering mogelijk? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Niet bij falings

Deze terugname geldt niet bij falings van de vennootschap. Dit wordt verduidelijkt in het eerste geval 'A. De investeerder behoudt zijn investering niet gedurende 48 maanden' in de rubriek 6.5:

Wanneer de investeerder voor één van de vier belastbare tijdperken die volgen op het belastbaar tijdperk waarvoor de vermindering is verleend, niet kan aantonen dat hij de aandelen of beleggingsinstrumenten nog in zijn bezit heeft, en de datum van overdracht onbekend is, zal er worden van uitgegaan dat hij ze op 1 januari van dat jaar heeft vervreemd.

Onder 'overdragen' moet ook worden verstaan: de sluiting van de vereffening van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, van het financieringsvehikel, het openbaar startersfonds of de private startersprivak.

Wanneer de sluiting van de vereffening het gevolg is van de faillietverklaring van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, moet niet meer worden voldaan aan de voorwaarde van behoud van de investering vanaf het belastbare tijdperk waarin die sluiting van de vereffening ten gevolge van faillietverklaring heeft plaats gevonden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie particulieren > belastingvoordelen > Tax Shelter – Investeren in een startende onderneming).

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]26, WIB 92](#) kan je ook vinden in:

- de [Circulaire 2020/C/75 over de belastingvermindering Tax shelter voor startende ondernemingen \(vennootschappen\)](#), aangevuld met de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);
- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145[^]26, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/tax-shelter---invester...

Tax Shelter voor scale ups (groeibedrijven)

Laatst gewijzigd op 18 apr 2024

Wat houdt de maatregel in

Particulieren kunnen een belastingvermindering bekomen in de personenbelasting van 25% indien zij, rechtstreeks of via een crowdfundingplatform, nieuwe aandelen verwerven van een groeibedrijf. Dit is een kleine vennootschap van minstens 4 en maximum 10 jaar oud, met minstens 10 voltijdse werknemers die gedurende de twee voorgaande boekjaren een groei realiseerde van minimum 10% per jaar in werkgelegenheid en/of omzet.

Met deze maatregel, van toepassing vanaf aanslagjaar 2019, wil de federale overheid scale ups ondersteunen die nood hebben aan kapitaal voor de financiering van hun groei.

Een kleine vennootschap kan via deze fiscale maatregel maximaal € 1 miljoen ophalen. Dit bedrag moet wel worden verminderd met het bedrag dat eventueel werd opgehaald via de [Tax shelter voor startende ondernemingen](#). De investeerders kunnen maximum € 100.000 per persoon en per jaar via deze Tax shelter en de Tax shelter voor start ups investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder is een rijksinwoner (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Zowel de familieleden van de oprichters als de werknemers van de onderneming kunnen dit fiscaal voordeel verkrijgen als ze in de onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Deze maatregel kan in principe geen voordeel geven aan bedrijfsleiders voor de investeringen in de vennootschap waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks hun activiteit van bedrijfsleider uitoefenen.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid van het WIB 92: Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hierbij gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van de vennootschap waarin hij de kapitaalbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Wanneer deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap, zal een belastingvermeerdering worden toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de voorheen verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Dit is een persoon die een functie van bedrijfsleider uitoefent:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- door tussenkomst van een andere vennootschap (aannemings- of lastgevingsovereenkomst) waarvan deze personen aandeelhouders zijn.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet enkel van toepassing op het ogenblik van de kapitaalbreng, maar ook gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap. Er is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Deze zijn dus steeds uitgesloten.

Informatie over de uitsluiting van bedrijfsleiders kan je terugvinden in [Circulaire 2019/C/57 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\) – uitsluiting bedrijfsleiders](#) op MyMinFin.

Drempels

De investeerder kan maximum € 100.000 per jaar via de "Tax shelter voor start ups én scale ups" samen investeren.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investerende belastingplichtige meer dan 30% zou verwerven in de vennootschap. Als de voormelde drempel van 30% wordt overschreden, wordt de belastingvermindering beperkt tot een investering ten belope van de eerste 30%.

Wie komt in aanmerking als begunstigde onderneming

Definitie groeibedrijf

De investering moet gebeuren naar aanleiding van een **kapitaalverhoging** gedurende het vijfde, zesde, zevende, achtste, negende of tiende jaar na de oprichting ervan. De onderneming wordt geacht te zijn opgericht:

- op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de ondernemingsrechtbank;
- of op datum van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de EER (Europese Economische Ruimte).

Wanneer de activiteit van de onderneming bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de ondernemingsrechtbank of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de EER.

(De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging is bepalend voor de berekening, niet de datum van de effectieve storting.)

De onderneming stelt ten minste 10 **voltijdse equivalenten** te werk, krachtens arbeidsovereenkomsten. Hieraan moet worden voldaan gedurende de 12 maanden volgend op de volstorting van de aandelen van de vennootschap.

Over de laatste twee aanslagjaren voorafgaand aan de volstorting van de aandelen moet er een **groei** zijn. Hierbij moet worden voldaan aan één van volgende voorwaarden:

- de jaaromzet van de onderneming is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen;
- of het aantal voltijdse equivalenten die de onderneming krachtens arbeidsovereenkomsten tewerkstelt is gemiddeld met ten minste 10% per aanslagjaar gestegen.

Kleine vennootschap

Voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalbreng wordt gedaan, moet het gaan om een kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) die voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria overschrijdt:

kleine vennootschap

jaargemiddelde personeelsbestand	50
jaaromzet, excl. btw	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 6.000.000

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Andere voorwaarden

Deze maatregel richt zich tot kleine vennootschappen die gelijktijdig aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een binnenlandse vennootschap of een vennootschap uit de EER die in België over een 'Belgische inrichting' beschikt.
- De vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hoger).
- De vennootschap stelt ten minste 10 voltijdse equivalenten te werk (zie hoger).
- De vennootschap moet een groei kunnen aantonen (zie hoger).
- De vennootschap mag niet opgericht zijn in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen.
- De vennootschap mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn*.
- De vennootschap mag geen 'vastgoedvennootschap' zijn*.
- De vennootschap mag niet zijn opgericht met het oog op het afsluiten van management- of bestuurdersovereenkomsten of haar voornaamste bron van inkomsten halen uit management- of bestuurdersovereenkomsten*.
- De vennootschap is niet beursgenoteerd.
- De vennootschap mag, in het verleden, nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, behoudens de kapitaalverminderingen ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies, of dividenden hebben uitgekeerd.
- De vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.
- De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen*.
- De vennootschap mag na de storting van de sommen door de belastingplichtige niet meer dan € 1 miljoen fiscaal aangemoedigde inbrengen ontvangen hebben tijdens haar bestaan. Dit bedrag wordt verminderd met het werkelijke ontvangen bedrag via de toepassing van de Tax shelter voor startende vennootschappen.

*Aan volgende voorwaarden moet de vennootschap voldoen gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen. Als deze voorwaarden niet langer vervuld zijn tijdens deze periode zal de belastingvermindering gedeeltelijk worden teruggenomen.

Er zijn geen beperkingen naar activiteitssector waarin de vennootschap actief is.

Meer informatie kan je terugvinden in de ['Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)'](#) op MyMinfin.

Investeren in aandelen van een groeibedrijf

Omvang steun

Voor een directe investering in aandelen van een groeibedrijf bedraagt de belastingvermindering 25% van het geïnvesteerde bedrag.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) noch overdraagbaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

De belastingvermindering is in dit geval gelijk aan 25% van het in aanmerking te nemen bedrag, na aftrek:

- van eventueel de vergoeding voor de intermediaire rol van het financieringsvehikel;
- van eventuele andere verbonden kosten.

De belastingvermindering kan genoten worden voor het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering is gebeurd. De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar (het is geen belastingkrediet) noch overdraagbaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform).

Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform maar ook onrechtstreeks via een special purpose vehicle.

Meer info op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden opgelegd door FSMA (de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten). Voor meer info zie [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Bijkomende voorwaarden

- De maatregel heeft steeds betrekking op nieuwe aandelen uitgegeven naar aanleiding van een kapitaalverhoging gedurende het vijfde tot en met het tiende jaar na oprichting.
- Het moet gaan om aandelen op naam, ingeschreven in het aandeelhoudersregister gehouden door de vennootschap.
- Die aandelen moeten een fractie vertegenwoordigen van het kapitaal van de vennootschap. Zij moeten in geld zijn betaald. Inbrengen in natura zijn uitgesloten. De aandelen moeten volledig volstort zijn.
- De verworven aandelen of beleggingsinstrumenten dienen aangehouden te worden gedurende de vier belastbare tijdperken die volgen op de investering.
- Wanneer de belastingplichtige zijn fiscale woonplaats tijdens een kalenderjaar overbrengt van België naar een andere staat of omgekeerd, wordt het maximumbedrag van € 100.000 dat in aanmerking komt voor de vermindering, geprorateerd.

Aanvraagprocedure

Om te kunnen genieten van de belastingvermindering moet er vanaf aanslagjaar 2020 door het groeibedrijf of het financieringsvehikel aan de belastingplichtige/investeerder volgende documenten worden bezorgd vóór 31 maart (en een afschrift ervan langs elektronische weg aan de Administratie):

- voor het jaar van verwerving van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met o.m. de vermelding van het bedrag dat recht geeft op de belastingvermindering en de bevestiging dat de kleine vennootschap (het groeibedrijf) voldoet aan alle gestelde voorwaarden (geen vastgoedvennootschap zijn, enz);
- voor het volgende jaar moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat de vennootschap "ten minste tien voltijdse equivalenten te werk stelt, krachtens arbeidsovereenkomsten";
- voor elk van de vier volgende jaren (volgend op de verwerving) moet een document worden bezorgd waarin wordt bevestigd dat:
  - de aandelen of beleggingsinstrumenten nog steeds in het bezit zijn van de investeerder op 31 december van het belastbaar tijdperk,
  - en dat de vennootschap nog steeds voldoet aan bepaalde van de voormelde voorwaarden;
- voor het jaar van vroegtijdige vervreemding van de aandelen of beleggingsinstrumenten moet een document worden bezorgd met vermelding van het "aantal nog niet verlopen maanden van de houdtermijn dat in aanmerking komt voor de berekening van de terugname van de vermindering".

Deze formaliteiten kan je terugvinden in het [KB van 28 juni 2019 \(BS 8 juli 2019\)](#).

Cumulatie

Deze maatregel is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van het [Vriendenaandeel](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145[^]27, WIB 92](#) kan je o.m. terugvinden in

- de [Circulaire 2018/C/111 over de belastingvermindering Tax shelter voor groeibedrijven \(scale-up\)](#) en de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);
- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145[^]27, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld terugvinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

Koning Albert II-laan 33 bus 25
1030 Brussel
België
T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-in-kleine-o...

Sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten

Laatst gewijzigd op 5 sep 2023

Wat houdt de maatregel in

Natuurlijke personen, rechtspersonen (incl. vzw's) en sommige publiekrechtelijke rechtspersonen die minder dan 2 jaar eigenaar zijn van een leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte (het onroerend goed moet reeds minstens twee opeenvolgende jaren opgenomen zijn in de Inventaris van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten) kunnen een subsidie verkrijgen voor de sanering van deze bedrijfsruimten.

Om de leegstand en/of verwaarlozing van bedrijfsruimten te bestrijden worden eigenaars van dergelijke bedrijfsgebouwen door de Vlaamse overheid opgenomen in hogergenoemde Inventaris en kunnen deze eigenaars onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen tot betaling van een heffing. De opbrengst van deze heffingen wordt o.m. aangewend om saneringswerkzaamheden te subsidiëren die worden uitgevoerd door natuurlijke- en rechtspersonen.

Wie komt in aanmerking

Deze subsidie kan worden aangevraagd en bekomen door alle natuurlijke personen en rechtspersonen (incl. vzw's).

Er moet wel voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:

- de kadastrale oppervlakte van de bedrijfsruimte moet ten minste 5 are bedragen en de bedrijfsruimte moet minstens sinds twee opeenvolgende jaren in de Inventaris zijn opgenomen; als bewijs zullen de registratieattesten steeds worden bijgevoegd
- men mag ten hoogste 2 jaar nieuwe eigenaar zijn van het onroerend goed op het ogenblik van de indiening van het volledig aanvraagdossier; als nieuwe eigenaar worden evenwel niet beschouwd:
  - de vennootschappen waarin de vroegere eigenaars van de bedrijfsruimte rechtstreeks of onrechtstreeks participeren in het aandeelhouderschap;
  - Bloed- en aanverwanten tot en met de derde graad, tenzij in geval van overdracht door erfopvolging of testament.
- het bedrag van de werkelijk gedragen subsidiabele saneringskosten moet minimum € 24.750 bedragen, exclusief btw;
- als een omgevingsvergunning voor de saneringswerkzaamheden vereist is, dan wordt de subsidieaanvraag ingediend minstens zes maanden vóór de vervalttermijn van de vergunning verstrekt;
- om in aanmerking te komen voor de financiële steun moeten bij de uitvoering van de saneringswerkzaamheden de principes van water- en energiezuinigheid, circulair slopen en klimaattransitie gerespecteerd worden;
- om in aanmerking te komen voor de financiële steun mag bij de vernieuwing geen vergunningsplichtige zonevreemde functiewijziging ter uitvoering van artikel 4.4.23 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden doorgevoerd in een of meer van de bedrijfsgebouwen, of in de bijhorende bedrijfswoning.
- geen saneringswerken die het voorwerp uitmaken van de subsidieaanvraag uit te voeren en geen contract te sluiten met een aannemer voor het departement (de minister) het subsidiebedrag heeft goedgekeurd.

Wat komt in aanmerking

De subsidie wordt enkel verleend voor saneringswerkzaamheden om het bedrijfsgebouw in zodanige staat te brengen zodat de eigenlijke herbestemmingsbouwwerkzaamheden kunnen worden aangevat. Dit kan het volgende omvatten:

- de volledige afbraak van alle constructies tot aan het maaiveld of, indien nodig, tot onder de grond;
- de gedeeltelijke sloop van interne en externe constructies en het verwijderen van uitrustingen, elementen, die niet bruikbaar zijn voor de herbestemmingsbouwwerkzaamheden;

- stut- en schoringswerken, voor zover deze noodzakelijk zijn om de stabiliteit van de te behouden constructies en, in voorkomend geval, ook van aanpalende constructies, te verzekeren of om de verdere aftakeling van te behouden constructies te voorkomen;
- aanvullen van putten/sleuven ontstaan na wegnemen van funderingen en vloerplaten.

Saneringen in de milieutechnische zin kunnen hierin evenwel nooit zijn inbegrepen. Voor meerdere opgesomde werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist.

Bovendien moeten de principes van water- en energiezuinigheid, circulair slopen en klimaattransitie gerespecteerd worden bij de uitvoering van de saneringswerkzaamheden, om in aanmerking te komen voor een subsidie.

De herbestemmingswerkzaamheden moeten uiterlijk starten twee jaar, of vijf jaar in geval van herbestemmingswerkzaamheden in het kader van een definitief gesloten brownfieldconvenant, na de datum van betekening van de goedkeuring van het subsidiebedrag.

Omvang steun

Voor de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde gebouwen opgenomen in de Inventaris kan een subsidie worden verleend van maximum 60% op de totale kostprijs van de subsidiabele werken, exclusief btw, zoals berekend in de eindafrekening:

- het maximum van 60% kan bekomen worden de aanvrager aantoont dat het saneringsvoorstel en de te realiseren herbestemming substantieel bijdragen aan een of meer van de volgende doelstellingen:
  - de verhoging van het ruimtelijk rendement;
  - de ontharding en vergroening;
  - de transitie naar hernieuwbare energie en klimaatneutraliteit;
  - de versterking van de verweving van activiteiten, of van gedeeld of meervoudig ruimtegebruik.
- in alle andere gevallen geldt een steunpercentage van 30% van de kosten van de saneringswerkzaamheden.

Aanvraagprocedure

Om een subsidie aan te vragen dient men via een **aangetekend schrijven** een uitgebreid en gedetailleerd aanvraagdossier in te dienen bij het Departement Omgeving – Leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten.

Een gedetailleerd overzicht kan je terugvinden in de [brochure](#) op de website.

De bijgebrachte omgevingsvergunning moet nog 6 maanden geldig zijn na het indienen van de subsidieaanvraag.

Voor de uitbetaling van de subsidie kan de initiatiefnemer twee voorschotten aanvragen:

- 30% van het toegekende subsidiebedrag bij de ontvangst van een kopie van het bevel tot aanvang van de saneringswerkzaamheden;
- 30% van het toegekende subsidiebedrag, eventueel aangepast aan het bedrag van de vastleggingen in min of in meer die verricht zijn sinds de datum van de toekenning van de subsidie, als het bedrag van de uitgevoerde werkzaamheden, vermeerderd met de contractuele herzieningen, zoals blijkt uit de vorderingsstaten en de bijbehorende facturen van de aannemer, meer bedraagt dan 75% van het voorschot, vermeld in de eerste opsomming.

Binnen zestig dagen na het beëindigen van de saneringswerkzaamheden dient de initiatiefnemer de eindafrekening in.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over deze maatregel kan je terugvinden op de webpagina [Leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten](#) of in de brochure [Leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten](#).

Departement Omgeving (Vlaamse overheid)

Leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten

Koning Albert II-laan 20 bus 8

1000 Brussel

België

T 02 553 25 10

vernieuwingsfonds.omgeving@vlaanderen.be

www.omgevingvlaanderen.be

Vrijstelling van roerende voorheffing op interesten van leningen (crowdlending)

Laatst gewijzigd op 31 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Een kredietgever die een lening aangaat ter financiering van een crowdfundingproject van een startende onderneming op [een door de FSMA erkend crowdfundingplatform](#), kan genieten van een vrijstelling van roerende voorheffing op de interesten van de leningen ten belope van de eerste schijf van € 9.965 per jaar (basisbedrag).

Eenmanszaken kunnen geen kredietnemer zijn.

Wie komt in aanmerking

Kredietnemer

De kredietnemer (begunstigde onderneming) mag maximum 48 maanden ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) of in een gelijkaardig register in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER). Bovendien dient de kredietnemer te beantwoorden aan de definitie van kleine vennootschap (die op overeenkomstige wijze moet beantwoorden aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen). Dit houdt in dat voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet, exclusief btw: € 11.250.000;
- balanstotaal: € 6.000.000;

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de [VLAIO-pagina Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die zijn activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Opgelet: eenmanszaken kunnen geen kredietnemer zijn.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Kredietgever

De kredietgever is een natuurlijk persoon, inwoner of niet-inwoner, die deze lening voor minimaal 4 jaar afsluit buiten zijn beroepswerkzaamheid.

Wat komt in aanmerking

Om in aanmerking te komen voor dit fiscaal voordeel moet de kredietgever voldoen aan bepaalde voorwaarden:

- de lening is afgesloten op basis van een jaarlijks te betalen interestvoet en moet een minimale looptijd van 4 jaar hebben;
- de lening is ten gunste van een startende onderneming (bedrijf dat ten hoogste 48 maanden is ingeschreven in de KBO);
- de lening kan niet worden afgesloten met het oog op de herfinanciering van een andere lening;
- de lening moet afgesloten worden op een crowdfundingplatform dat door de FSMA is vergund als crowdfundingdienstverlener (zie rubriek Erkende crowdfundingplatformen).

Het moet gaan om nieuwe leningen die de financiering van nieuwe initiatieven beogen. De herfinancieringsleningen worden niet in aanmerking genomen.

Omvang steun

Op de intresten die jaarlijks worden ontvangen uit deze leningen (van minimaal 4 jaar) moet geen roerende voorheffing worden betaald op de eerste schijf van € 16.270 (aj. 2025). Normaal bedraagt deze roerende voorheffing 30%.

Aanvraagprocedure

De belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting moeten in hun hoedanigheid van kredietgever, in hun jaarlijkse aangifte in de inkomstenbelastingen melding maken van het aantal leningen die ze hebben afgesloten in het kader van deze maatregel.

Enkel de interesten met betrekking tot de eerste schijf van € 16.270 (aj. 2025) die door de belastingplichtige wordt uitgeleend, zijn gedurende een periode van vier jaar vrijgesteld. Bijgevolg, wanneer een belastingplichtige (in voorkomend geval, globaal) een hoger bedrag heeft uitgeleend, moet hij dat excedent vermelden in zijn aangifte, behalve wanneer de roerende voorheffing door de kredietnemer werd ingehouden op dat gedeelte.

De startende ondernemingen moeten vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de beoogde lening werd afgesloten, jaarlijks vóór 31 maart een document opstellen dat:

- het bedrag vermeldt van de gedurende het vorige jaar betaalde interesten;
- bevestigt of de onderneming al dan niet gedurende het volledige voorafgaande jaar of, indien de lening in de loop van het voorafgaande jaar werd afgesloten, gedurende het volledige gedeelte van dat jaar vanaf de datum waarop de lening werd afgesloten, voldeed aan bepaalde voorwaarden.

Dit document moet vóór 31 maart van elk jaar vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de beoogde lening werd afgesloten worden bezorgd aan de kredietgever en een afschrift moet hiervan worden bezorgd aan de Administratie. Vanaf 1 januari 2020 kan dit afschrift nog enkel elektronisch worden bezorgd aan de taxatiedienst waarvan de kredietnemer afhangt.

De kredietgever moet zijn exemplaar van de bedoelde documenten ter beschikking houden van de Administratie en, in voorkomend geval, voorleggen.

Meer informatie hierover kan je terugvinden in de [Circulaire 2017/C/17 betreffende de vrijstelling van interesten van bepaalde leningen afgesloten via een crowdfundingplatform](#), alsook het 1e Addendum [Circulaire 2018/C/24](#) en het [2de Addendum Circulaire 2022/C/8](#) in de [Fisconetplus databank](#).

Erkende crowdfundingplatformen

Crowdfundingplatformen die financiële crowdfunding aanbieden moeten beschikken over een vergunning als 'crowdfundingdienstverlener'. Voor meer informatie zie [Mogelijke financieringsbronnen: Crowdfunding](#) > Reglementair kader voor Crowdfunding.

Momenteel zijn dit de platformen die een Nederlandstalige site aanbieden, zich richten op projecten in het Vlaams Gewest en waar deze maatregel kan worden toegepast: [Bolero Crowdfunding](#), [Ecco Nova](#), [Horecacrowdfunding](#), [Lookandfin](#), [LITA.co](#), [Spreds](#) en [WinWinner](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 21, eerste lid, 13°, WIB 92°](#) kan je ook vinden in de 'Circulaire 2017/C/17 betreffende de vrijstelling van interesten van bepaalde leningen afgesloten via een crowdfundingplatform' en de [Commentaar van art. 21, WIB 92](#) in de databank [Fisconetplus](#).

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Waarborgregeling boven 1,5 miljoen euro (Gigarant)

Laatst gewijzigd op 8 dec 2023

Wat houdt de maatregel in

De Vlaamse overheid kan via PMV marktconforme waarborgen vanaf € 1,5 miljoen verstrekken voor de financiering (kredieten, leasing, factoring,...) aan ondernemingen. Daarmee is ze complementair met de [Waarborgregeling tot 1,5 miljoen euro](#).

Deze marktconforme waarborgen worden verstrekt via Gigarant nv, een Special Purpose Vehicle van de Vlaamse overheid.

Onder bepaalde omstandigheden kan, naast het verlenen van de waarborg, ook worden geïnvesteerd in de onderneming.

Wie komt in aanmerking

PMV kan deze waarborg toekennen aan kleine, middelgrote en grote ondernemingen die aan volgende voorwaarden voldoen:

- een goed onderbouwd businessplan kunnen voorleggen;
- bij voorkeur groei- of investeringsplannen hebben;
- de onderliggende financiering draagt bij tot het economisch weefsel in Vlaanderen;
- geen onderneming in moeilijkheden zijn volgens de richtlijnen van de Europese Commissie.

Wat kan wel en niet worden gewaarborgd

Alle courante kredietvormen in euro (investeringskredieten, werkkapitaalfinancieringen, langetermijnkredieten, bankgaranties, leasings, factorings, overnamekredieten...) komen in aanmerking.

Zowel bestaande als nieuwe kredieten kunnen gewaarborgd worden.

De beschikbaar gestelde middelen mogen evenwel niet worden aangewend om rechtstreeks of onrechtstreeks, een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management (tenzij op basis van bestaande marktconforme overeenkomsten) van de onderneming.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

De waarborg moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- bedraagt altijd meer dan € 1,5 miljoen;
- kan maximaal 80% van de onderliggende financiering bedragen;
- heeft een looptijd van maximaal 15 jaar;
- geniet enkel van de zakelijke en persoonlijke zekerheden die de bank vestigt voor het gewaarborgde krediet.

In ruil voor de waarborg:

- betaalt de onderneming periodiek, bij het begin van elke nieuwe periode, een marktconforme waarborgpremie;
- maakt PMV met de onderneming afspraken qua werkgelegenheid in Vlaanderen.

Berekening premie

De periodiek (minstens jaarlijkse) waarborgpremie is marktconform en moet door de ondernemer betaald worden bij het

begin van elke nieuwe periode. De rating van het dossier (toegekend door de bank) en de zekerheidsstructuur bepalen mee de hoogte van het premiepercentage.

PMV kan investeren

PMV kan via Gigarant, ondersteunend aan haar waarborgpositie, ook (co-)investeren in bedrijven. Dit kan zij doen door middel van een kapitaalparticipatie en/of door het verschaffen van een (al dan niet achtergestelde, mezzanine en/of gewone) lening.

Zo richt PMV zich meer bepaald tot ondernemingen die voor een turnaround of een strategische transitie staan (fase waarin zij hun activiteiten strategisch willen omvormen). PMV kan deze ondernemingen niet enkel bijstaan door middel van een waarborg voor hun externe financiering, maar kan ook co-investeren met private investeerders. Een dergelijke investering wordt voor nieuwe dossiers qua grootteorde beperkt tot maximaal een vierde van de gevraagde waarborg.

Aanvraagprocedure

De aanvraag kan ingediend worden door de bank of de onderneming, of beide samen.

PMV zal de financiële instelling en de onderneming op de hoogte brengen zodra de waarborgaanvraag ontvankelijk is verklaard.

Het team staat ter beschikking voor vrijblijvend overleg of kan, indien een onderneming daarom vraagt of nood aan heeft, als neutrale partij de onderneming vrijblijvend adviseren bij de structurering van het dossier.

Overige waarborgen

Het is ook mogelijk om:

- waarborgen af te leveren aan banken op non disclosed-basis ter dekking van kredietportefeuilles van kwalitatieve kredietdossiers van kmo's en grote ondernemingen;
- een tweede verliesbufferwaarborg af te leveren aan financieringsfondsen voor lange termijnkredietverlening aan kmo's en grote ondernemingen en aan fondsen voor semi-publieke infrastructuurinvesteringen in zorg, huisvesting, onderwijs of PPS-projecten. Dit zou deze financieringsfondsen moeten toelaten om externe investeerders aan boord te halen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

De financiële instellingen en ondernemingen wordt aangeraden om alvorens een aanvraagdossier in te dienen in overleg te treden met het PMV-team. Op die manier is de onderneming goed geïnformeerd over het waarborgmechanisme en kan de aanvraag zo optimaal mogelijk worden opgesteld.

Je kan de rechtstreeks contactgegevens van het Gigarant team terugvinden op de onderstaande webpagina van PMV.

PMV

Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
België
T 02 229 52 30

gigarant@pmv.eu

pmv.eu/product/gigarant

Belastingkrediet

Laatst gewijzigd op 22 mei 2023

Wat houdt de maatregel in

Ondernemers met een eenmanszaak die hun eigen vermogen verhogen, kunnen hiervoor een belastingkrediet krijgen. Dit belastingkrediet wordt verrekend met de verschuldigde personenbelasting en het eventuele saldo is terugbetaalbaar. Het wordt berekend op de aangroei van het eigen vermogen in vergelijking met het hoogste bedrag op het einde van één van de drie voorgaande belastbare tijdperken.

Het tarief van het belastingkrediet bedraagt 10%, met een maximum van € 3.750.

Wie komt in aanmerking

Enkel de volgende natuurlijke personen komen in aanmerking voor dit belastingkrediet:

- de uitbaters van een commerciële, industriële of landbouwonderneming;
- beoefenaars van een vrij beroep of andere winstgevendende activiteit;
- Belastingplichtigen onder een forfaitair stelsel.

Zowel zelfstandigen in hoofd- als bijberoep komen in aanmerking.

Omvang steun

Het belastingkrediet wordt berekend op de aangroei van het eigen vermogen in vergelijking met het hoogste bedrag op het einde van één van de drie voorgaande belastbare tijdperken.

Deze aangroei is het verschil tussen de fiscale waarde van de beroepsinvesteringen (de aanschaffings- of beleggingswaarde verminderd met de voorheen aangenomen waardeverminderingen en afschrijvingen) en de schulden op meer dan 1 jaar. Er is sprake van een aangroei wanneer de eigen middelen van het jaar hoger zijn dan het hoogste bedrag aan eigen middelen in de drie vorige jaren.

Hierop wordt het belastingkrediet berekend van 10% met een maximum van € 3.750.

Sinds het inkomstenjaar 2014 is het belastingkrediet een terugbetaalbaar krediet geworden. Als het belastingkrediet meer bedraagt dan de personenbelasting waarmee het verrekenbaar is, dan stort de fiscus het niet-verrekenende deel op de rekening van de zelfstandige.

Aanvraagprocedure

Om van dit voordeel te genieten moet de belastingplichtige bij de belastingaangifte voor het aanslagjaar waarvoor de verrekening wordt gevraagd, een formulier 276J ingevuld, gedagtekend en ondertekend bijvoegen. In dit formulier moeten de betrokken cijfers (netto actief, in geld gestort kapitaal) worden verantwoord. Dit formulier dient zelf aangevraagd te worden bij het bevoegde controlekantoor.

Aanvullend moet de belastingplichtige tevens een attest bijvoegen waarin het sociaal verzekeringsfonds bevestigt dat hij in orde is met de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie (circulaires, parlementaire vragen, enz.) kan je op Fisconetplus de Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 raadplegen: ([Commentaar van art. 289bis, WIB 92](#)).

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen

Laatst gewijzigd op 18 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

Om de toegang tot financiering voor ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) te vergemakkelijken heeft de Europese Unie een aantal financiële instrumenten ontwikkeld (leningen, waarborgen en risicokapitaal).

1. De Europese financiering wordt doorgaans verstrekt door de EIB-groep, bestaande uit de [Europese Investeringsbank \(EIB\)](#) en het [Europees Investeringsfonds \(EIF\)](#). Er wordt vooral indirecte ondersteuning verstrekt, via financiële tussenpersonen, maar ook soms rechtstreekse financiering aan o.m. ondernemingen.
2. [InvestEU](#) is het nieuwe Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027.

Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB is de financiële instelling voor lange termijn financiering van de Europese Unie (EU).

De dienstverlening van EIB bestaat voornamelijk in het verstrekken van leningen aan ondernemingen en instellingen, maar zij verstrekt ook garanties, microfinanciering, risicokapitaal, enz. De andere diensten zijn 'blending' (samenvoeging van EU-subsidies met EIB en andere financiële instrumenten) en advisering.

De EIB is zowel binnen als buiten de Europese Unie actief. Bij de financiering ligt de focus op innovatie en vaardigheden, financiering voor kmo's, milieu en klimaat alsook infrastructuur.

Buiten de EU verleent de EIB ook financiële ondersteuning bij de uitvoering van het EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Hierbij een overzicht van de belangrijkste producten voor ondernemingen.

Kredieten via erkende commerciële banken

De EIB verstrekt onrechtstreeks leningen en kredietrisicogaranties:

- aan o.m. micro-ondernemingen, kmo's en grote ondernemingen;
- voor materiële, immateriële investeringen, werkkapitaal, enz;
- via lokale financiële erkende tussenpersonen;
- voor een bedrag van maximum € 12,5 miljoen;
- de kredietvoorwaarden (looptijd, bedrag, enz) verschillen van bank tot bank;
- de bijkomende EIB financiering moet wel leiden tot een voordeel voor de onderneming (vb. rentekorting) en de bank moet de klant hierover informeren;
- het is aan de bemiddelende partnerbank om te beslissen of de onderneming al dan niet in aanmerking komt voor een krediet.

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/sme-mid-caps/index.

Leningen aan de private sector

De EIB kan rechtstreekse leningen verstrekken:

- aan o.m. grote ondernemingen en mid-cap ondernemingen;
- voor projecten in bepaalde domeinen (innovatie, infrastructuur, klimaat en duurzaamheid, cohesie, ontwikkeling, ...)
- meestal voor projecten van minimum € 25 miljoen (hiervan kan worden afgeweken).

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/private-sector/index.

Risicokapitaalfinanciering

De EIB kan rechtstreeks risicokapitaal verstrekken:

- in de vorm van venture debt (quasi-eigen vermogen);
- aan innovatieve kmo's en mid-cap ondernemingen die reeds 2 financieringsrondes hebben gehad via private professionele investeerders;
- voor investeringen in bepaalde domeinen (gezondheid, bepaalde technologieën, duurzame infrastructuur);
- voor een bedrag van € 5 tot 50 miljoen.

Meer informatie hierover op www.eib.org/en/products/equity/venture-debt/index.

Daarnaast verstrekt zij ook financiële middelen aan risicokapitaalfondsen actief in bepaalde segmenten. Meer informatie hierover kan je vinden op www.eib.org/en/products/equity/investment-funds/index.

Europees Investeringsfonds (EIF)

Het EIF tracht de toegang tot financiering te vergemakkelijken voor kmo's en werkt hiervoor o.m. samen met erkende financiële tussenpersonen. Het EIF ontwikkelt, promoot en beheert een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten. Het EIF voorziet ook een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten ter ondersteuning van de financiële instellingen die zich richten tot microkredieten.

Een overzicht van de instrumenten kan je raadplegen onderaan deze pagina www.eif.org/what_we_do/index.htm.

InvestEU programma

InvestEU is het nieuwe Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027. Het InvestEU-programma brengt een hele reeks Europese financieringsinstrumenten die momenteel beschikbaar zijn onder één dak bijeen alsook het succesvolle model van het investeringsplan voor Europa (Europees Fonds voor Strategische Investerings - EFSI).

Met InvestEU zal de Commissie investeringen, innovatie en de schepping van banen verder stimuleren, door circa € 650 miljard aan extra investeringen te mobiliseren.

Het programma bestaat uit:

- Het [InvestEU-fonds](#) mobiliseert publieke en particuliere investeringen aan de hand van verschillende financieringsinstrumenten. De steun wordt verleend in de vorm van leningen, risicokapitaalinstrumenten en garanties. Er wordt meestal gewerkt via financiële intermediairs.
- De [InvestEU-advieshub](#) verleent o.m. advies aan investeringsprojecten die financiering zoeken. Hierbij wordt gewerkt met lokale partners uit de verschillende lidstaten.
- Het [InvestEU-portaal](#) is een platform waar initiatiefnemers van projecten in contact kunnen komen met investeerders over de hele wereld. Initiatiefnemers kunnen in dit portaal informatie over hun project uploaden zodat het kan worden bekeken door investeerders die op zoek zijn naar investeringsmogelijkheden.

Er is geen grensoverschrijdende samenwerking vereist om financiering te bekomen.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website website eufundingoverview.be > [InvestEU-programme](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van wie in België voor welke instrumenten werd erkend door EIB, EIF of EFSI kan je terugvinden via de Europese website [Your Europe > Financiering voor ondernemers en bedrijven](#). Selecteer vervolgens België op de kaart en maak een selectie.

Ook VLAIO beschikt over een handig overzicht met filtermogelijkheden [EU Funding Overview](#) waarbij je kan filteren op sector en financieringstype.

Europese Investeringsbank (EIB)

Boulevard Konrad Adenauer 98-100
2950 Luxembourg
Luxemburg
T +352 43 79 1
www.eib.org

Europees Investeringsfonds (EIF)

avenue J.F. Kennedy 37B
2968 Luxembourg
Luxemburg
T +352 24 85 1
www.eif.org

Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESIF)

Laatst gewijzigd op 5 mei 2023

Wat houdt de maatregel in

Via de Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) stelt de Europese overheid financiële middelen ter beschikking aan de lidstaten om hun economie te versterken.

In Vlaanderen zijn er 4 fondsen actief: Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), Europees Sociaal Fonds (ESF), Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV).

De begunstigden van deze Europese steun zijn vaak overheidsinstanties of andere organisaties. Soms zijn er echter ook subsidiemogelijkheden voor ondernemingen. Dit varieert sterk per fonds.

Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) heeft als doel de economische en sociale cohesie in de Europese Unie te versterken door te zorgen voor evenwicht tussen de regio's. De investeringen van EFRO zijn steeds gericht op enkele belangrijke prioriteitsgebieden. Afhankelijk van de regio wordt bepaald welke EFRO-middelen aan deze prioriteiten moeten worden toegewezen.

Binnen EFRO wordt er ook steun toegekend in het kader van de programma's voor Europese Territoriale Samenwerking, beter gekend onder de benaming Interreg.

Hoe verloopt de financiering

Elke nationale of regionale overheid stelt een operationeel programma op voor de lopende financieringsperiode, waarin staat hoe het geld zal worden uitgegeven binnen de vooropgestelde doelstellingen. Als de Commissie dit plan goedkeurt, mag de nationale of regionale overheid bepalen welke projecten hoeveel geld krijgen.

Het Vlaamse EFRO-programma wordt beheerd door de Afdeling Europese programma's van VLAIO (Managementautoriteit).

Meer informatie over EFRO Vlaanderen 2021-2027 kan je vinden op de website van VLAIO [Nieuwe EFRO programma's voor 2021-2027](#).

Wie komt in aanmerking

Het EFRO-programma financiert vooral publieke investeringsprojecten die onrechtstreeks ten goede komen aan de Vlaamse economie. Soms kunnen ook private rechtspersonen eigen investeringsprojecten indienen. Ook is het mogelijk dat de projecten die worden gefinancierd door EFRO een subsidie aanbieden aan bedrijven. Een voorbeeld hiervan in Vlaanderen bij EFRO-Interreg is [CrossRoads](#).

Omvang steun

Projectvoorstellen worden ingediend op basis van projectoproepen, bekend gemaakt via de website vlaio.be/europees-fonds-voor-regionale-ontwikkeling. De steunpercentages en bedragen variëren per projectoproep.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [EFRO Vlaanderen-Interreg](#).

[Meer uitgebreide informatie over EFRO Vlaanderen-Interreg vind je hier.](#)

[Hier vind je EFRO-informatie in andere lidstaten.](#)

Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) is voor de EU het belangrijkste instrument voor het investeren in mensen. In de periode 2021-2027 zal het ESF+ een zeer belangrijke bijdrage leveren aan het EU-beleid en structurele hervormingen op de gebieden werkgelegenheid, sociale zaken, onderwijs en vaardigheden.

Het ESF+ bundelt vier, in de programmeringsperiode 2014-2020 nog onafhankelijke financieringsinstrumenten: het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD), het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief en het Europees programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI).

Hoe verloopt de financiering

De ESF+-steun zal voornamelijk via de lidstaten lopen, waarbij de Commissie niet meer dan een toezichhoudende rol speelt. De steun kan op twee manieren worden verleend:

- via het [onderdeel gedeeld beheer](#), d.w.z. beheer door de lidstaten in partnerschap met de Commissie.
- via het [onderdeel werkgelegenheid en sociale innovatie \(EaSI\)](#), beheerd door de Commissie.

De lidstaten kunnen in grote mate beslissen hoe zij de uitvoering van ESF+ wensen te organiseren. In samenspraak met de Commissie kunnen de lidstaten ervoor kiezen slechts één nationaal ESF+-programma te hebben, ESF+ uit te voeren via een reeks regionale programma's of beide benaderingen te combineren. Vervolgens zullen de beheersautoriteiten van ESF+ projecten selecteren op basis van hun relevantie voor nationale en/of regionale programma's.

In het Vlaams Gewest is Europa WSE van het Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid) de beheersautoriteit van ESF+.

Het programma Europees Sociaal Fonds (ESF+) 2021-2027 voor Vlaanderen werd gelanceerd in september 2022. Meer details kan je vinden op de website www.europawse.be.

Wie komt in aanmerking

Afhankelijk van de projectoproepen kunnen soms publieke of soms privaatrechtelijke organisaties en ondernemingen projecten indienen.

Omvang steun

Op basis van projectoproepen kan je bij Europa WSE projectvoorstellen indienen. De steunpercentages en bedragen verschillen per oproep. Informatie over de lopende programma's kan je terugvinden op www.europawse.be/praktische-info/openstaande-oproepen. Europa WSE organiseert per oproep doorgaans verscheidene infosessies, terug te vinden op dezelfde pagina.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Europees Sociaal Fonds Plus \(ESF+\)](#).

[Meer uitgebreide informatie over Europa WSE.](#)

[Hier vind je meer informatie over ESF+ in de andere regio's en lidstaten.](#)

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO)

Wat komt in aanmerking

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) start op 1 januari 2023 (in 2021 en 2022 waren er overgangsmaatregelen). Het ondersteunt de vitaliteit en economische levensvatbaarheid van het platteland met financiering en maatregelen voor plattelandsontwikkeling. Het bestaat uit 2 pijlers:

- Pijler 1 (gefinancierd uit het Europees Landbouwarantiefonds) omvat directe steun en gemeenschappelijke marktordening (met hierin de sectorale steun voor groenten en fruit en voor bijenteelt)
- Pijler 2 (gefinancierd door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling) ondersteunt pijler 1 door de sociale, ecologische en economische duurzaamheid van het platteland te verbeteren.

Daarnaast bestaan er nog aanvullende programma's zoals [LEADER](#).

Hoe verloopt de financiering

Voor de periode (2023-2027) stelden de lidstaten en de regio's zelf een GLB Strategisch Plan op basis van de 9 specifieke doelstellingen waar het nieuwe GLB moet op inspelen (zie lv.vlaanderen.be > [Beleid](#) > [Wat is het Vlaams-GLB Strategisch plan?](#)). Daarnaast is er ook een horizontale doelstelling: landbouw en plattelandsgebieden moderniseren door kennisstimulering en -deling, innovatie en digitalisering en door betere toegang tot onderzoek, innovatie, kennisuitwisseling en scholing.

Voor de realisatie van pijler 2 krijgt Vlaanderen jaarlijks Europese middelen die worden aangevuld met Vlaamse cofinanciering.

In Vlaanderen treedt de Departement Landbouw en Visserij op als beheerautoriteit voor het programma.

Wie komt in aanmerking

Afhankelijk van de maatregelen kunnen zowel publieke als privaatrechtelijke organisatie en ondernemingen projecten indienen.

Omvang steun

De meeste maatregelen zijn gericht op de land- en tuinbouw sector. Daarnaast verstrekt ELFPO ook steun aan natuurprojecten en plattelandsprojecten.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Landbouw en tuinbouw: investerings- en innovatiesteun](#), [Land- en tuinbouwsector: bedrijfssubsidies](#), [LEADER: steunmogelijkheden voor plattelandsontwikkeling](#), [Duurzame bedrijfshuisvesting en -omgeving: steun](#).

Het Departement Land- en tuinbouw (Vlaamse overheid) beschikt over een [GLB -subsidiewijzer](#) waar je al de GLB-subsidies kan terugvinden.

[Meer informatie over ELFPO in de andere regio's en lidstaten.](#)

Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en aquacultuur (EFMZVA)

Wat komt in aanmerking

Het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en aquacultuur (EFMZVA) is de opvolger van het EMFVZ voor de periode 2021-2027. Het EFMZVA zal inzetten op drie Europese prioriteiten, waarmee het een bijdrage zal leveren aan het bereiken van de doelstellingen van het Europees gemeenschappelijk visserij beleid (GVB) en de Europese Green Deal, rekening houdend met de specifieke regionale moeilijkheden en behoeften. Volgende Europese prioriteiten werden opgenomen in het Belgisch programma:

- Europese prioriteit 1 zal inzetten op het bevorderen van een duurzame visserij en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen;
- Europese prioriteit 2 zal inzetten op het bevorderen van duurzame aquacultuuractiviteiten en van verwerking en afzet;
- Europese prioriteit 3 zal inzetten op het versterken van de lokale visserij- en aquacultuurgemeenschappen in de Vlaamse kustzone: deze vernieuwing ten opzichte van de vorige programmeringsperiode 2014 – 2020 voorziet in de mogelijkheid voor de kust-gebonden gemeenschappen om een lokale actiegroep op te richten die een eigen strategie kan ontwikkelen en beheren om de lokale uitdagingen en opportuniteiten bottom-up aan te pakken.

Hoe verloopt de financiering

Elk land krijgt een deel van de begroting van het fonds toegewezen, op basis van de omvang van de visserijsector in dat land. Elk land stelt dan een operationeel programma op, rekening houdend met bepaalde prioriteiten, waarin staat hoe het geld zal worden uitgegeven. Als de Commissie dit plan goedkeurt, mag de nationale overheid bepalen welke projecten geld krijgen. Ook hier voorzien de (regionale) overheden tot op bepaalde hoogte cofinanciering met Vlaamse overheidsmiddelen.

In Vlaanderen treedt de Departement Landbouw en Visserij op als beheerautoriteit voor het programma.

Het EFMZVA (2021-2027) werd op 19 december 2022 goedgekeurd door de Europa.

Wie komt in aanmerking

Het EFMZVA richt zich tot bedrijven alsook organisaties en onderzoeksinstituten actief in de visserij- en aquacultuursector.

Omvang steun

De ondersteuning van het EFMZVA bedraagt meestal 50% van de aanvaardbare projectkosten.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank bij [Visserij- en aquacultuursector steunmogelijkheden \(FIVA en EFMZVA\)](#).

[Hier vind je meer uitgebreide informatie over de maatregelen.](#)

[Meer informatie over EFMZ in de andere regio's en lidstaten vind je hier.](#)

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Op de website van VLAIO [EU Funding Overview](#) kan je ook korte informatie vinden over de verschillende fondsen: [European Regional Development Fund/ERDF](#) (EFRO), [European Social Fund /ESF-ESF+](#) (ESF), [European agricultural fund for rural development /EAFRD](#) (ELFPO) en [European Maritime and Fisheries Fund/EMFF](#) (EFMZ).

Je vindt er ook informatie over het 5de ESIF fonds: Cohesiefonds [Cohesion Fund \(CF\)](#). Dit fonds richt zich tot lidstaten met een bruto binnenlands product per inwoner dat lager is dan 90% van het EU-gemiddelde.

Voor meer informatie kan je ook terecht bij de volgende Vlaamse overheidsinstanties.

Agentschap Innoveren & Ondernemen

Afdeling Europese programma's

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

België

T 02 553 38 63

economie.europa@vlaanderen.be

vlaio.be/europees-fonds-voor-regionale-ontwikkeling

Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

ESF

Koning Albert II-laan 35 bus 20

1030 Brussel

België

T 02 552 83 51

marjolein.vandenbroeck@wse.vlaanderen.be

www.esf-vlaanderen.be

Departement Landbouw & Visserij (Vlaamse overheid)

Communicatie Landbouw en Visserij

Koning Albert II-Laan 35, bus 40

1030 Brussel

België

T 02 552 77 72

communicatie@lv.vlaanderen.be

lv.vlaanderen.be/nl/landbouwbeleid/plattelandsontwikkeling/pdpo-iii-maatregelen

Departement Landbouw & Visserij (Vlaamse overheid)

Financieringinstrument voor de Vlaamse Visserij- en aquacultuursector (FIVA)

Koning Albert I-laan 1.2 bus 101

8200 Brugge

België

T 050 24 83 40

guy.vanhecke@lv.vlaanderen.be

lv.vlaanderen.be/nl/visserij/subsidies-visserij

Bijlage: Investeringsaftrek energiebesparende investeringen

Laatste revisiedatum: 10 ma 2023

Toelichting

De investeringen die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek dienen gericht te zijn naar een rationeler gebruik van energie in de industrie, en in het bijzonder naar een verbetering van industriële processen louter uit energetische overwegingen. Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen:

- “bestaande” gebouwen of broeikassen: de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen in categorie 1 of 4 zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden;
- “bestaande” of “in gebruik zijnde” apparatuur, processen, systemen, enz: de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de in de categorie 2, 3, 5, 6, 8 of 9 vermelde investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9a enkel van toepassing op bestaande of in gebruik zijnde gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen... Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn van toepassing op nieuwe installaties, maar het betreft hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen zullen niet in aanmerking worden genomen.

Groep 1: Beperking van de energieverliezen

Categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen

Voor zover ze niet door een wettelijke bepaling zijn opgelegd en mits materialen worden gebruikt waarvan de warmtegeleidings-coëfficiënt volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen de volgende investeringen in aanmerking:

- isoleren van buitenmuren, buitendeuren en -poorten, van schuine of platte daken, van vloeren en muren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en een niet-verwarmd vertrek of van vloeren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en de buitenlucht zodanig dat de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) van de wand kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanbrengen van de nodige bescherming of van een bekleding om het isolatiemateriaal tegen het binnendringen van stof, lucht of waterdamp te beschermen, materiaal en loonkosten voor afwerking en versiering niet inbegrepen;
- vervangen van enkel vensterglas door dubbel of driedubbel vensterglas waarvan de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) kleiner is dan of gelijk is aan 3,2 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanpassen van de ramen of het vervangen ervan door houten of kunststoframen of door metalen ramen met thermische onderbreking;
- plaatsen van wegneembare schermen in broeikassen die een scheiding vormen tussen kweekruimte en dak.

Categorie 2: beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken

Investerings waarbij isolatiemateriaal is gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt, volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen in aanmerking in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering.

Categorie 3: beperking van het energieverlies in bestaande ovens

Enkel de volgende investeringen komen in aanmerking:

- het bijkomend isoleren van de ovens;
- het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding van de ovens, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies.

Categorie 4: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- aanbrengen van tochtsluizen, tochtgordijnen of automatisch sluitende deuren en poorten tussen de binnen- en buitenkant van het verwarmd gebouw of tussen een verwarmd en een niet-verwarmd gedeelte van het gebouw;
- aanbrengen van automatisch sluitende deuren tussen koel- of diepvrieskamers en de rest van het gebouw.

Groep 2: Terugwinnen van energie

Categorie 5: terugwinnen van afvalwarmte

De volgende investeringen, met uitzondering van het materieel en de uitrustingen die bestemd zijn voor warmte-kranchkoppeling, komen in aanmerking wanneer zij het in een bestaand systeem mogelijk maken afvalwarmte te recupereren:

- plaatsen van recuperatietoestellen op thermische afvalstromen of uitstoten;
- plaatsen van warmteopvangapparatuur nodig om afvalwarmte terug te winnen, productie-toestellen die de teruggewonnen warmte gebruiken niet inbegrepen;
- plaatsen van geïsoleerde leidingen en circulatiepompen voor het transport van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van geïsoleerde opslagvaten die uitsluitend dienen voor het tijdelijk opslaan van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van apparatuur voor het opvangen en naverdampen van stoomcondensaat, evenals de installatie van spuikransen voor de afluut van condensaat;
- plaatsen van warmtepompen;
- verlenging van continu-ovens voor een verdere recuperatie van de in de rookgassen aanwezige warmte, bij gelijkblijvende productiecapaciteit.

Categorie 6: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluïda onder druk gebracht voor transport

In aanmerking komen, de investeringen om bestaande installaties en systemen voor het aanwenden van die expansie-energie aan te passen door het plaatsen van:

- Tegendrukturbines;
- Expansieturbines;
- generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin de opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie.

Groep 3: Verbetering van het energetisch rendement

Categorie 7: Warmte-kranchkoppelingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking, mits de gemiddelde rendementen van kracht η_k en warmte η_w , gelijktijdig voldoen aan:

$$\eta_k + \eta_w \geq 50\% \text{ en } \eta_k \geq 25\% \text{ en } \eta_w \geq 25\%$$

- η_k is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis geproduceerde mechanische of elektrische energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.

- η_w is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis gebruikte warmte-energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.
- installatie van krachtwerktuigen (gasturbines, diesel- en gasmotoren evenals stoomketels gecombineerd met tegendrukstoomturbines of aftapcondensatieturbines) waarin thermische energie wordt omgezet in mechanische energie;
- installatie van generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie;
- installatie van warmtewisselaars of recuperatieketels (met inbegrip van branders voor verhoging van de stoomproductie) die met uitlaatgassen werken;
- installatie van warmtewisselaars voor het terugwinnen van de warmte van krachtwerktuigen;
- investeringen voor:
  - het opslaan van brandstof binnen de inrichting;
  - het transport van brandstoffen, verbrandingslucht, uitlaatgassen, koelwater, koellucht of ketelvoedingswater binnen de inrichting;
- installatie van:
  - geluidsisolatie;
  - rookgasreinigingsapparatuur;
  - apparatuur ter behandeling van ketelvoedingswater;
  - elektrische en elektronische apparatuur voor aansluiting op het interne elektriciteitsnet.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7.

Categorie 8: verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen, uitsluitend uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen in nieuwe verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtings-apparatuur ter vervanging van bestaande apparatuur.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9: industriële productieprocessen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande installaties;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen die een wijziging van bestaande industriële processen of hun vervanging door nieuwe processen beogen.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Groep 4: Energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen

Categorie 10: productie en gebruik van energie door chemische, thermochemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in:

- uitrusting uitsluitend voor het bewerken, opslaan en transporteren van de in- en uitgaande stoffen;
- reactoren gebruikt voor de chemische, thermochemische of biochemische omzetting van de biomassa en de afvalstoffen met inbegrip van verbrandingsapparaten en aangepaste branders of vuurhaarden;

- recuperatiestookketels aangesloten op verbrandingsapparaten; ketels of het verbouwen ervan en krachtwerktuigen om de verkregen brandstof te gebruiken;
- warmtewisselaars;
- meet-, tel- en regelapparatuur;
- schoorstenen en apparatuur om rookgas en gasvormige of vloeibare effluenten te reinigen.

Groep 5: Gebruik van hernieuwbare energieën

Categorie 11: energieproductie op basis van hernieuwbare energieën

In aanmerking komen, de nodige apparatuur voor de productie van mechanische, thermische of elektrische energie door aanwending of door omzetting van de hernieuwbare energieën.

De investeringen in de nodige apparatuur voor de energieproductie door omzetting van biomassa komen niet in aanmerking in het kader van deze categorie. Deze vallen onder categorie 10.

De investeringen in de vervanging van apparatuur voor energieproductie door aanwending of door omzetting van hernieuwbare energie vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Groep 6: Vervoer

Categorie 12: vervoer via spoor- of waterweg

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen. De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.